П'ЯТНИЦЯ, 12 ТРАВНЯ 2006 РОКУ ■ № 85 (3835)

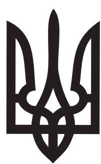

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

Затвердили лише положення

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

У роботі підготовчої депутатської групи з опрацювання пропозицій для проведення першого пленарного засідання новообраного парламенту знову оголошено перерву — до понеділка, 15 травня. Каменем спотикання є, на перший погляд, суто технічне питання — про голову цієї групи.

Підготовча робоча група затвердила лише положення про саму групу, тобто її регламент. Представники Партії регіонів пропонували, щоб засідання підготовчої групи могло розпочатися, якщо на ньому присутні не менш як дві третини політичних сил, які потрапили до нового парламенту (загалом до складу підготовчої групи входить 31 новообраний депутат). І щоб за вимогою однієї з політичних сил можна було оголошувати перерву до 30 хвилин для політичних консультацій. Однак ці пропозиції підтримали лише 14 обранців (Партія регіонів і КПУ), представники БЮТ наполягали, щоб дозволити оголошувати перерву у засіданні групи на вимогу не менш як двох майбутніх фракцій. Зрештою, проголосовано, що засідання підготовчої групи повноважне за участі не менш як половини делегатів від політичних сил, обраних до нової Верховної Ради, а представники хоча б однієї з майбутніх фракцій мають право вимагати перерву, але лише один раз з кожного питання.

(Закінчення на 2-й стор.).

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

Вітчизняний дипкорпус поповнився п'ятьма послами

Президент України призначив нових послів України в Іспанії, Казахстані, Японії, Єгипті і Республіці Корея. Так, Анатолій Щерба представлятиме Україну в Іспанії. Нагадаємо, що в січні 2004 року йому було надано дипломатичний ранг Надзвичайного і Повноважного Посланника першого класу. Миколу Селивона призначено Надзвичайним і Повноважним Послом України в Казахстані. До 19 жовтня 2005 року він обіймав посаду голови Конституційного Суду. Євген Микитенко буде послом України в Єгипті, Володимир Макуха — в Японії, Юрій Мушка — в Республіці Корея. Відповідні укази підписав Президент Віктор Ющенко.

Пам'ятати уроки історії

Президент України Віктор Ющенко запросив президента Російської Федерації Володимира Путіна і президента Сполучених Штатів Америки Джорджа Буша взяти участь у міжнародному форумі, присвяченому пам'яті жертв Бабиного Яру. Як повідомляє прес-служба глави держави, про це йдеться у відповідних листах, відправлених керівникам держав. Планується, що форум відбудеться у вересні в Києві в рамках заходів, присвячених 65-річчю трагічних подій.

Івченка — у відставку

Учора на засіданні Кабінету Міністрів було прийнято постанову про звільнення Олексія Івченка з посади голови НАК «Нафтогаз України». Про це повідомив журналістам прес-секретар в. о. Прем'єр-міністра України Валентин Мондриївський. За його словами, це рішення прийнято у зв'язку з поданою Олексієм Івченком заявою. Раніше акціонери «Укрнафти» виключили його з наглядової ради компанії. Нагадаємо, що колишній голова «Нафтогазу України» обраний до Верховної Ради за списком блоку «Наша Україна», **передає УНІАН**. Головою наглядової ради «Укрнафти» замість Івченка, за повідомленням «Українських новин», призначено голову правління компанії «Надра України» Володимира Каретка.

У столиці стартував книжковий ярмарок

Учора відбулося офіційне відкриття II Київської міжнародної книжкової виставки-ярмарку. Її організаторами виступили Державний комітет телебачення і радіомовлення України, ТОВ «ЕКСПО 2000 Україна», ЗАТ «Міжнародний виставковий центр». У церемонії відкриття взяли участь в. о. віце-прем'єр-міністра В'ячеслав Кириленко, в. о. міністра культури і туризму Ігор Лиховий, в. о. міністра освіти і науки Станіслав Ніколаєнко, голова Державного комітету телебачення і радіомовлення Іван Чиж, **повідомляє УНІАН.**

■ ВРОЖАЙ-2006

Уже зійшли буряки

На Вінниччині завершили сівбу цукрових буряків. Але якщо в одних районах це зробили лише днями, то в інших уже радіють першим сходам.

Через дощі і холодні дні насіння на загальній площі 103 тисячі гектарів висівали у два етапи. У південних районах це зробили ще два тижні тому, а в решті довелося чекали погоди. Зате є достатня кількість вологи в грунті. Вона, відзначають фахівці, сприяє також дружним сходам цукристих. Саме тому майже все насіння висіяли за мінімальними нормами. Проріджувати такі сходи не доведеться. Матимуть подвійну економію.

Відрадно, що господарства області збільшили «солодку» площу на 8 тисяч гектарів. До них слід додати ще приблизно 2—3 тисячі гектарів на полях індивідуальних господарів. Торік ця технічна культура була для буряківників прибутковою, тому й посіяли більше. Крім того, аграрії сподіваються, що тростини до нас уже не везтимуть стільки, як раніше.

КОРОТКО

■ Луганський апеляційний суд переніс засідання у справі про вбивство журналіста Александрова на 22 травня.

■ В Азовському морі прикордонники затримали російське судно з незаконно виловленою рибою (УНІАН).

■ Працівники Вадул-Сіретської митниці запобігли переміщенню через Україну партії стероїдів (УНІАН).

■ На Закарпатті викрито двох громадян Білорусі, які мали намір збувати в області фальшиву валюту.

■ Іран заявляє про готовність вести переговори за ядерною програмою.

Знову загинув гірник

На шахті імені Абакумова ДП «Донецька вугільна енергетична компанія» у Донецьку смертельно травмовано електрослюсаря. Трагедія сталася на глибині 715 метрів унаслідок обвалу, повідомили в Міністерстві з питань надзвичайних ситуацій. З початку року на шахтах України загинули майже 50 гірників.

■ ФАКТ І КОМЕНТАР

Мишка побігла...

Коментарі щодо дефляції у квітні (за статистикою — 0,4 відсотка) подаються у заполітизованому діапазоні — від «затишшя перед грозою» до «це дефляційний римейк 2002 року». Одні драматизують біля бензозаправок, інші — біля кухонних плит з квитанціями на житлово-комунальні послуги. Корисно абстрагуватися від емоцій, щоб зрозуміти, що сталося з цінами у квітні і чого нам очікувати від них незабаром.

(Закінчення на 3-й стор.).

■ ФОТОФАКТ

У Музеї книги та друкарства, розташованому на території Києво-Печерської лаври, відкрилася виставка оригіналів найкращих ілюстрацій видавництва Івана Малковича «А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА» — «Для малят від 2 до 102...».

На знімку (зліва направо): музикант Віктор Морозов та Іван Малкович.

Фото Михайла МАРКІВА.

■ Я ВАМ ПИШУ...

Бачимо і розуміємо

Як ми вірили нашому Президентові В. Ющенку, котрий обіцяв, що пенсії зростуть, наші заощадження повернуть, медицина та навчання будуть безплатними... А насправді ми як жили у злиднях, так і живемо. Що з того, що трішки збільшили пенсію, коли ціни зросли уп'ятеро. Через дорожнечу ліки не можемо купити. І помирають люди від хвороб та недоїдання, бо не повертають їм зароблені заощадження, не виплачують справедливо пенсії. Натомість довкола ліси вирубують та триповерхові особняки будують. А ми це все бачимо і розуміємо: якби потрусили деяких чиновників та повернули із закордонних рахунків гроші в Україну, то знайшлися б кошти і на «заморожені» заощадження, і на збалансовані пенсії...

Т. ФАДЄЄВА,
від імені учасників та інвалідів Великої Вітчизняної війни.

Шаян Хустського району Закарпатської області.

ПОЛІТИКА
П'ЯТНИЦЯ, 12 ТРАВНЯ 2006 ▪ № 85 (3835)

Міністерство юстиції визнало рішення Харківської і Севастопольської міських, а також Луганської обласної рад про регіональний статус російської мови такими, що порушили статтю 19 Конституції України. («Інтерфакс—Україна»)

Голова Фонду держмайна Валентина СЕМЕНЮК: «Фонд має намір знову виставити на продаж пакет акцій ВАТ «Маріупольський завод важкого машинобудування»

■ У НОМЕР

Гарантія свободи

Таку назву матиме Всеукраїнська громадська правозахисна організація. Про її створення на Другому міжнародному телевізійному фестивалі «Перемогли разом», що проходить у Севастополі, повідомив голова Державного комітету телебачення та радіомовлення України Іван Чиж.

Організація не буде конкурувати із жодною вже існуючою. «Гарантія свободи» має намір захищати права і свободи журналістів та працівників ЗМІ, а також глядачів, слухачів і читачів.

Керівником «Гарантії свободи» обрано голову Держтелерадіо України Івана Чижа. До ради громадської організації увійшли 22 особи: представники електронних і друкованих ЗМІ України.

Тетяна КУРАКІНА.

Севастополь.

Голоси знову перераховуватимуть

У Тернополі за рішенням обласного Апеляційного суду до виконання обов'язків міського голови повернувся його попередній градоначальник Богдан Левків. Під час перегонів він виборов лише четверте місце.

Міський голова не змусив себе довго чекати і починаючи з шостого травня вже провів низку нарад, а також дав доручення виконавчим структурам стосовно забезпечення життєдіяльності міста.

Можливість повернутися на попереднє місце роботи Б. Левків отримав після того, як суд відхилив скаргу Тернопільської міськради і залишив у силі рішення міського районного суду щодо нелегітимності першої сесії міськради. Саме на ній було визнано повноваження нового міського голови та депутатського корпусу.

Суд також зобов'язав тервиборчком перерахувати голоси на восьми виборчих дільницях, на яких за позовом Б. Левківа було визнано порушення процедури підрахунку голосів. Проте зібратися в повному складі для виконання рішення суду комісія поки що не змогла.

Перший лауреат

Першим лауреатом премії імені Ігоря Свєшнікова, яку встановила Рівненська обласна рада для тих, хто робить вагомий внесок у збереження культурної спадщини краю, став заслужений працівник культури, перший директор музею-заповідника «Поле Берестецької битви», а нині пенсіонер Павло Якович Лотоцький.

— Павло Лотоцький двадцять років разом із доктором історичних наук Ігорем Свєшніковим проводив розкопки на місці Берестецької битви, де у 1651 році полягло чимало українських козаків. Всі ці археологічні знахідки стали експонатами музею "Поле Берестецької битви", що в селі Пляшева Радивилівського району, — розповідає начальник управління культури Рівненської облдержадміністрації Петро Давидюк. — Заслуга цієї людини в увічненні пам'яті українських козаків, які прагнули волі своєму народові, дуже велика. Тому члени комітету з присвоєння премії зійшлися на тому, що саме Павло Лотоцький (на премію претендувало ще четверо осіб) заслуговує бути першим лауреатом.

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

На знімку: диплом лауреата та грошову премію імені І. Свєшнікова Павлу Лотоцькому на сесії Рівненської обласної ради вручає депутат облради, співголова комітету з присвоєння премії Валентин Крока.

Фото Миколи КОЛОДЯЖНОГО.

Строк спливає опівночі

Верховна Рада України поповнилася 33 новообраними народними депутатами. Загалом Центральна виборча комісія на сьогодні зареєструвала 310 обранців. Найдисциплінованішими виявилися кандидати від Партії регіонів — 161 мандат, БЮТ — 82, «Наша Україна» — 38, СПУ — 15 та КПУ — 14.

Отже, зазначив голова комісії Ярослав Давидович (**на знімку**), конституційну більшість у Верховній Раді вже сформовано. Водночас він нагадав, що строк подачі документів для реєстрації народних депутатів спливає опівночі 17 травня. І якщо їх не буде подано, то обранець фактично втратить право на депутатський мандат. Не подали поки що документів до ЦВК члени уряду та його глава.

Окрім того, на засіданні було повідомлено, що 15 травня завершують роботу окружні виборчі комісії. Нині ж понад 150 окружкомів здали звіти, які передаються до архіву.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Затвердили лише положення

(Початок на 1-й стор.).

Після цього новообрані парламентарії знову зупинилися на питанні про обрання голови підготовчої депутатської групи. Представники Партії регіонів разом з комуністами запропонували на посаду керівника групи Першого заступника Голови Верховної Ради четвертого скликання Адама Мартинюка. Жодна політична сила не висловлювала заперечень проти цієї кандидатури. Однак А. Мартинюка знову підтримали лише 14 чоловік — «регіонали» та комуністи. Інша частина представників політичних партій не голосувала — начебто і не заперечуючи, але й не пропонуючи свого претендента. На цьому й розійшлися до наступного тижня.

«В основі лежить недомовленість про коаліцію, а також небажання віддавати важелі впливу тій чи іншій політичній силі у процесі підготовки сесії, — вважає Голова Верховної Ради четвертого скликання Володимир Литвин. — На заваді стоїть також небажання розкривати карти». Дата проведення першого пленарного засідання новообраного парламенту, на думку В. Литвина, також залежатиме від того, якою мірою високі будуть домовленості про коаліцію та майбутній уряд. Якщо ні, то засідання відтягуватимуть практично до останнього, «щоб мати поле для маневру».

Нагадаємо, що за Конституцією перше засідання новообраного парламенту має відбутися не пізніш як за 30 днів після офіційного оприлюднення результатів виборів. Останній, 30-й, день припадає на неділю, 28 травня, тому сесія має відкритися не пізніш як 24—26 травня. Однак, доки не буде обрано голови підготовчої депутатської групи, питання про дату початку сесії залишається відкритим. Хоча посада керівника підготовчої групи — суто технічна. Він має вирішувати передусім організаційні питання — розселення новообраних парламентаріїв, підготовка першого пленарного засідання і порядку денного. Адам Мартинюк, на думку тих, хто висунув його кандидатуру, має великий досвід організаційної роботи, і навряд чи хтось із новообраних депутатів зможе краще розв'язати суто технічні питання.

Сам Адам Мартинюк каже, що не знає, чому три політичні сили — «Наша Україна», БЮТ і соціалісти — не хочуть підтримувати його кандидатуру. Жодних заперечень на свою адресу він не почув, навпаки — тільки компліменти. «Але немає політичної волі», — вважає А. Мартинюк. Те, що нині відбувається, на його погляд, свідчить про «істинний стан помаранчевої коаліції», відсутність єдності. Утім, Перший заступник Голови Верховної Ради четвертого скликання прогнозує, що зриву сесії новообраного парламенту не буде і перше пленарне засідання відбудеться у визначений Конституцією термін. Щоправда, А. Мартинюк зауважив: «У Конституції записано, що перша сесія новообраної Верховної Ради має відкритися не пізніш як на 30-й день після офіційного оприлюднення результатів виборів, однак не передбачає жодних санкцій, якщо це не відбудеться».

Микола Азаров, представник найчисельніше представленої у майбутньому парламенті політичної сили — Партії регіонів, також вважає, що основна причина гальмування роботи підготовчої депутатської групи — відсутність єдності з боку трьох «помаранчевих» фракцій. За його словами, якщо у Верховній Раді працюватимуть так, як у підготовчій групі, то вже можна заздалегідь сказати: конструктивної роботи не буде.

«Нашоукраїнці», «бютівці» та соціалісти журналістам нічого не коментували. А Володимир Литвин застеріг, щоб не вносити ворожнечу до сесійної зали. Бо якщо не буде знайдено спільні точки дотику, то найбільше втратять суспільство і народ.

Юліана ШЕВЧУК.

Короткий вік коаліцій

Коаліція між Партією регіонів та блоком «Наша Україна» можлива. Однак буде вона недовготривалою і протримається не більше року, — вважає лідер Комуністичної партії Петро Симоненко.

А от формування Кабінету Міністрів, на переконання П. Симоненка, скоріш нагадуватиме «перерозподіл тих чи тих фінансово-олігархічних корпорацій». «Фактично Кабінет Міністрів втратить функцію уряду, представника народу, а буде забезпечувати всі домовленості між «Нашою Україною» та Партією регіонів», — упевнений він.

Утім, така коаліція, вважає лідер комуністів, буде утворена в разі домовленості про те, що представники Партії регіонів не братимуть участі в майбутніх виборах глави держави і не заважатимуть Віктору Ющенку боротися на наступних президентських виборах. Крім того, компромісною кандидатурою на посаду Прем'єр-міністра може стати Юрій Єхануров. А всі інші посади, у тому числі й глави парламенту, буде віддано Партії регіонів.

Помаранчева коаліція, за прогнозами П. Симоненка, може протриматися трохи більше ніж півроку. Втім, «формально буде заявлена одна коаліція, а фактично існуватиме зовсім інша», — вважає він.

Але до розпуску не дійде, оскільки в проведенні повторних парламентських виборів не зацікавлені представники великого капіталу, які потрапили до Верховної Ради. Формально вони будуть членами будь-якої фракції, будь-якої політичної сили, що пройшла до парламенту, а фактично голосуватимуть за домовленістю, зауважив Петро Симоненко.

У розгляді позову до парламенту оголошено тайм-аут

Печерський районний суд Києва відклав розгляд позову керівника Громадського комітету національної безпеки України Олексія Толкачова з вимогою зобов'язати Верховну Раду привести до присяги суддів Конституційного Суду.

Таке рішення було прийнято через те, що до Апеляційного суду представником Верховної Ради Аркадієм Лаптієвим подано скаргу про прийняття до судочинства позову О. Толкачова. Розгляд справи має поновитися лише після винесення рішення Апеляційним судом.

На думку парламентського представника, О. Толкачов як фізична особа не має права звертатися з позовом до Верховної Ради. Бо не є суб'єктом правових відносин із вищим законодавчим органом країни і вимагає закриття справи. Олексій Толкачов свої вимоги вважає правомірними. Бо, переконаний він, через неукомплектованість КС порушуються його конституційні права.

Заступилися за голову

Українська народна партія, Соцпартія та «Пора» вимагають від Президента Віктора Ющенка надати голові облдержадміністрації Київщини Євгену Жовтяку можливість і надалі працювати на цій посаді.

Представники цих політичних сил звернулися до Віктора Ющенка з проханням «покласти край політичним інсинуаціям довкола Жовтяка і надати йому можливість і надалі плідно працювати на благо Київщини».

У відповідній резолюції представники УНП, СПУ та «Пори» висловили стурбованість «розгорнутою у ЗМІ та в урядових колах кампанією проти успішного голови облдержадміністрації Жовтяка і одного з найпослідовніших борців за перемогу в Україні засад демократії та законності».

Автори резолюції підкреслили високі показники столичної області за керівництва Жовтяка, зокрема, щодо розвитку економіки, соціальної сфери, зміцнення бюджетних установ.

Як відомо, раніше пресслужба Кабміну заявляла, що «у зв'язку з погіршенням окремих показників соціально-економічного розвитку регіонів уряд вирішив внести на розгляд Президента подання щодо звільнення Жовтяка» та інших голів облдержадміністрацій.

Водночас Віктор Ющенко заявив, що підпише укази про звільнення Жовтяка і Червонія.

Коаліція між Партією регіонів та блоком «Наша Україна» можлива. Однак...

«Ми будемо домагатися державної підтримки програм розвитку області»

Підкреслив в інтерв'ю з нашим кореспондентом голова Луганської обласної ради Валерій ГОЛЕНКО

■ ХТО Є ХТО

З досьє «Голосу України»

Валерій Миколайович Голенко закінчив Київський інститут інженерів цивільної авіації і свою трудову діяльність почав у 1981 році у Ворошиловградському об'єднаному авіазагоні. Тут почала формуватися і його комсомольська кар'єра. Коли пройшов усі сходинки росту, через шість років **Валерія ГОЛЕНКА (на знімку)** обрали першим секретарем Ворошиловградського обкому комсомолу, на цій посаді він перебував з 1987 по 1991 рік. Працював директором науково-виробничого підприємства і товариства з обмеженою відповідальністю. З 1996 року — помічник першого заступника голови Луганської облдержадміністрації, а з 1998-го до останнього часу обіймав посаду заступника голови Луганської обласної ради. Член Партії регіонів. Одружений, має двох синів.

— Валерію Миколайовичу, у вас неабиякий досвід роботи в органах місцевого самоврядування — вісім років пропрацювали заступником голови облради, тепер — на посаді першого керівника. Як ви визначили б пріоритети нового депутатського корпусу? Чи вважаєте, що потрібні докорінні зміни чи все краще залишити на колишніх, перевірених позиціях?

— Думаю, що і структура місцевого самоврядування, стиль та методи його роботи, справді, потребують докорінних змін. І не тільки в нас на Луганщині — по всій країні! Саме заради цього і задумувалася політична реформа. Вона, звичайно, щойно почалася, пройшов лише перший етап — в регіональному управлінні ще мало що змінилося. Але, без сумніву, буде і другий етап, котрий багато що розставить на свої місця. Утім, це не означає, що будемо чекати з моря погоди — життя не терпить зволікань, і рішення треба приймати не відкладаючи. Тому вважав і вважаю себе прихильником конструктивних відносин усіх галузей влади. Особливо тісним має бути співробітництво ради і облдержадміністрації, з якою ми робимо одну справу. Громадяни для того й обирають депутатів, щоб вони домагалися поліпшення суспільно-політичної та соціально-економічної ситуації в області. Зрештою, депутати делегують облдержадміністрації повноваження з керівництва об'єктами комунальної власності, виконання програм соціального й економічного розвитку регіону, бюджету. То нормально, коли відносини між виконавчою і законодавчою владою вибудовуються в такий спосіб: є пріоритети регіональні, є місцеві, і їх повинні визначати депутати.

Відповідно до закону про місцеве самоврядування депутати обласної ради мають право пропонувати й обговорювати кандидатуру глави облдержадміністрації. Цим правом ми неодмінно скористаємося. І якщо Президент України прийме нашу кандидатуру, це буде його великий крок назустріч регіону. Свій крок назустріч людям ми вже зробили, надавши російській мові статус регіональної.

— А в якому напрямі, на вашу думку, має розвиватися область?

— Я сподіваюся, Луганщина покаже свій характер і поверне собі славу регіону, що динамічно розвивається і робить щонайменше четвертий за величиною внесок в економіку держави. А якщо трохи пощастить —посядемо і третє місце! Ми не забули часи, коли щорічний приріст промислового виробництва становив 10—15 відсотків. І зробимо все, щоб його відновити.

Стосовно гострих напрямів, то найпильнішої уваги потребує комунальна сфера. Лихо Алчевська не повинно повторитися ніде! Нам потрібно віднайти джерела фінансування, залучити інвестиції, з тим щоб забезпечити нормальне функціонування підприємств і надати населенню якісні послуги. Друге завдання — охорона здоров'я. Соцопитування показали, що якісне медичне обслуговування ставиться на перше місце.

Була в області і програма з реформування та модернізації водопровідно-каналізаційного господарства. Над нею серйозно працювали провідні наукові та проектні інститути України. Одержавши підтримку держави, в 2004 році її навіть почали фінансувати. Однак новий уряд усе побачив по-новому, і грошей уже не стало. Тож коли говорити про пріоритети, то якомога наполегливіше будемо домагатися державної підтримки програм розвитку області. Природно, суворо контролюючи розподіл коштів з державного бюджету. На жаль, доводиться зіштовхуватися з очевидним перекосом у розподілі грошей. Хіба це справедливо? Через народних депутатів із фракції Партії регіонів у Верховній Раді сподіваємося лобіювати інтереси області.

— У складі обласної ради представлено не всі райони і міста області. Ваші опоненти вважають, що, таким чином, деякі регіони будуть обділені увагою...

— На жаль, ми справді зіштовхнулися з тими перекосами, що випливають з нового виборчого законодавства. У колишньому складі обласної ради, яку обирали в мажоритарних округах, було по чотири представники від кожного міста та району. А сьогодні кандидатів називають партії. Хоча Луганщина в більш виграшному становищі — в нас є унікальний досвід, яким і скористаємося. Ми вирішили відновити роботу Ради регіону. Він, як колись, об'єднає представників усіх міст і районів, рад і райдержадміністрацій і буде готовий відверто обговорювати всі питання — від напряму розвитку до можливого об'єднання фінансів на розв'язання найважливіших проблем.

— Така логіка наводить на думку, що все нове — це давно забуте старе?

— А навіщо добре забувати? У будь-якій справі важлива наступність. Я багато чого навчився у Віктора Тихонова, котрий очолював облраду до мене. Це людина величезного досвіду, ніколи не намагався що-небудь «революційно» руйнувати заради показухи. Ламати — не будувати, а будувати — не ламати... Нам примножувати треба, а не розтринькувати! До речі, саме тому Тихонов і має такий авторитет, що людям імпонують його виважені підходи й уміння домагатися результатів. Посівши місце голови, намагатимуся відповідати цій посаді.

Мені боляче чути й бачити, як декотрі геть усе критикують, висуваючи свої проекти, які до кінця не продумано, не обчислено. Ми жодною мірою не відкидаємо цікаві ідеї, не збираємося консервувати недоліки. Але хочемо працювати з професіоналами, а не дилетантами. Адже треба бути відповідальними за свої дії.

Алла АНТІПОВА.

Луганськ.

Мишка побігла...

■ ФАКТ І КОМЕНТАР

(Початок на 1-й стор.).

За даними Держкомстату, сталося дивовижне. У квітні ціни на продовольчі товари знизилися на 0,4 відсотка, на промислові —зросли лише на одну десяту, але на послуги зменшилися на 0,8 відсотка. Найбільше подешевшали яйця (8,6 відсотка), картопля (8,5), молоко і молокопродукти (1,5) і геть зовсім несподівано — цукор (1,3 відсотка). Серед промислових товарів — телерадіоапаратура, серед послуг — подача води, тепла та електроенергії. У це важко повірити, коли живеш на саму зарплату. У це важко повірити, коли повсякчас запевняють, що завтра усе ввійде у звичне русло — зростуть ціни і тарифи на електроенергію, тарифи на проїзд залізничним транспортом, вартість будівельних матеріалів тощо. А ще рідне Мінекономіки прогнозує річний вимір інфляції у 11,4 відсотка. Але факти — річ уперта, а прогнози Мінекономіки — ми це вже проходили — можуть спиратися на банальне бажання заробити на інфляції, розкрутивши тарифну спіраль. (Відомо ж, інфляція несе золоті яйця. — **Авт.**) До того ж ці прогнози дивують значно більше за квітневе зниження цін, оскільки закладені в держбюджет прогнози Мінекономіки ще не відкликало. Це те, що на поверхні. Під спудом маємо ще негативний вплив від подорожчання енергоносіїв на товарну продукцію металургії і хімії та, звичайно, зменшення монетарної бази, зафіксоване вперше з 1999 року.

Однак не варто поспішати з висновками, пам'ятаючи, що Мінекономіки разом з кількома департаментами вже помилилося, пророкуючи інфляцію у квітні. А споживчі ціни щодо грудня минулого року зросли лише на 2,3 відсотка, тоді як досягали тільки 2002-го — це факт. Однак я б не звірявся з дефляційним 2002-м. Бо уповільнення економічного зростання до історичного мінімуму (ВВП — 2,4 відсотка, промисловість — 0,2) тривало на вісім місяців довше і захопило навіть січень нинішнього року, однак попри це наші ринки ще здатні «захищатися» імпортом. У першому кварталі зростаючі номінальні доходи надійніше, аніж торік, покривалися товарами і послугами, і чималою мірою дякуючи «рятівному» імпорту, вагу і значення якого ми недооцінюємо. Хоч би що там казали, поки що уряд зберігає цінову стабільність на ринках м'яса, цукру, нафтопродуктів. Якщо торік у квітні ціни на нафтопродукти зросли на 10,4 відсотка, то нині — на 1,3 завдяки адекватній пропозиції на сезонний попит.

Найімовірніше, на інфляційному кліматі не позначиться зростання оптових цін через дворазове їх послаблення минулого року й мізерний приріст — нинішнього. Отже, вдалося уникнути рецесії і різкого падіння товарної пропозиції — найбільш небезпечних передумов гіпотетичної інфляції.

Тепер увага: де-факто маємо більший, аніж торік, попит на гроші. Люди не міняють поглядів на роль і місце зберігання своїх заощаджень. Депозити громадян приросли на 3,4 відсотка більше, ніж у березні. До речі, тільки на одну десяту менше, ніж минулої весни — тоді вклади масово повертали на банківські рахунки після президентських виборів. Істотно зросли кредити і депозити підприємств і організацій. І важко не помітити такий нюанс. Депозити підприємств, з яких банки питають дедалі жорсткіше, навіть зменшилися проти попередніх місяців, а це вказує на активізацію виробників. Зрештою, це підтвердив і результат промислового виробництва у квітні — 0,5 відсотка, на дві десяті пункта вищий, ніж у березні. А отже, абсорбація грошової пропозиції реальним сектором економіки відбувається більш продуктивно для стримування тиску на споживчі ціни.

Ще одна деталь. Цього року напередодні і після виборів у квітні, щоб перестрахуватися, люди «вкладалися» у валюту і нерухомість. Валютні вклади зросли на 4,7 відсотка, тоді як рік тому о цій порі вони зменшилися на 1,6 відсотка. Проте рух коштів поза банками виявився нижчий за плінтус (+1,3 проти +12,5 відсотка торік), що свідчить про мізерний тиск на ціни споживчого ринку. На додачу фіскальна діяльність уряду також сприяла збереженню інфляції на низькому рівні. (Коли Нацбанк зменшив кредитну емісію на придбання валюти у стабілізаційний фонд на 1,7 відсотка, Мінфін компенсував це зменшенням своїх коштів на рахунку НБУ, що і стримало, за великим рахунком, зростання монетарних показників — **Авт.**) У квітні ще були цінові формати на овочі й картоплю і деякі види промислових товарів, які важко аналізувати через загадковість нашої психології і політики — морози і минулорічну ревальвацію гривні, яка віддзеркалює нині відносне здешевлення імпорту.

Усе вищесказане свідчить на користь збереження помірної інфляції у річному вимірі, бо чинники, які формуватимуть невдовзі її висхідний рух (зростання цін і тарифів на енергоносії і послуги), може проковтнути дефляція на інших товарних ринках. Але це за умови, якщо з високими цінами боротися, а не сприймати їх як данність. Квітнева дефляція ще аж ніяк не тенденція, така собі миша біла. Але згадайте казочку про мишку, яка змела золоте яєчко своїм хвостиком. За оцінками експертів, внесок запрограмованих підвищень у річну інфляцію не перевищує двох відсотків додаткового зростання споживчих цін. Це не обіцяє римейку 2002-го, коли уряд утримувався від підвищення цін і тарифів, проте заперечує панічні прогнози щодо інфляції навіть тоді, коли уряд наважився на лібералізацію цін.

Сергій ВЛАД.

■ ФОТОФАКТ

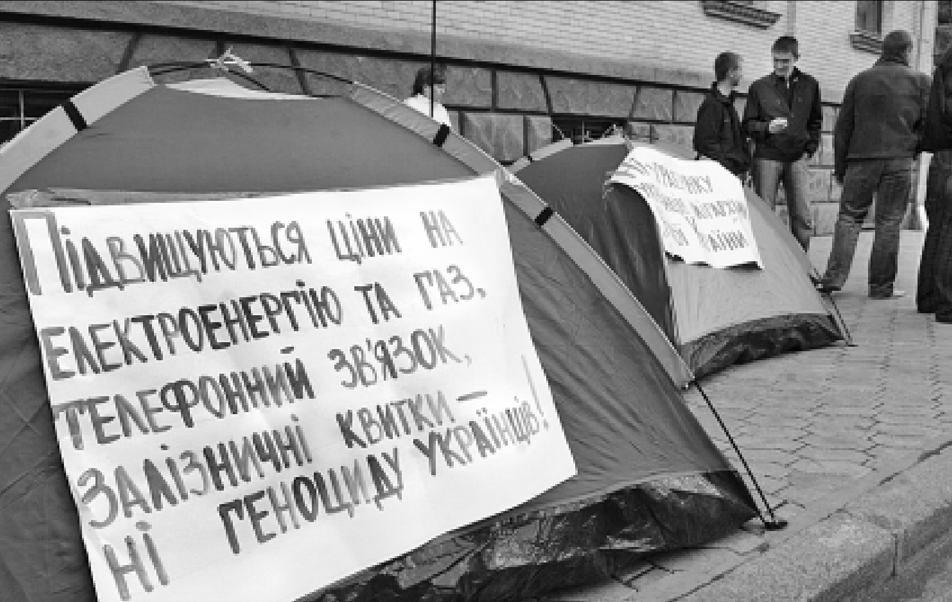

Всеукраїнське молодіжне об'єднання «Молодь — надія України» біля секретаріату Президента розпочало безстрокову наметову акцію протесту проти підвищення цін на газ та електроенергію.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Правоохоронна система під контролем глави держави

Президент України Віктор Ющенко візьме під особистий контроль питання реформування правоохоронної системи для підвищення її дієвості, а також виконання завдань із захисту прав громадян. Про це він заявив під час зустрічі з міністром внутрішніх справ, головою Служби безпеки та Генеральним прокурором, **повідомила прес-служба глави держави.**

Під час зустрічі обговорювалися, зокрема, питання підвищення ефективності правоохоронних органів у боротьбі з організованою злочинністю і корупцією. З початку року, як повідомив Юрій Луценко, кількість злочинів скоротилася на 20 відсотків (у тому числі й тяжких), особливо тяжких — понад 27 відсотків.

Зустрічаючись з головою СБУ Ігорем Дріжчаним, глава держави відзначив необхідність активізувати роботу з підготовки нової редакції закону про СБУ, посилення громадянського контролю за діяльністю спецслужб. Крім того, Віктор Ющенко звернув увагу на необхідність посилення кадрового складу регіональних підрозділів і використання фактів неналежного ставлення правоохоронців до виконання своїх службових обов'язків. А Генерального прокурора Президент просив посилити координацію між силовими відомствами та їх центральними й місцевими підрозділами.

НОВИНИ

П'ЯТНИЦЯ, 12 ТРАВНЯ 2006 ■ № 85 (3835)

Більш як 4 кілограми наркотиків знайшли і вилучили з незаконного обігу співробітники УМВС України Одеської області під час операції «Батискаф» (УНІАН)

13 травня на Тернопільщині пройде авторалі з метою привернути увагу до проблем місцевих замків

■ ФОТОФАКТ

З початку року за незаконне зберігання зброї на Житомирщині порушено кримінальні справи стосовно 44 осіб.

На знімку: правоохоронці демонструють свої «трофеї».

Фото Олексія КАВУНА.

Рецепт від телевізора

Реклама ліків нерідко стає причиною отруєння українців. Про це заявив заступник голови Держспоживстандарту України Володимир Дрогомирецький. Цей комітет разом із Міністерством охорони здоров'я створив міжвідомчу комісію з питань реклами медичної продукції. Вона відстежуватиме порушення законодавства у сфері реклами ліків, а також інформуватиме виконавчу владу про ці факти.

За даними фахівців, сьогодні активно рекламують лікувальні засоби з посиланнями на дозволи МОЗ, яких немає. Так, на одному з телеканалів йшла «розкрутка» біологічно активної добавки, яка нібито рекомендована Міністерством охорони здоров'я. Згодом з'ясувалося, що за неї відповідало російське міністерство, а українське ніхто навіть не запитав.

— Значна частина реклами стосується так званих біологічно активних добавок до їжі. Більшість із них, на жаль, рекламують як лікарські препарати, хоча їхні оздоровчі особливості не доведено у встановленому порядку. А це суперечить закону про рекламу, — коментує начальник управління взаємодії з органами влади, ЗМІ та з питань контролю реклами Держспоживстандарту Ольга Соколова. — Багато скарг від споживачів на неефективність харчових добавок. Їх переважно пропонують у телеторгівлі. Люди платять чималі гроші і не розуміють, що ці добавки йдуть як додаток до чогось і не мають лікувального ефекту.

Заступник міністра охорони здоров'я Валентин Снісарь занепокоєний тим, що більшість споживачів сприймають рекламу лікарського засобу як рецепт і керівництво до дії. А це призводить до непередбачуваних наслідків. Та не завжди сам препарат виявляється неякісним, кажуть у МОЗ. Дуже часто він просто не підходить тій чи тій людині. Ось чому медична реклама має вміщувати протипоказання та не справляти враження, що за умови вживання цього препарату консультація з фахівцем не обов'язкова.

Наталія ОВДІЄНКО.
Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Житлова субсидія побільшає

З 1 травня на чверть зросли тарифи на житлово-комунальний сервіс. Автоматично збільшаться і житлові субсидії. Причому без зайвого бюрократизму. За словами першого заступника міністра праці і соціальної політики України Павла Розенка, перерахунок існуючих субсидій проводитиметься без звертання громадян. Цей змінений вид соціальної допомоги призначатимуть протягом двох місяців з моменту підвищення тарифів, щоб уникнути черг.

Право на одержання субсидії мають родини, що платять за комунальні послуги більш як 20% від щомісячного сукупного доходу.

Смерть від... футбольних воріт

Волинська область. Трагічний випадок стався на території дитячого табору, що у селі Гаразджа Луцького району. Сюди на відпочинок разом з групою мешканців обласного центру прибула молода мама із семирічним Максимком. Хлопчик, граючись із товаришами м'ячем, випадково зачепив сітку футбольних воріт. У цей момент йому на голову впала їх важка металева поперечина. Дитину ще встигли довезти до лікарні в Луцьку. Але врятувати життя Максимкові медики не змогли.

Микола ЯКИМЕНКО.

«Домашні» бомби

Полтава. На бочці з порохом, точніше на двох авіабомбах, жили донедавна власники одного з приватних будинків по вулиці Луговій. Лише цими днями, риючи траншею під каналізацію, вони натрапили на одну з них. Прибулі спеціалісти піротехнічного підрозділу виявили стокілограмову авіабомбу ФАБ-100, що доволі добре збереглася й була у боєздатному стані. Обстеживши міношукачем подвір'я, сапери знайшли поряд... ще одну таку само бомбу.

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

День хворого

14 травня під егідою Івано-Франківської єпархії УГКЦ тут вперше відзначать День хворого, в рамках якого проведуть спільну пішу прощу молоді і хворих до Погінської чудотворної ікони Матері Божої (с. Погоня Тисменицького району). Цьогоріч його присвячено особам, які страждають на психічні недуги. Тож участь у прощі візьмуть хворі і ті, хто надає їм медичну і гуманітарну опіку. В Україні, за офіційними даними, протягом останніх 12 років кількість зареєстрованих психічних розладів, зокрема від впливу наркоманії та алкоголізму, зросла з 222,3 до 248,2 на 100 тисяч чоловік.

Дарина НАЗАРЧУК.
Івано-Франківська область.

Тубдиспансер XVIII сторіччя нарешті на замку

Луганський протитуберкульозний диспансер вирішено закрити. 106 хворих переведуть до інших лікувальних установ, а будівлю, напевне, вже не врятує і капітальний ремонт. Ця двоповерхова споруда — пам'ятка архітектури. Її було зведено в... 1772 році. Два роки тому приміщення визнали аварійним, але капітальний ремонт так і не зробили — не було грошей. У результаті місцями почала обвалюватися стеля, інтенсивно протікав дах. Перебувати в будівлі стало небезпечно. Після відселення хворих технічний стан споруди був обстежено. Йдеться про капремонт, однак у кошторисі на ремонт диспансеру закладено лише 30 тис. грн..

Алла АНТІПОВА.
Луганськ.

У пошуках вирішення

Більш як 51 млн. грн. виділяється на підтримку ЖКГ області з держбюджету з умовою, що 75 відсотків цих коштів використають на нові енергозберігаючі технології. Навряд чи це розв'яже проблеми водо- і теплопостачання регіону. Адже на підприємствах теплового господарства знос основних фондів становить 52%, водопровідно-каналізаційного господарства — 60%, а житлового — 46%. Проблема поглиблюється і нагромадженням боргів підприємств і населення за споживання газу і електроенергії. І це тоді як тарифи на послуги ще раз переглядатимуться у бік збільшення. Сьогодні в регіоні шукають нові підходи у вирішенні питань реформування галузі, зменшивши споживання газу на 10%, а електроенергії — на 5%, як того вимагає Кабмін.

Алла АНТІПОВА.
Луганськ.

■ ФОТОФАКТ

У Київміськдержадміністрації відбулися урочистості з нагоди відзначення Дня матері та Міжнародного дня сім'ї.

На знімку: мати багатодітної родини Світлана Величко отримала відзнаку «Мати-героїня».

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Польські націоналісти протестують

Напередодні візиту Президента України Віктора Ющенка до Варшави і Павлокома польські націоналістичні організації висловили невдоволення запланованою акцією примирення і заявили про готовність удатися до протестів, повідомляє «Німецька хвиля».

Віктор Ющенко прибуде до Польщі сьогодні для участі у відкритті меморіалу загиблим у 1945 році від рук поляків українцям у селищі Павлокома. Члени Федерації кресових організацій і краківської Всепольської молоді, що діє під опікою Ліги польських родин, надіслали видатним керівникам держави листи з протестами у справі Павлокоми. На їхню думку, польський президент не повинен вибачатися за скоєне поляками під час війни, оскільки українці нібито не вибачилися за волинську трагедію.

Директор міжнародних програм Фонду імені Стефана Баторія Якуб Боратинський вважає, що новий польський президент у польсько-українських відносинах продовжуватиме лінію сусідського примирення.

Головний редактор щотижневика «The Warsaw Vo_ce» Анджей Йонас застеріг від небезпеки інструменталізації драматичного минулого в політиці і у відносинах між державами.

■ ФОТОФАКТ

Фото Ольги ТАНАСІЙЧУК (Укрінформ).

Початок травня в Китаї називають Золотим тижнем туризму. За оцінками турагентств, за нинішній сезон кількість жителів материкового Китаю, котрі відвідали протягом травневої семиденки інші міста і регіони своєї країни, досягло рекордної цифри — 120 мільйонів осіб. ***На знімку:*** **травневі вихідні в Шанхаї.**

Новий літак презентували у Вінниці

У штабі Повітряних сил України, що дислокується у Вінниці, його командуванню було продемонстровано на макетах і відеокадрах новий російський навчально-бойовий літак Як-130.

Характеристику тактико-технологічних даних повітряного лайнера давали його розробники — фахівці російського ОАТ імені Яковлєва та підприємства «Рособоронекспо». Такі літаки з часом замінять навчальні Л-39, на яких виконують свої перші польоти курсанти-льотчики. Головна відмінність нових літаків — наповнення комп'ютерними програмами і універсальність.

Під час презентації порушувалися питання і про можливість спільної участі у виробництві новинки, льотні випробування якої, за словами росіян, планованo на серпень нинішнього року. Командувач ПС України Анатолій Торопчин схвально відгукнувся про Як-130. Водночас зазначив, що нагальної потреби у придбанні нових навчальних машин Повітряні сили поки що не відчувають. Для навчальних польотів вистачає своїх Л-39. Тим більше що підготовка льотчиків зведена до мінімуму — протягом року їх випускають не більш як 15 чоловік.

Віктор СКРИПНИК.
Вінниця.

Житомиряни за кордоном

Сьогодні в Українському культурному центрі в Москві відбудеться закриття виставки «Барви Житомирщини». 37 картин провідних майстрів пензля поліського краю демонструвалися там з 28 березня. Найдовше затримувалися біля них вихідці з України — ностальгія... За угодою про співпрацю між обласною владою та культурним центром передбачено й інші спільні заходи.

Олексій КАВУН.

■ ФОТОФАКТ

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

У Міжнародному виставковому центрі «Київ Експо Плаза» відкрилася XI спеціалізована ювелірна виставка.
На знімку: ексклюзивний виріб вінницького заводу «Кристал».

Сутички у Могадішо тривають

Майже 100 людей загинули й 200 поранені в Сомалі. У країні від початку тижня тривають сутички угруповань, що борються за контроль над столицею. Мешканці Могадішо та громадські організації закликали бойовиків припинити насильство. На це пристали ісламські угруповання, однак решта поки що не погоджуються приєднатися до перемир'я.

Відтоді, як 1991 року в країні скинули диктатора Мохаммеда Саїда Барре, Сомалі перебуває в стані анархії. В країні немає національної армії та поліції. А також єдиного правління — держава фактично розпалася на маленькі ділянки, кожну з яких контролює місцевий лідер бойових загонів, **повідомляє «ICTV».**

Центр у Санкт-Петербурзі

■ ЗАКОРДОННЕ УКРАЇНСТВО

«Заходьте, будь ласка, дорогі гості!», — такими словами пан із сивими вусами і молода панночка в гарному українському вбранні вчора зустрічали всіх на Казанській, 5 у Санкт-Петербурзі. Кореспондент «Голосу України» побував у числі гостей на відкритті центру міської громадської організації «Української національно-культурної автономії».

«Збулася моя мрія — є наш спільний будинок, — поділилася радістю з нашими читачами голова ради Валерія Кропивко. — Двері цього будинку будуть відчинені для всіх бажаючих так само широко, як наші серця».

Уперше за багаторічну історію існування української національно-культурної автономії нарешті з'явилося приміщення, в якому можна провести зустріч, лекцію, послухати українську музику, почитати підшивку українських газет, обмінятися новими книгами з України, обговорити цікаві питання сучасності. Дуже важливо, що це зручне і ошатне приміщення розташоване в самому центрі міста — зручно буде добратися кожному бажаючому.

«Нам дуже допоміг «Діловий клуб Україна—Санкт-Петербург», головою правління якого є Малтиз Ігор Миколайович. Саме вони безоплатно виділили частину свого приміщення під створення нашого культурного центру, зробили сучасний ремонт, передали в дарунок необхідну оргтехніку, провели телефон, завжди підтримують усі наші починання, за що величезне їм спасибі», — такі слова подяки лунали вчора від членів української громади, що прийшли на відкриття і привели з собою дітей — майбутніх учнів недільної школи.

Тетяна КРАВЧУК.
Санкт-Петербург.

■ ЗНАЙ НАШИХ!

Вершина «Едельвейса»

У словацькому місті Банській Бистриці відбувся XXVIII міжнародний фестиваль хорового мистецтва. Закарпаття представив на ньому хор «Едельвейс» авторського навчально-виховного комплексу з Ужгорода. У номінації «Позашкільні хорові колективи» закарпатці посіли друге місце.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Конфлікт у Західній Сахарі: ООН гратиме на боці Марокко?

Доповідь Генсека ООН Кофі Аннана з питань врегулювання конфлікту в Західній Сахарі, проголошена в РБ ООН, значною мірою відповідає позиції Марокко в західносахарському питанні.

За визначенням ЗМІ Марокко, доповідь Генсека ООН «поховала план Бейкера». Вищезгаданий план полягав у кількаступеневому врегулюванні конфлікту, включаючи референдум про самовизначення для населення Західної Сахари — іспанської колонії до 1975 року. Референдум був вигідний фронту «Полісаріо», який фінансово підтримує офіційний Алжир; водночас проти референдуму постійно виступало Марокко, оскільки визнає територію конфлікту історично невід'ємною частиною королівства.

Серед інших аспектів, які імпонують Марокко, в доповіді йшлося про необхідність встановлення реальної кількості біженців, котрі перебувають у таборах у Тіндуфі (зона зосередження конфлікту), та неможливість включення до мандата Місії ООН у Західній Сахарі питань контролю за дотриманням прав людини, на чому наполягали Алжир та фронт «Полісаріо».

У своїй доповіді Аннан запропонував проведення прямих переговорів між сторонами конфлікту, а також за участі Алжиру й Мавританії.

Альбіна КРАСНОДЕМСЬКА.
Марокко.

Спасибі

Сьогодні — 20 днів, як загинув український літак АН-74-ТК200, що зазнав катастрофи в Республіці Чад. Нагадаю, літак належав Харківському авіаційному заводу. Весь екіпаж — командир корабля О. Добророднiй, другий пілот О. Чеснюк, штурман В. Попов, бортмеханік С. Білоконь і авіатехніки О. Чередниченко і В. Кліщенко — також складався з харківських льотчиків, що працювали на цьому підприємстві.

До харківського корпункту «Голосу України» передала листа убита горем мати одного з членів екіпажа. Вона нічого не вимагала, а просила лише не відмовити в люб'язності пенсіонерці і матері загиблого штурмана В. Попова висловити подяку дирекції заводу, всім його співробітникам за гідну організацію похорону її сина і всіх членів екіпажу. Виконуємо ваше прохання, шанована Алло Михайлівно. Нехай на землі залишиться добра пам'ять про вашого сина і його товаришів. Нехай душі рідних і близьких загиблих заспокояться якомога швидше. Хоча розуміємо, що такі рани не гояться ніколи.

■ СВІТ КОРОТКО

АВСТРІЯ

Політики з'їхалися на саміт

Майже 60 глав держав і урядів та більш як 1500 членів делегацій беруть участь у саміті ЄС — Латинська Америка і країни Карибського басейну. Його вчора відкрито в австрійській столиці. На зустріч запрошено керівників 25 країн—членів Євросоюзу, Румунії і Болгарії як кандидатів на вступ до ЄС, а також їхніх латиноамериканських колег із 33 країн.

ФРАНЦІЯ

Чи довіряють де Вільпену?

Соцпартія, яка входить до складу Національної Асамблеї Франції, внесла пропозицію про оголошення вотуму недовіри уряду Домініка де Вільпена. Це питання депутати розглядатимуть 16 травня. На думку соціалістів, нинішній уряд країни нездатний керувати кризовими ситуаціями. Серед інших аргументів вони називають скандал навколо прем'єра, якого деякі ЗМІ обвинувачують в організації стеження за своїм основним суперником на наступних президентських виборах, головою МВС Ніколя Саркозі.

США

Не один Буш, так інший

Президент США Джордж Буш заявив, що його молодший брат Джеб буде чудовим президентом, і попросив його взяти участь у президентських виборах. Річ у тому, що в Джеба Буша, губернатора Флориди від Республіканської партії, є актив, якого в старшого брата немає, — підтримка виборців. Джорджа підтримують 30 відсотків американців, тоді як 55 відсотків мешканців Флориди схвалюють роботу Джеба Буша. Сам Джеб не раз заявляв, що не балотуватиметься на посаду президента в 2008 році.

БЕЛЬГІЯ — РОСІЯ

Мільйони на браслети

Євросоюз виділив Росії грант у розмірі трьох мільйонів євро на створення електронних браслетів для контролю за засудженими. Про це повідомив начальник правового управління Федеральної служби виконання покарань РФ Олег Філімонов. За допомогою браслетів можна дізнатися про місцезнаходження засудженого, пристрій неможливо зняти або перепрограмувати. Браслети плановано використовувати для засуджених, котрі відбувають покарання в колоніях-поселеннях і в колоніях загального режиму з правом роботи за межами території.

ДЕНЬ
П'ЯТНИЦЯ, 12 ТРАВНЯ 2006 ■ № 85 (3835)

На Вінниччині прикордонники виявили 1,7 кг марихуани в потягу «Кишинів—Москва» (УНІАН)

Посол Росії в Україні Віктор ЧЕРНОМИРДІН вважає, що у разі виходу зі складу СНД Україна «навряд чи щось виграє» (УНІАН)

■ СПОРТ

Бідні, але честолюбні…

Хокей. Рига (Латвія). Чемпіонат світу. Перший груповий турнір. 10 травня. Україна—Італія. 4:2 (1:0, 1:1, 2:1). Шайби: Касянчук, Сальников, Дяченко, Гунько. Наша команда не тільки забезпечила собі місце на наступному світовому чемпіонаті, а й продовжить боротьбу на нинішніх змаганнях.

Суперники українців на другому етапі — росіяни, котрі стали переможцями першого етапу в групі С, далі — білоруси (13 травня) і словаки (16 травня). Компанія ще та. Але наші хокеїсти не переймаються титулами й авторитетом суперників. Вони проти будь-кого грають на повну потужність. Український хокей бідний, мов церковні миші. Маємо лише кілька ковзанок. З гравцями у нас теж негусто: і сотні професіоналів не набереться. Але ми честолюбні...

Рівняння з одним невідомим

Футбол. Чемпіонат країни. 30-й тур. 10 травня.

«Металіст» — ФК «Харків». 1:0. 8 000 глядачів. Гол: Бабич, 72.

«Дніпро» — «Кривбас». 1:0. 4 500. Корніленко, 63.

«Волинь» — «Таврія». 0:0. 4 000.

«Чорноморець» — «Металург» Зп. 0:0. 12 000.

«Металург» Д — «Арсенал». 2:2. 1 000. Черніков, 56 (автогол), Косирін, 72 — Окодува, 45+1, 64.

«Ворскла» — «Сталь». 1:0. 5 000. Лікіою, 64.

«Іллічівець» — «Закарпаття». 2:0. 6 500. Конюшенко, 48, Гай, 81 (п).

«Динамо» — «Шахтар». 2:2. Голи: Шацьких, 10, Мілевський, 21 — Чигринський, 53, Жадсон, 65.

«Динамо»: Шовковський, Федоров, Родольфо, Ребров (Ротань, 66), Белькевич, Шацьких, Гусєв, Мілевський (Рінкон, 57), Несмачний, Ващук, Гавранчич. Тренер — Анатолій Дем'яненко.

«Шахтар»: Шуст, Срна, Чигринський, Гюбшман, Рац, Маріка (Елано, 54), Брандау, Левандовський, Тимощук (Бєлік, 78), Жадсон, Матузалем (Фернандіньйо, 25). Тренер — Мірча Луческу.

Попереджено: Мілевського, 7, Маріку, 49, Брандау, 64, Раца, 69, Жадсона, 75.

Арбітр — Стів Беннет (Англія).

Київ. Стадіон «Динамо» імені Валерія Лобановського. 17 600 глядачів.

		В	Н	П	М	О
1.	**«Шахтар»**	**23**	**6**	**1**	**64—14**	**75**
2.	**«Динамо»**	**23**	**6**	**1**	**66—20**	**75**
3.	**«Чорноморець»**	**13**	**6**	**11**	**36—31**	**45**
4.	«Іллічівець»	12	7	11	30—34	43
5.	«Металіст»	12	7	11	35—42	43
6.	«Дніпро»	11	10	9	33—23	43
7.	«Таврія»	11	6	13	29—31	39
8.	«Металург» Зп	11	6	13	32—40	39
9.	«Металург» Д	10	9	11	35—35	39
10.	«Ворскла»	9	10	11	28—34	37
11.	«Сталь»	9	9	12	26—39	36
12.	«Арсенал»	9	8	13	31—39	35
13.	ФК «Харків»	9	6	15	29—36	33
14.	«Кривбас»	9	6	15	27—35	33
15.	**«Волинь»**	**9**	**6**	**15**	**31—45**	**33**
16.	**«Закарпаття»**	**3**	**6**	**21**	**17—53**	**15**

Турнір формально закінчився. Однак залишилося без відповіді одне запитання. Проте яке вагоме: хто стане чемпіоном?

Либонь, найзасмученішим після київського поєдинку був наставник збірної Олег Блохін. Адже, як кажуть, котові під хвіст пішли його намагання щодо дострокового завершення чемпіонату. І тепер усіх своїх гравців Олег Володимирович отримає лише 15 травня, після «золотого матчу» у Кривому Розі.

І без цього проблем не бракує. Чого варта, приміром, травма Андрія Шевченка. Тут узагалі багато туману. На моє запитання: «Де лікуватиметься Андрій — у клубі чи в збірній», — Блохін відповів так:

— У Мілані. І в найкращому разі він з'явиться в нашому таборі 30—31 травня...

Отже, поєдинок «Динамо» і «Шахтаря» закінчився внічию. Відповідно до колишніх правил чемпіонство дісталося б донеччанам за показником забитих-пропущених м'ячів. Але, як відомо, із цього сезону в Україні узаконили «золотий матч». І він відбудеться 14 травня у Кривому Розі.

Матч у Києві вийшов по-справжньому кубковим. Після першого тайму, в якому господарі забили два м'ячі і мали помітну перевагу, важко було повірити, що гості знайдуть сили і мобілізують волю для порятунку. Одразу після перерви умови диктував «Шахтар» і вирівняв становище.

А вищу лігу залишають «Закарпаття» і «Волинь». Ужгородці достроково вибули з елітного дивізіону, а от другий бідолаха став відомим тільки в останньому турі. «Кривбас», ФК «Харків» і «Волинь» набрали по 33 очки. У всіх по дев'ять перемог. І відповідно до статті 15, пункту 2, підпункту «у» регламенту чемпіонату України набуло чинності правило підрахунку різниці забитих-пропущених м'ячів. У ФК «Харків» — мінус сім, «Кривбасу» — мінус вісім, у «Волині» — мінус чотирнадцять. Оце і вся арифметика, що відправила клуб з Луцька до першої ліги.

Кубок УЄФА. Фінал. Ейндховен. Стадіон «Філіпс». «Севілья» (Іспанія) — «Міддлсбро» (Англія). 4:0.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Чому ув'язнені порізали собі вени?

Причину «НП» у харківському слідчому ізоляторі, де майже два десятки ув'язнених намагалися заподіяти собі смерть, порізавши вени, офіційні органи поки що не пояснюють. Розслідування інциденту проводить обласна прокуратура. Для ретельного аналізу всіх обставин потрібен час. Однак місцеві правозахисники і відставники пенітенціарної (виправної) системи стверджують, що все відбулося через невмотивовану жорстокість співробітників ізолятора стосовно ув'язнених.

Досі керівництво управління Держдепартаменту з питань виконання покарань у Харківській області не коментує інциденту. Є дані, що шеф департаменту в терміновому порядку вирішив піти у відпустку. А його в. о. заявив, що, мовляв, коментувати поки нема чого: ув'язнені (21 особа) одержали незначні травми. Триває слідство. Цікаво, що, за інформацією, яка потрапила в пресу, керівник управління Держдепартаменту з питань виконання покарань заквапився у відпустку саме після того, як у справу втрутилася прокуратура області. За словами його попередника генерала Володимира Бутенка, всупереч усім правилам та інструкціям, про інцидент у СІЗО прокуратуру сповістили майже через добу, а не через 2 години, як того вимагають правила. Мало того, прокурор Харківської області Василь Сінчук підтвердив, що «НП» у СІЗО сталася увечері 8 травня, а не 9-го, як повідомлялося раніше. Що це, як не бажання приховати від правоохоронних органів і громадськості надзвичайний випадок, у результаті якого стільки людей (і ще не визнаних злочинцями) мало не позбавили себе життя? Здається, сам факт приховування такої інформації — вже злочин, якщо не правовий, то моральний — це точно.

Фото автора.

Знаменита харківська «холодногірська тюрма» (слідчий ізолятор), в якій все відбувалося.

Що ж відбулося насправді? За неофіційною інформацією, співробітники оперативної частини СІЗО одержали зведення, що в одній з камер є брага — сировина для самогону. Під час обшуку оперативники спиртного не знайшли. Що, на думку експертів, могло викликати «неадекватну реакцію» оперативників. Не виключено, що ув'язнених було піддано насильству з боку працівників оперчастини СІЗО. З практики утримання ув'язнених відомо і те, що коли арештант вдається до покалічення себе, те це вже крайній вияв своєї незгоди з діями адміністрації.

У камері, де проводився обшук, знов-таки за неофіційною інформацією, утримувалося 35 ув'язнених. 12 з них перевели до СІЗО з колонії. Їм інкримінували злісний опір адміністрації колонії. Тюремник зі стажем стверджує, що такий контингент у разі крайнього невдоволення тюремними порядками зазвичай влаштовує бунт. Але якщо ув'язнені почали собі масово різати вени, то причиною того було щось більше, ніж «крайнє невдоволення».

Микола КОСИЙ.

Харків.

P. S. Коли верстався номер

Прокуратура Харківської області заявила, що в діях посадових осіб СІЗО є ознаки злочину. Встановлено, що керівництво слідчого ізолятора вчасно не сповістило про цей факт органи прокуратури, як того вимагає закон, приховавши, таким чином, цю подію. Водночас зазначають, що спеціальна група вже установила: ув'язнені, котрі завдавали собі рани, вени умисне не різали.

Без права на помилку

Заступник Генерального прокурора України, президент Української асоціації прокурорів Олександр ШИНАЛЬСЬКИЙ* (на знімку) *упевнений: права людини в Україні потребують постійного захисту. Найгостріше проблема з порушенням елементарних прав людини проявляється в місцях позбавлення волі.

— Шановний Олександре Івановичу! Як відомо, Україна на весь світ задекларувала свою повагу до найвищих європейських цінностей, серед яких особливе місце посідає додержання прав людини та громадянина. Водночас порушення цих прав в місцях позбавлення волі, місцях реалізації інших примусових заходів набуло в Україні ознак звичайного явища. Чи збирається нарешті українська прокуратура наводити порядок в цьому питанні?

— Хоч як це прикро, я змушений погодитися з вашою оцінкою стану додержання прав людини в місцях позбавлення волі та в спеціальних установах Міністерства внутрішніх справ України. Не в останню чергу це пояснюється і тим, що протягом останніх років прокурори значно послабили наглядову роботу, спрямовану на забезпечення законності в діяльності цих установ. Відповідно до вказівки Генерального прокурора України Олександра Медведька співробітники центрального апарату Генеральної прокуратури України протягом поточного року проводять відповідні перевірки в регіонах. Отримані результати дають право відповідально заявити, що спеціальні установи системи МВС України (приміщення для доставлених чергових частин, ізолятори тимчасового тримання, приймальники-розподільники для осіб, затриманих за підозрою у бродяжництві) у переважній більшості не відповідають вимогам Конституції України, законам України. Сам факт поміщення людей в ці установи автоматично призводить до тримання в умовах, що можуть прирівнюватися до нелюдського або такого, що принижує гідність, поводження, що є порушенням статті 3 (1) Європейської Конвенції про захист прав лю-

дини та основних свобод.

— До речі, якщо вже мова зайшла про Міністерство внутрішніх справ: його керівники не бачать того, що побачили під час перевірок прокурори?

— Поки що ані керівництво МВС України, ані керівники його регіональних управлінь з незрозумілих причин принципову оцінку такому стану справ з додержанням прав людини у відомчих спеціальних установах не дають. Саме тому ця проблема набула виключної гостроти та потребує термінового вирішення на урядовому рівні. Її вирішення полягає не тільки у невідкладному належному фінансуванні заходів, спрямованих на приведення приміщень та спеціальних установ МВС України у відповідність з елементарними санітарно-гігієнічними та побутовими вимогами. До зацікавленої участі в долях ув'язнених необхідно пробудити місцеві державні адміністрації, оскільки, хоч як прикро, в неприпустимих, середньовічних умовах тримання перебувають навіть ув'язнені в спеціальних установах потужних індустріальних обласних центрів держави. І це за того, що, крім прокурорів, питаннями додержання прав людини в місцях позбавлення волі та спеціальних установах повинні, згідно із законом, також опікуватися відомчі, позавідомчі та суспільні контролери, починаючи від Президента України і закінчуючи сільським головою, на території якого розташована відповідна установа.

— Гадаю, що не помилюся, коли скажу, що вирішення проблем з додержанням прав ув'язнених потребує і роботи, спрямованої на удосконалення чинного законодавства. Чи має прокуратура відповідні пропозиції, і як вона їх реалізовуватиме за відсутності в Генерального прокурора права законодавчої ініціативи?

— Усунення порушень прав людини в діяльності, наприклад, органів внутрішніх справ, потребує негайного внесення змін до Закону України «Про міліцію», прийняття урядових рішень, спрямованих на організацію належного виконання Міністерством внутрішніх справ України вимог статті 32 Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» і Типового положення про пункт тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства, які незаконно перебувають в Україні, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України №1110 від 17 липня 2003 року. Мова піде про так звані приймальники-розподільники органів внутрішніх справ для осіб, затриманих за підозрою у бродяжництві. Як свідчать проведені нами перевірки, цілковите беззаконня стало невід'ємною ознакою цих установ. Сказане обумовило необхідність здійснити поглиблений аналіз правових підстав затримання людей за підозрою у бродяжництві та законності їх подальшого тримання під вартою. Загальновідомо, що право працівників міліції затримувати на строк до 30 діб із санкції прокурора та тримати у спеціально відведених для цього приміщеннях громадян, яких запідозрено у занятті бродяжництвом, передбачено пунктом 5 статті 11 чинної редакції Закону України «Про міліцію». При цьому сам Закон України «Про міліцію» визначення поняття «бродяжництво» не містить, тому ми невідкладно спробували віднайти бодай один чинний законодавчий акт, який визначав би зміст цього поняття. Ну справді, треба ж під час вирішення питання про надання санкції на затримання мати змогу відрізнити бродягу від, наприклад, туриста, який заради власного задоволення місяцями, а подекуди й роками мандрує світом пішки чи так званим «автостопом».

Одразу зазначу, що наші зусилля були марними. Окрім того, аналіз чинного законодавства дає підстави для висновку, що держава не визнає сам стан бродяжництва ані злочином, ані адміністративним проступком і не встановлює за це жодних санкцій. Тож роками підстави для затримання людини визначають працівники міліції на свій розсуд. Це і відсутність документів, і неохайний, на суб'єктивний погляд «естетично розвиненого» міліціонера, зовнішній вигляд людини, і будь-що, що спало на думку працівника міліції, який вирішив здійснити затримання. Все викладене свідчить про невідповідність затримання осіб за підозрою у бродяжництві Конституції України та статті 13 Загальної декларації прав людини з огляду на право кожної людини на вільне пересування і обрання собі місця проживання у межах кожної держави.

Проведена нами робота дає підстави для внесення ще багатьох конструктивних пропозицій стосовно удосконалення чинного законодавства України. Цілком вірно підмічено і те, що нашим зусиллям дуже бракує права законодавчої ініціативи Генерального прокурора України. Але і в цих умовах ми працюємо в постійному контакті з Кабінетом Міністрів України; до нового складу парламенту обрано багатьох професійних і небайдужих людей, які мають намір підтримати наші пропозиції, спрямовані на захист прав та законних інтересів громадян. Тому в нас є певні підстави для оптимізму.

Записав Андрій ВОЛКОВ.

Поки що експериментуємо

■ ЧЕРНЕТКА

Цього року тисячі випускників шкіл замість державних іспитів візьмуть участь у зовнішньому незалежному тестуванні (ЗНТ). Його результати визнаватимуть як оцінки на вступних випробуваннях до будь-якого ВНЗ незалежно від форми власності.

Зовнішнє незалежне тестування впроваджуватиметься у два етапи. Створено Український центр оцінювання якості освіти, фахівці якого здійснюватимуть організаційну роботу, складатимуть тести тощо. Крім того, працюватимуть регіональні центри у Вінниці, Дніпропетровську, Донецьку, Івано-Франківську, Києві, Львові, Одесі, Сімферополі та Харкові, а також районні центри. Тестування проходитиме на паперових носіях з використанням комп'ютерної техніки.

Якщо цього навчального року абітурієнти ще зможуть обирати (складати іспити в центрах чи в самих університетах), то починаючи з 2007-го ВНЗ прийматимуть абітурієнтів лише за результатами зовнішнього тестування.

Про експеримент розповідає директор столичного ліцею бізнесу, голова Асоціації керівників шкіл Києва Людмила ПАРАЩЕНКО:

— Термін «тестування» відтепер активно обговорюється не лише серед освітян, а й у родинах, серед старшокласників. Ці хвилювання зрозумілі. Адже вперше в Україні зовнішнім тестуванням буде охоплено кожного десятого випускника школи. Оцінюватимуть знання української мови для всіх випускників та з математики (для тих, хто піде до ВНЗ математично-природничого напряму) чи історії (для гуманітаріїв). Дітям, які беруть участь у зовнішньому тестуванні і по суті на собі відпрацьовують нову модель оцінювання, цього року буде надано додатковий шанс вибрати і використати кращий результат. Результати учасники знатимуть ще до початку державної підсумкової атестації в ЗОШ. Тож учень за бажанням може зарахувати ту оцінку до атестата, якщо вона буде задовільна, або разом з усіма складати випускні іспити і покращити бал.

Олексій ШЯЛЛІ.

ВІД ВЕДУЧОГО

Чи готові ми до впровадження новинки на загальнодержавному рівні? Серед спеціалістів досі немає однозначної думки. Одні вважають, що систему зовнішнього тестування ще не сформовано; немає до того ж досвіду, традицій; відсутня законодавча база. Є лише ентузіазм, ідеї, певні напрацювання. І величезне бажання, додам, догодити європейцям, які прийняли нас у Болонський процес.

Інші переконані, що настав час переходити на ЗНТ.

Через кілька тижнів ми дізнаємося, наскільки готові до експерименту.

■ РОБОТА НАД ПОМИЛКАМИ

Студенти не промовчали

В Українському державному хіміко-технологічному університеті (Дніпропетровськ) завершила роботу комісія, яка розглянула ситуацію щодо відрахованих наприкінці березня студентів.

Через академічну заборгованість та несплату коштів за навчання відповідно до умов договору тут було відраховано 104 студенти. До комісії, яка була створена за наказом ректора Михайла Бурмістра, надійшли звернення від 52 юнаків і дівчат.

Розглянувши всі заяви, комісія прийняла рішення: 31 студента, серед яких шестикурсники і п'ятикурсники, допустити відповідно до захисту дипломів та весняної сесії. Як виняток 25 студентів зобов'язали представити звіти з переддипломної практики та захистити їх. Рішенням комісії також поновлено семеро студентів, які були відраховані помилково через затримку поштових переказів та через недоліки ведення документації з обліку успішності кафедрами та заочним деканатом. Обгрунтовані, справедливі рішення, за словами ректора, прийнято і щодо інших студентів.

За результатами роботи комісії першому проректору та кільком викладачам і асистентам оголошено догани.

■ АНЕКДОТ

— Мамо, а чому це всі в школі кажуть, що я брехун?

— Вовочко, та ти навіть до школи не ходиш!

Бібліотекар — не техпрацівник

■ ТРИВОЖНИЙ ДЗВІНОК

День бібліотечних працівників (30 вересня) можновладці «народили». А ось відповідних коштів для їхнього достойного життя виділяють обмаль. ТОМУ ЩО в дефіциті увага і повага до відданих слуг книгозбірень узагалі та 25-мільйонної читацької аудиторії зокрема.

«Осередця інтелектуальної інфраструктури держави», «центр національної інформаційної політики», «скарбниця історико-культурної спадщини». Звучить?

Так гучно, але справедливо називають бібліотеки — потужні канали, якими невпинно і щедро передаються з покоління в покоління здобутки, ідеали, традиції, пам'ять народу.

В Україні 45 тисяч бібліотек, в яких зберігається 700 мільйонів одиниць друку.

Обминіть столичні книгозбірні, пройдіть повз обласні й завітайте в глибинку. Туди, де видання зберігаються в холодних і вогких приміщеннях. Де останній раз фонди поповнювалися 15 років тому. Де хранителі та пропагандисти книжкових багатств країни і світу отримують мізерну плату.

Так вище керівництво дбає про дозвілля, духовне збагачення, освіченість і добробут платників податків.

На Вінниччині є книгозбірні, де дітям досі пропонують книжки про Володю Ульянова, а про сучасні яскраві пізнавальні видання, комп'ютери лише мріють. Там десятиліттями не виділяються кошти на ремонт часом неопалюваних приміщень, працівникам виплачують 0,5 ставки, а про пільги і не згадують.

Шкільних бібліотекарів прирівняли до техпрацівників, з розпачем говорили мені на Рівненщині. І запитували: чиї ми? Міністерства культури чи МОНУ? Невже чиновники і справді тупо вважають, що бібліотекарі не беруть участі в навчально-виховному процесі школярів, учнів ПТУ? Певне, так, бо премії, пільги, відпустки вони отримують не як члени педагогічного колективу, а як прибиральниці...

Бібліотеки галузі нині потребують фахівців нового покоління, які володітимуть новітніми технологіями, матимуть знання з педагогіки та психології. Чи можемо ми за нинішнього ставлення до хранителів мудрості очікувати черги в приймальних комісіях культустанов?

Майбутнє книгозбірень — це не картки, не стелажі з розкладними драбинками. Це — Інтернет, який щодня поповнюватиметься новими виданнями, цифрові бібліотеки, кількість користувачів яких щомісяця зростає на десятки тисяч.

Але коли це «павутиння» досягне села?! І скільки десятиліть мине, доки електронна книжка стане доступною пересічному читачеві?!

Нова влада має подбати про те, щоб бібліотеки безперервно поповнювалися новими виданнями, а їх хранителі і пропагандисти не відчували себе прибиральницями.

Дочекаємось у найближчому п'ятиріччі цього?

Іван ІЛЛЯШ.

Фото автора.

На знімку: в Кам'янсько-Дніпровській санаторній школі-інтернаті є що читати завдяки державі і спонсорам.

Невідчуженим зором

■ УРОКИ МУЖНОСТІ

Фото прес-служби ЗНУ.

У Запорізькому національному університеті (ЗНУ) нещодавно звітували студенти, які досліджують тему «Чорнобильська журналістика». Дванадцятеро студеїв і завідувач кафедри журналістської творчості факультету журналістики доцент Віктор Костюк понад місяць вивчали архіви, зустрічалися з очевидцями і ліквідаторами аварії на ЧАЕС, побували на станції. Сповнені вражень, вони представили своїм друзям по альма-матер цікаву розповідь, яку щедро проілюстрували фотознімками й відеофільмом.

Свого часу було опубліковано виступ Ліни Костенко на Всесвітньому конгресі українців, в якому були й такі слова: «Чи не час уже звернути увагу на феномен чорнобильської журналістики?» Йшлося про журналістів, які ціною життя намагалися донести людям правду тих днів. «Якщо вивчати зону відчуження невідчуженим зором, відкривається безмежне поле для українознавчих досліджень», — зазначила поетеса.

— Фактично це й підштовхнуло нас до роботи над проектом, — пояснив Віктор Костюк. — Попросили обласну спілку журналістів допомогти знайти запорізьких журналістів, які висвітлювали події далекого 1986-го. Після цього відбулася зустріч із Валерієм Фортуніним, який розповів про своє перебування в Чорнобилі, та з сім'ями Марка Чаділа і Віктора Дробного — на жаль, покійних. До речі, донька Віктора Дробного — студентка ЗНУ.

Дослідників цікавив насамперед феномен чорнобильської журналістики: хто і в яких умовах висвітлював трагедію.

Тому, щоб зрозуміти значення журналістської роботи в екстремальних ситуаціях, поглянути на минуле невідчуженим зором, студенти поїхали в зону, де зустрілися, зокрема, і з японськими журналістами. Ті зацікавилися майбутніми колегами з берегів Дніпра, більшість яких виявилися ровесниками чорнобильської біди...

Після того запоріжці відвідали місто Прип'ять, гостювали в Національній спілці журналістів.

Мирослава ЧАБАНЕНКО.

Запоріжжя.

На знімку: майбутні журналісти в НСЖУ.

■ ЗАПИТАННЯ ВОВОЧКИ

Містом керує школяр?

Прогульником віднедавна став американський школяр Майкл Сешіонсу. 18-річного юнака обрали головою восьмитисячного міста Гілсдейл (штат Мічиган) і тепер він змушений відволікатися на державні справи. Його суперником був діючий мер (51 рік), за якого проголосували 668 виборців. За наймолодшого градоначальника світу (чи є молодші?) віддали свої голоси 670 земляків. Передвиборну кампанію (700 доларів) випускник школи фінансував із власної кишені (гроші заробив улітку).

■ ФОТОЕТЮД

Фото Івана ІЛЛЯША.

Я сестричку веду до школи.

СЕЛО

П'ЯТНИЦЯ, 12 ТРАВНЯ 2006 ■ № 85 (3835)

Ярими культурами засіяно 14 млн. га — 78 відсотки від прогнозу МінАП

9-та стор.

Голова Держкомзему Микола СИДОРЕНКО: «Сільгосппідприємства щороку не використовують більш як два мільйони гектарів орних земель»

■ АЛЬТЕРНАТИВА

Економія по-нашому, по-бразильськи

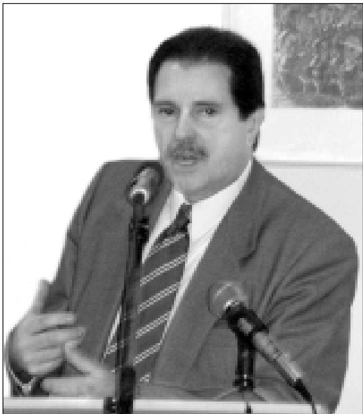

Посол Бразилії в Україні Ренато Луїз Родрігес Маркес** (на знімку) **вважає, що в розв'язанні питань виробництва альтернативних видів палива наша держава зіштовхнеться з меншою кількістю проблем, ніж його країна, бо вже може скористатися досвідом інших. Про це він заявив у Києві на міжнародній конференції «Альтернативні види енергоресурсів та енергозбережні технології в сільському господарстві України». За його словами, Бразилія саме завдяки зростанню виробництва біологічного палива, а також розробці і впровадженню технології видобутку нафти на великих глибинах досягла торік повної незалежності в забезпеченні внутрішнього ринку паливом.

Етанол із цукрової тростини виготовляють у Бразилії з 70-х років. Завдяки генній інженерії з гектара тростини за рік нині його одержують 6 тисяч 650 літрів — майже вдвічі більше, ніж 30 років тому. У 2006 році виробництво етанолу очікується на рівні 16 мільярдів літрів.

Тепер Бразилія вважається найбільшим експортером етанолу в країни, що приєдналися до Кіотського протоколу. Зокрема, його використовують як добавку для підвищення октанового числа бензину у країнах ЄС і Японії.

Переходити на біопаливо збираються і в Україні. Керівництво країни не раз оприлюднювало плани про спорудження в нас заводів з переробляння рапсу. Підготовлено і проект закону, яким передбачено встановлення обов'язкового рівня споживання біоетанолу виробниками бензину. Документ уже перебуває на розгляді центральних органів виконавчої влади. Спиртові заводи Мінагрополітики можуть виробити 60 тис. тонн біоетанолу на рік, а за наявності попиту потужності можуть зрости до 280 тисяч.

Галина КВІТКА.

Фото Валерія ДРУЖЕНКА.

■ РИБНЕ МІСЦЕ

Кажуть, фінанси співають романси

А вони просто спливають не за призначенням

Правоохоронці стверджують, що Державний департамент рибного господарства використав 4,2 мільйона гривень, виділених на закупівлю цінних видів риб, не за цільовим призначенням. Такий сумний для платників податків факт встановило Міністерство внутрішніх справ. Торік вищезгаданому держдепартаменту, зокрема, на підтримку галузі й поновлення водних ресурсів, усього було виділено 106,6 мільйона бюджетних гривень. Перевіряти їх використання взялися шість робочих груп, створених із співробітників Держдепартаменту служби боротьби з економічною злочинністю, його територіальних підрозділів та Державної прикордонної служби.

Під час перевірки викрито 38 корисливих злочинів, до кримінальної відповідальності притягають 26 осіб, держава від скоєного зазнала збитків більш як на 12 мільйонів гривень. Загалом торік порушено 19 кримінальних справ щодо посадових осіб Держрибінспекції — обвинувачення висунуто проти 14 чиновників, зокрема двох начальників обласних інспекцій і одного заступника.

Нинішнього року відкрито вісім кримінальних справ по 11 злочинах у Криму, Донецькій, Запорізькій, Одеській, Херсонській, Полтавській та Дніпропетровській областях.

Г. К.

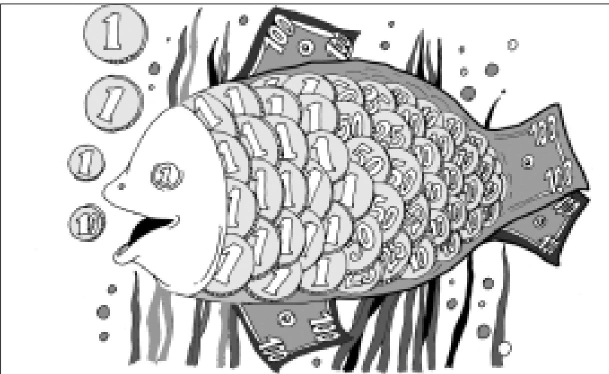

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Не винний виноград

Нинішнього сезону переробки виробники хмільного напою відчуватимуть дефіцит сировини

Про це йшла мова у столиці на прес-конференції, присвяченій представленню національної програми «Українське вино», котра об'єднала вітчизняних виробників божественного напою у прагненні відстоювати свої інтереси. **Навіть термін такий, усе пояснювавний, під час презентації народився: «українізація українського ринку вина». Завдання непросте, виходячи навіть із втрат нинішнього року. Уже зараз ясно, вина начавлять нинішнього року менше, ніж минулого. А отже — конкурентам з-за кордону легше буде просуватися в нас зі своєю продукцією.** За попередніми оцінками, якщо торік зібрали 270 тисяч тонн солодких грон, то нинішнього врожай через морозну зиму скоротиться на третину.

— Точніше, — каже заступник глави правління Концерну «Укрсадвинпром» Володимир Воєводін, — скаже травень, коли мине цвітіння. Весна показує — лоза оживає. Виноградники в кращому стані, ніж сподівалися. Врятувало те, що в сильні морози вони були у стані фізіологічного спокою. А тепер волога, затяжна весна сприяють регенерації рослин. Чимало залежить від агрономічних служб сільгосппідприємств, що мають лозу ефективно підгодувати. Хоча вже зрозуміло: такого щедрого, як торік, урожаю не буде. А якщо ще будуть дощовими серпень-вересень — можна взагалі зібрати половину від вирощеного.

Хоча, на думку експерта, у зменшенні валового збору сировини винне й старіння лози. **За останні 6 років в Україні посаджено більш як 20 тисяч нових виноградників, але тенденція до зменшення площ не зупинена. Адже вибуло за цей час 18 тисяч гектарів. І, зважаючи на все, «смертність» тут буде обганяти «народжуваність». Посадити гектар виноградників стає в 50 тисяч гривень. І хоча на 50—60 відсотків посадки лози дотує держава, навіть та сума, що залишилася, для багатьох сільгосппідприємств все одно залишається «непідйомною».**

Але ударом нижче пояса, що набагато «болючіший», виноробам загрожує закордон. За словами Володимира Воєводіна, глобалізація ринку відбувається досить швидкими темпами. Наприклад, Грузія, Молдова активно розвивають галузь, і після заборони ввезення вин із цих країн до Росії почнеться активна їх експансія в Україну. Наші виробники припускають: закордонна продукція піде сюди потоком.

Про те, що побоювання небезпідставні, засвідчують наведені під час заходу цифри. **Щорічне виробництво божественного напою в Україні не перевищує 14 мільйонів декалітрів. У плані споживання за цей період наша держава пасе задніх: показник не дотягує до трьох літрів споживання на людину. У Франції або Італії, приміром, він становить майже 50 літрів. Українці переважно налягають на міцні напої. І за обсягами їх споживання мало не попереду планети всієї.** Ще 3 мільйони декалітрів виноградного вина імпортується. Виробники вважають цю цифру оптимальною й підкреслюють, що далеко не завжди завозиться якісний продукт. За даними представників галузі, вітчизняний ринок оцінюється в 19—20 мільйонів декалітрів. Вакуум, що утворився, українські винороби збираються заповнити своєю продукцією, обіцяючи значно збільшити обсяги виробництва, одночасно проводячи в масах роз'яснювальну роботу з популяризації хмільного напою made in Україна і спільними зусиллями витісняючи фальсифікат.

Анатолій Філіппов, директор з питань стратегічного розвитку Інкерманського заводу марочних вин (у підвалах підприємства бували Ющенко, Литвин, Жерар Депардьє) цілком підтримує **основні постулати національної програми, з якими виробники підуть у народ: «Україна — розвинена виноробна країна!», «Українське вино — невід'ємна частина культури української нації!», «Українське вино — корисний для здоров'я продукт харчування!»**

У рамках програми, поінформував директор асоціації «Союз оптовиків і виробників алкоголю і тютюну» Володимир Демчак, передбачається, зокрема, активізація взаємодії з Верховною Радою і Кабінетом Міністрів, іншими органами державної виконавчої влади. Метою такого співробітництва є вдосконалення та реалізація Закону України «Про виноград і виноградне вино», а також інших нормативно-правових актів, збільшення фінансової підтримки закладення нових виноградників.

Галина КВІТКА.

Лоза плаче, сади викорчовують

Економічний збиток від загибелі кримських фруктів і винограду виллється в сотні мільйонів гривень, не враховуючи грошей, які господарства вклали в майбутній урожай. Столовий виноград у Криму загинув майже повністю. Плодові бруньки вимерзли в 95—100 відсотків персиків, абрикосів, черешень, груш і слив, а яблук та вишень у більшості районів — до 60 відсотків. Такі цьогорічні втрати від заморозків за підрахунками Кримської станції плодівництва, проте є надія на регенерацію дерев та лози.

Дефіцит плодів відчуємо й у наступні роки, бо постраждало коріння: нині у розпалі не так порятунок, як вирубка померзлих насаджень. За останні 15 років унаслідок викорчовування садів стало удвічі менше, і щороку площа їх скорочується ще на 350 гектарів. Спеціалісти вважають: оголошена МНС надзвичайна ситуація в сільському господарстві півострова — не лише наслідок раптових морозів, а й результат задавненого байдужого ставлення до галузі. Через те, що свого часу приватизація землі не передбачала розпаювання садів, вони сьогодні занедбані, не мають ефективного власника.

Для агротехнічних заходів в аграріїв не вистачає оборотних коштів. Жоден банк досі не розглядає сад як заставу, тому взяти гроші нема звідки. А кредити на закладку садів і спорудження холодильників, в яких фрукти можуть зберігатися до року, мають надто високі процентні ставки.

Єдиний вихід нині — сформувати регіональне замовлення і переходити на безпроблемне садівництво: на ті сорти дерев, які в будь-який рік дають хороший урожай. Бо з'явилися деякі сподівання на зростання інвестицій у занедбану галузь: уряду автономії виділено 5,6 млн. гривень на капітальні вкладення у садівництво й виноградарство. Надходять кошти за поданими документами на 35 млн. гривень, необхідних для компенсації збитку, завданого фруктовим плантаціям сильними морозами. А загалом у Рік села на фінансування сільського господарства автономії планується виділити 800 млн. гривень проти торішніх 230.

Віддачу очікують через 3—5 років. Тому й цього разу ринок знову заполонять грецькі, турецькі, польські плоди, що дозрівають уже в холодильниках, оброблені спецречовинами для товарного вигляду. Фруктовий дефіцит місцеві аграрії компенсують баштанними культурами, яких висадять удвічі більше, ніж торік.

...Важко повірити, але навіть у благополучні роки на благодатному півострові із середземноморським кліматом фруктів збирають менше, аніж у багатьох інших регіонах країни. Підраховано: пересічний сусід-херсонець вживає щороку понад 130 кілограмів цих ласощів, а пересічний кримчанин споживає на третину менше. Та й то переважно здалеку завезених цитрусових. Ціни на місцеву запашну смакоту доступні лише курортникам.

...На загал ми вже призабули, що історія кримської торгівлі плодами мала нечувані успіхи завдяки відомому селекціонеру й садопромисловцю Леву Симиренку. Обороти відкупників фруктів — купців і комісіонерів обраховувалися десятками тисяч золотих рублів. Різні сорти яскравих, духмяних і смачних кримських ренетів, кандилів та синапів у Петербурзі й Москві йшли від півтора до трьох і п'яти рублів за десяток. Окремі відбірні яблука продавали лише поштучно. Це тоді, як за три рублі можна було купити корову, державний чиновник отримував у середньому 40—60 рублів на місяць, а основні продукти харчування коштували копійки. Щороку з Криму на північ підводами відправляли по 300—400 пудів фруктів, а в сприятливі роки — понад мільйон пудів, а також більш як 70—80 тисяч бочок винограду, 100 тисяч пудів горіхів. То була екологічно бездоганна продукція. Хімічні методи захисту садів не застосовували, бо аборигенні сорти за тисячоліття виробили стійкість до різних хвороб і шкідників. У часи Симиренка московські та київські купці скуповували до 90 відсотків кримських фруктів уже в травні. А прибутки кримських садівників становили мільйони карбованців. Левко Платонович у 1910 році записав: «Місцеве плодівництво зараз досягло пишного розвитку як ушир, так і вглиб і володіє промисловим асортиментом. У Криму встиг накопичитися запас дорогоцінного місцевого досвіду, який обумовлює подальший прогрес плодівництва у краї». Але ж багатий науковий спадок Лева Симиренка не використаний належно сучасною садівничою наукою. Основоположник вітчизняного промислового садівництва перший звернув увагу на місцеві унікальні сорти плодових культур, найадаптованіші до природно-кліматичних умов. Кращі аборигени він зібрав у помологічному розсаднику. Левко Платонович пророкував саме місцевим сортам популярність у майбутньому. Лише після масового вимерзання кримських садів актуальним стало відновлення в державному реєстрі кращих вітчизняних плодових сортів, які були вилучені з нього через незнання, невміння, інтриги й політичні «примхи». Натомість нині кримчани зазвичай висаджують завезені неморозостійкі пальметні сорти.

Настав час критично подивитися на масове розповсюдження іноземних сортів, зайнятися сучасним аграрним маркетингом. Адже ще не так давно Європа вчилася вирощувати сади в Симиренка, а кримські плоди за якістю вважали одними з кращих у світі. Чи не час відродити фруктову славу Криму, використовуючи для цього сучасні технології вирощення садових культур, вже цієї весни закласти могутній сучасний інтенсивний сад? Півострів може стати одним з найбільш садівничих регіонів України. Це справа не лише честі, а й неабиякої вигоди.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Голову в пісок

Уряд збирається викласти сто тисяч на «українізацію» страусів

■ НАМІРИ

Пізня і холодна весна ускладнює проведення польових робіт. Водночас дощі, які пройшли практично в усіх регіонах країни, істотно поліпшили ситуацію запасами вологи у грунті. Погода залишає надію на врожайний рік для ярих культур, багаторічних трав та озимини. Але для того, щоб використати надану погодою перевагу — достатню зволоженість грунту, за лічені дні треба завершити сівбу ріпаку, цукрових буряків, кукурудзи, соняшнику, а не затягувати роботи до спеки, коли весна поверне на літо. Ситуація ускладнюється тим, що підготовку грунту (на знімку) і посів у багатьох господарствах доводиться вести одночасно. Це одна з причин запізнення проведення польових робіт: якщо торік на аналогічний період під ярими культурами було 14,5 млн. га, то нині їх посіяно на 14 мільйонах гектарів, що становить 78 відсотки від прогнозу МінАП.

Фото Геннадія ШПЕНСТА.

Уряд і аграрне міністерство — як завжди, при ділі: допомагають чим можуть. Передусім обіцянками дотацій на посів сільгоспкультур. А також світлими перспективами, до яких має призвести розробка і впровадження сучасних технологій в агросекторі.

Про нецільове витрачання бюджетних грошей, виділених на розвиток агропромислового комплексу цьогоріч, у Києві вже ходять легенди. Якщо послухати звіти, які лунають зі столичних аграрних кабінетів, то враження, ніби село затопила гривнева повінь. Мовляв, щоб стільки коштів було закладено у головному фінансовому документі, як у проголошений Президентом Рік села, — такого не пам'ятає навіть історія України. Але, якщо простежити, на що витрачаються «кревні» від платників податків, — здається, кошти наче кануть у пісок: у столиці презентують величезний фінансовий пиріг, який значно худне, поки дійде до області. У районі від нього вже скибка. А селянам, для яких він призначався, «пригощатися» нічим — на місцях, у кращому разі, збирають самі крихти.

Повертаючись до впровадження нових технологій у сільському господарстві — уряд нинішнього року вирішив надати Міністерству аграрної політики понад чотири мільйони гривень. Сума передбачена постановою від 19 квітня 2006 р. № 518 «Про державне замовлення на закупівлю товарів, виконання робіт, надання послуг для державних потреб у 2006 році». Вже й розписано, куди витрачатимуться ці кошти. Якщо похапцем проглянути перелік заходів, спрямованих на підняття АПК з колін, перше питання, яке виникає одразу: "До чиєї кишені піде «відкат»?» Коли почитати детальніше — постає ще два: «Невже це так дорого коштує?» та «Навіщо це нашому агропрому потрібно?».

Приміром, на наукове обгрунтування стратегії формування ринку зерна відповідно до вимог продовольчої безпеки, за документом, планується витратити 60 тисяч гривень.

Розроблення нових методів і прийомів підвищення врожайності й поліпшення якості зерна нових сортів пшениці затягне «лише» на 80 тисяч.

Ще одна розробка — технологічних і екологічних заходів зі стабілізації виробництва високоякісного зерна в регіонах Східного Лісостепу й Південного Степу — обійдеться в 70 тисяч.

За 135 тисяч гривень МінАП одержить у своє розпорядження опис системи зональних агротехнічних прийомів обробки грунту, ще 50 тисяч у відомстві збираються заплатити за напрацювання щодо створення української м'ясної породи овець. І, увага(!) — **за надто «актуальне» для нашого агропрому дослідження про особливості утримання африканських страусів в українських умовах міністерство готове викласти 109,2 тисячі гривень**. На останньому пункті зупинімося і трохи перепочинемо від, можливо, дещо нудного переліку, щоб відкрити аграрним чиновникам страшну «таємницю»: у країні успішно розвивається не одна страусина ферма, застосовуючи вже відпрацьовані технології утримання птиці і не чекаючи держпідтримки. Але до діла...

Звісно, нашому АПК конче «необхідні» гнучкі технологічні процеси механізованих робіт з виробництва продукції рослинництва — їх творці отримають 100 тисяч гривень. Майже стільки само коштуватимуть бюджету експериментальний проект заводу з виробництва біоорганічних добрив із сільгоспвідходів. Сотню тисяч гривень збираються кинути на дослідження системи техобслуговування й ремонту машин в АПК. Приблизно таку само суму пустять на «розроблення та впровадження на рівні сучасних селекційно-генетичних та технологічних методів підвищення виробництва продукції тваринництва та птиці в південному регіоні». Український АПК-бюджет покликаний фінансувати навіть роботи планетарного характеру. Оцінка стану й прогнозування врожайності озимої пшениці на основі комплексної обробки наземної інформації і дистанційного (!) зондування Землі обійдеться платникам податків всього-нічого — 220 тисяч.

Дарма, що такі методики у світі вже розроблені і замість витрачати гроші на нові грунтовні наукові праці, мабуть, доцільніше було б купити готові технології й відкоригувати їх відповідно до наших умов. Але, схоже, головне тут для чиновників знайти благопристойний привід для отримання коштів — гроші все одно передбачені. Тепер, щоб до них дістатися, треба одягнути немалу суму у красиву обгортку теоретичного обгрунтування. А якщо пригадати, що Держбюджет-2006 на потреби агропромислового комплексу передбачив не один мільярд гривень — можна собі уявити, які горизонти для творчості й фантазії відкриваються.

Грандіозних планів, упровадження яких підніме врешті-решт село, нинішнього року у арсеналі Мінагрополітики ще немало. Тут аби лише бюджетних гривень вистачило. Серед них — і проект, як зрівняти у правах селян-одноосібників з колишніми колгоспами. Для цього міністерські чиновники щедрою рукою обіцяють роздавати дотації на гектар посівів усім категоріям господарств: і юридичним, і фізичним особам. Єдиною умовою одержання допомоги стане факт сівби озимих і ярових культур. Майбутня рівноправність всіх селян, вважають розробники проекту, дасть можливість додатково отримати близько 7,5 млн. тонн зерна на суму більш як 3,6 млрд. гривень.

На радість споживачам, така хлібна стратегія, обіцяють в МінАП, повністю забезпечить потреби населення в продовольчому зерні. Веселіше зарохкають поросята, бо побільшає для тваринництва концентрованих кормів. Активніше запрацюють переробні підприємства, які вже не так «лихоманитиме» через брак сировини...

Геніальність напрацювань вражає. Проте експерти вже зараз скептично ставляться до народжених у стінах будинку на Хрещатику намірів. Вони вважають, що в разі схвалення проекту «дрібним» одноосібникам навряд чи щось перепаде. Селянин, який посіяв 20 соток, отримає максимум 20 гривень дотації. Чи «битимуться» газди за ці копійки? Хоча гроші й виділятимуть, у конкретні села вони навряд чи дійдуть. Кращим варіантом реальної підтримки села була б політика забезпечення стабільності продовольчих ринків. Продаючи вирощену продукцію за прийнятними для себе цінами, аграрії змогли б одержати більше, ніж ті горезвісні 20 гривень. Проте Мінагрополітики прогнозовані труднощі мало бентежать. Для визначення списку сільськогосподарських товаровиробників, які мають право на дотації, уже створені районні комісії, відповідальні за внесення таких категорій до реєстру.

Чи вироблятиметься від того більше агропродукції — питання, а от фінансових зловживань така дотаційна підтримка, безперечно, додасть.

Валерій ДРУЖЕНКО.

■ ДОСЛІВНО

У росіян та американців вибивають гектари з-під ніг

Про що йшлося на «круглому столі», який днями відбувся у Держкомземі, можна судити з назви: «Законодавче регулювання формування та розвитку ринку земель України».

Заява директора Головного науково-дослідного та проектного інституту землеустрою Дмитра Добряка здивувала новизною і радикальністю: «Стратегічною метою української держави є інтеграція у європейські... об'єднання. Таким чином, **уже сьогодні потрібно законодавчо розмежувати у правах іноземних учасників ринку земель на тих, що є резидентами країн-членів Європейського Союзу, та усіх інших**». Адже «усі громадяни країн-членів ЄС користуються правом вільного ведення бізнесу на території інших країн-членів — на умовах, визначених для власних громадян цих держав. Отже, **положення вітчизняного законодавства мають бути приведені у готовність до подальшої європейської адаптації у напрямку вирівнювання прав громадян України та громадян країн-членів ЄС. Ідеться, перш за все, про положення, що стосуються обороту земель сільськогосподарського призначення, переважного права купівлі землі... Щодо процедури купівлі земельних ділянок іноземними державами, які не є членами ЄС, а також їх резидентами — юридичними та фізичними особами та спільними підприємствами, заснованими за їх участю, то, на нашу думку, вона має бути гранично вимогливою, передусім у прикордонних регіонах Автономної Республіки Крим, містах Київ та Севастополь»**.

Від ведучої «Села» Галини Квітки (тел./факс у Києві 454-85-76).

«Корови не винні — винні барани» — такий заголовок запропонував до свого допису у редакцію наш читач Сергій Тарасюк.

«М'ясо-молочна криза, — розмірковує він, — затяглася на кілька місяців?! Якщо так і далі піде, то незабаром вінницькі молочарі на чолі зі своїм головою облдержадміністрації прийдуть під Кабмін — смажити шашлики з корів.

Журналістам, що вже спробували молоко під російським посольством, дістанеться по шашлику. А от аграрного міністра поколють шампурами, щоб стимулювати до переговорів».

Але владі, схоже, вигідніше тепер не помічати проблеми, або шукати крайніх. **Анекдот з цього приводу:**

Один «чесний» телевізійний канал проводить нерепрезентативне опитування. Запитання:

— Хто винен у м'ясомолочній кризі?

Варіанти відповідей:

а) Москва;
б) Кремль;
в) Путін.

Не обкрадай, земелько!

■ БЕЗВИХІДЬ

Коли ділили колгоспну землю, хвиля оптимізму котилася селами Поділля: тепер уже будемо хазяями! Та стати ними зуміли одиниці. Трудяги — власники благодатних українських чорноземів плачуть, коли розповідають, як їхні паї роками родять лише бур'яни в людський зріст. Спочатку горе-орендарі, яким віддавали свої частки, ординськими набігами витиснули із землі всі соки та, розбазаривши спільне майно, довели до банкрутства господарства. Тепер селяни оббивають пороги владних кабінетів: ніхто тих паїв не хоче брати. Молодші та сильніші виокремилися, роздобули техніку, насіння, а де вже старенькими та спрацьованими руками оту жадану землю обробити?! От і лежить вона в бур'янах, як непотріб.

Таких сіл чимало, і їх мешканці, які вже самі неспроможні дати лад своїм гектарам, заздрять сусідам, котрим вдалося залучити хоч якогось господарника. А тут ще нова біда: частині пайовиків відмовляють у житлово-комунальних субсидіях. Тим, хто живе в селі, субсидію нарахували. Ті, хто тепер у місті, марно намагаються довести, що жодних доходів від паю рокам не мають. «Ми керуємося законом! — кажуть їм у відповідь чиновники. — Виходимо з оцінки землі, такі в нас інструкції. Не хочете землі, то продавайте її, даруйте чи міняйте...» Ретельні посадовці забули про мораторій на продаж сільгоспугідь до 2007 року, який, ймовірно, буде продовжено. Це ближче до столиці та обласних центрів, незважаючи на заборону, землею торгують. А глибинка лише виглядає тих купців. Чи й доживе?! А чи з безвиході віддасть свій зароблений важким потом наділ за копійки, щоб позбутися його — як більма, як корости?!

Тим часом призначені Кам'янцю-Подільському для субсидій півтора мільйона гривень — «незапитані» (!): наприкінці 2005-го повернулися назад до державної скарбниці. А нині, отримавши одкоша у відділі субсидій, спрацьована жінка просто гірко розплакалася: що ж це за закони такі, коли треба півпенсії за однокімнатну квартиру віддати. А жити за що? За що ж обкрадаєш, землице? Чи ти, владо?! У Кам'янці-Подільському створили п'ять мобільних груп соціальних працівників, які допоможуть немічним малозабезпеченим громадянам зібрати всі довідки та оформити державну підтримку. Чи дійдуть вони до ображених на державу пайовиків? Спрацює суперечлива буква інструкції чи реальний дохід людини із землею на слід?!

Віра ШПИЛЬОВА.

Кам'янець-Подільський Хмельницької області.

■ ЗАПИТУЄТЕ — ВІДПОВІДАЄМО

Приватизувати чи ні?

Близько двадцяти років тому я отримав земельну ділянку, якою користуюся дотепер. Чи є сенс її приватизовувати, якщо вона і так моя?

Петро РОМАНЮК.

Хмельницька область

Відповідно до Земельного кодексу земельні ділянки державної або комунальної власності можуть надаватися громадянам у користування лише на умовах оренди, адже право постійного користування землею можуть набувати лише юридичні особи. Оренда ж — це строкове володіння та користування майном. Це означає, що ви не маєте можливості розпоряджатися ділянкою на свій власний розсуд, а після закінчення терміну дії договору оренди власник землі (місцева рада або місцева державна адміністрація) може відмовити вам у подальшому користуванні ділянкою і її доведеться повернути. Крім того, власник земельної ділянки в особі органів влади або місцевого самоврядування може у будь-який час вилучити її у вас з мотивів суспільної необхідності чи для суспільних потреб, відшкодувавши лише вартість нерухомого майна та насаджень, що знаходяться на ділянці. Натомість, у разі вилучення земельної ділянки з таких мотивів у власника, відповідний орган має викупити цю ділянку. Таким чином, є сенс приватизувати землю, тим більше, що приватизація в межах норм, встановлених Земельним кодексом, є безкоштовною. Звичайно, вам доведеться оплатити вартість робіт з землеустрою щодо виготовлення державного акту про право власності на землю. Відповідно до Закону «Про захист конституційних прав громадян на землю» їх вартість при передачі безоплатно земельних ділянок у власність громадян України не може перевищувати дев'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (153 гривні). Проте ви станете власником земельної ділянки і матимете можливість не лише господарювати на ній, а й розпоряджатися нею: продати, подарувати, заповісти тощо.

Наталя ВІЛАМОВА, юрист.

■ 20-Й ЧОРНОБИЛЬСЬКИЙ КВІТЕНЬ

Героїзм під грифом «таємно»

За мужність і героїзм під час гасіння пожежі в кабельних тунелях між 3-м та 4-м блоками ЧАЕС полковника внутрішньої служби Василя Ткаченка нагороджено орденом «Знак Пошани».

Були в чорнобильській епопеї події, які замовчувалися навіть у часи так званої гласності. Про них говорили пошепки, та й то у вузьких колах. І в тому була велика несправедливість — насамперед стосовно людей, які також вершили подвиг, ризикуючи власним життям, і залишалися в затінку. До таких подій передовсім належить пожежа на ЧАЕС через місяць після фатального вибуху. Вона несла в собі загрозу, масштаби якої годі й уявити.

— Сталося це о 2-й годині 11 хвилин вночі з 22 на 23 травня 1986 року, — згадує тодішній начальник штабу з ліквідації пожежі Василь Ткаченко. — Вогонь палав у кабельних тунелях між 3-м та 4-м блоками ЧАЕС. Виникла загроза його поширення в машинний зал 3-го блоку. А там — тонни масла! В зоні пожежі радіаційний фон становив 200 рентген. Отож усім було зрозуміло, в яке пекло доведеться йти.

Оперативна група на чолі з Василем Ткаченком уже через дев’ятнадцять хвилин прибула на станцію й почала гасити пожежу. Керівник штабу організував безперебійну подачу води, дозиметричний контроль, комплектував і доправляв бойові обслуги до місця загоряння. Все це було непросто. Оскільки два гідранти у транспортному коридорі були несправні, В. Ткаченко наказав підвозити воду автоцистернами й одночасно прокладати магістральну лінію рукавами

діаметром 150 мм від насосної станції, що розташовувалася на каналі за півтора кілометра. Враховуючи, що в районі пожежі і прилеглої території рівень радіації був надто високий, було вирішено комплектувати бойові обслуги обов’язково офіцером, дозиметристом, водієм і пожежником, а час роботи в зоні обмежити десятьма хвилинами. На прохання В. Ткаченка Міноборони виділило бронетранспортери, на яких до місця пожежі й назад діставалася обслуга.

Особовий склад, перш ніж вирушити на гасіння пожежі, приймав ліки в медпункті, ретельно інструктувався за участю старшого, який уже повернувся з місця пожежі. Після виконання бойового завдання людей знову доправляли до медпункту, вони проходили санітарну обробку, а потім автобусом від’їжджали до Чорнобиля на місце дислокації. До 7-ї години ранку 23 травня пожежу практично було ліквідовано.

Віктор КОЗАК,
працівник Головного управління МНС України у Рівненській області.

На знімках: полковник внутрішньої служби Василь Ткаченко; ліквідатори пожежі в кабельному тунелі між 3-м та 4-м блоками ЧАЕС (Василь Ткаченко в нижньому ряду другий ліворуч).

Фото автора та із сімейного архіву В. Ткаченка.

«Росія та Європа повинні розробити нову стабілізаційну угоду для того, щоб гарантувати постачання необхідних обсягів газу та нафти», — заявив у Брюсселі колишній прем’єр-міністр РФ Михайло КАСЬЯНОВ

Полювання за вагітними,

або Як спритні підприємці заробляють на народженні однієї дитини 50 тисяч гривень

Найефективніший бізнес у Бахмацькому районі — полювання… на безробітних вагітних жінок. Вони сьогодні не тільки народжують малят, а й прямо-таки озолочують заповзятливих підприємців. Щоправда, тих, хто уміє шукати і знаходити. Адже народжуваність ще не набула такого масового явища, як хотілося б. І все ж спритні ділки докладають чимало зусиль, аби найняти на роботу дорогоцінного працівника, який за день-два роботи прямо-таки несе золоті яйця. Віднайдена у якомусь селі вагітна молодичка приносить мінімум 10 тисяч гривень, максимум — 50 тисяч гривень чистого прибутку!

Як таке може бути?

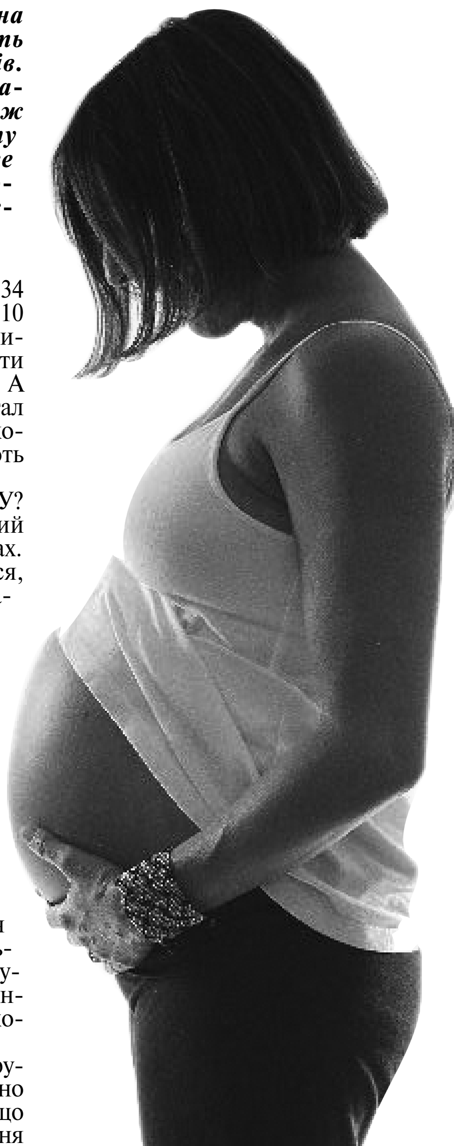

У нашій гуманній державі уже минули ті часи, коли вагітних неохоче брали на роботу, мовляв, одні клопоти, витрати. Нині ситуація кардинально змінилася. Згідно з чинним законодавством вагітна має право на першочергове працевлаштування. У разі відмови — суд буде не на боці роботодавця. Але для чого відмовляти?

Сьогодні підприємець сам спішить знайти дорогоцінного працівника.

— Вагітна?

— Так...

— О!

Приблизно у такому дусі відбувається розмова між роботодавцем та жіночкою, яка збирається народжувати.

— Будеш у мене менеджером.

— Та я ж...

Претендент на працевлаштування може навіть засумніватися у своїх можливостях, але біди великої немає! Навіть спеціальної освіти не треба! Валі чи Наді відразу турботливо ставлять великий оклад. Наприклад, 4000 гривень. Або та ж Валя вийшла перед декретною відпусткою на роботу на два дні. Та їй ще й премію за це в 600—800 гривень, аби з добрим настроєм народжувала!

Здавалося б, молодці підприємці — як не привітати їхнє піклування про настрій майбутніх мам. Однак є одна заковика. Працівниці нараховується допомога по вагітності та пологах у розмірі понад 15—50 тисяч гривень, а потім відразу направляється лист про відшкодування витрат по коштах Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності. Тобто підприємець підганяє середній заробіток працевлаштованої до 200-450 гривень за день, а компенсувати дні перебування на лікарняному повинен фонд. Зрозуміло, молода мама лише розписується про одержання 19 чи 50 тисяч гривень. Насправді ж дають на руки 2—4 тисячі гривень, щоб мовчала. Все інше залишається на руках у підприємця, який дуже часто має лише печатку і... досвід з найму вагітних. Наприклад, приватне підприємство Ж. (тут і далі не називаємо їхніх назв, оскільки дії бізнесменів офіційно не визнані злочинними. — **Авт.**) за 2005 рік оформило на роботу 7 вагітних і отримало за них 142 тисячі гривень! Підприємець І. теж взяв на роботу стільки ж майбутніх матусь і кожна з них розписалася за “отримання” відповідно 39060, 33060, 20534, 16770, 16316,16077,16871 гривень! У Д. працевлаштувалось 6 вагітних. Вони за виплатною відомістю “одержали” 57730, 49468, 37594, 36918,16595, 15904 гривень! Тобто разом ця сума становить 214209 гривень! Якщо вагітні отримали бодай по 5000 гривень (що сумнівно), то прямий прибуток підприємця становив майже 185 тисяч гривень! Це лише за кілька папірців.

Працівниці нараховується допомога по вагітності та пологах у розмірі понад 15-50 тисяч гривень…

У 2003 році Бахмацька міжрайонна виконавча дирекція Чернігівського обласного відділення Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності здійснила 34 виплати вагітним на суми понад 10 тисяч гривень (разом 369 тисяч гривень). У 2004 році охочих отримати по стільки ж і більше вже стало 60. А за минулий рік і перший квартал цього року у Бахмачі таких карколомних виплат вагітним нараховують аж 197!

А що ж поробляє міліція? СБУ? Прокуратура? Адже начебто явний факт шахрайства у великих розмірах.

— Усе не так просто, як здається, — каже директор Бахмацької міжрайонної виконавчої дирекції Чернігівського обласного відділення Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності Михайло Горбач. — Усі ці листи по відшкодуванню витрат ми спрямовуємо у міліцію, прокуратуру, СБУ. Вони перевіряють. Але, як правило, не знаходять порушень. Бо усі виплати здійснені згідно з чинним законодавством. Страхувальник має право на додаткове фінансування з коштів фонду у разі перевищення суми фактичних витрат за соціальним страхуванням та втратами, зумовленими народженням та похованням, понад суму нарахованих страхових платежів.

Михайло Іванович продемонстрував типову свіжу відповідь, яка щойно надійшла з міліції: “Повідомляю, що Бахмацьким РВ УМВС відношення про нарахування та виплату одноразової допомоги по вагітності та пологах З. розглянуто. У порушенні кримінальної справи по даному факту відмовлено. У ході перевірки було встановлено, що між даним підприємцем та фізичною особою Л. був укладений трудовий договір. На підставі бухгалтерських документів найманому працівнику при виході в декретну відпустку була нарахована та виплачена одноразова допомога, премія та заробітна плата, що підтверджується розрахунково-платіжними відомостями. З нарахованої заробітної плати сплачені платежі до фонду соціального страхування. Відповідно до ст.39 Закону України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування у зв’язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням” допомога по вагітності і пологах надається застрахованій особі в розмірі 100 відсотків середньої плати, обчисленої відповідно до ст.53 цього закону, і не залежить від страхового стажу”. Бахмацьким міжрайонним відділенням СБУ “у результаті перевірки порушень чинного законодавства у діях З. та Л. “ теж не встановлено.

Зазначимо при цьому, що усе ж таки правоохоронці відкрили одну з кримінальних справ з цього приводу. Кілька вагітних дали свідчення працівникам міліції, що не отримували таких карколомних сум. Але чи потраплять винні у шахрайстві на лаву підсудних? Один суд у такій справі в Бахмачі вже відбувся. Коли молода мама у суді заявила, що вона на руки отримала 4000 гривень, то підприємець продемонстрував суду її підпис і власноручний розпис у одержанні 16 тисяч гривень...

Нині у Бахмацькій міжрайонній виконавчій дирекції Чернігівського обласного відділення Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності через значні виплати (тільки з початку року на відшкодування 15—30 тисяч гривень подало майже 50 підприємців!) бракує коштів навіть на виплату звичайних 400-1000 гривень дояркам, листоношам, прибиральницям, вчителям, санітаркам, які перебувають у декретній відпустці. Лавина ж карколомних сум з року в рік зростає прогресуюче в усій Україні. Трудових внесків від усіх працюючих явно не вистачить, щоб задовольнити спритних підприємців, які, користуючись ліберальним законом, швидко використовують його недосконалість. На думку згаданого вище М. Горбача, покласти край усьому цьому можна лише одним — негайною зміною чинного законодавства. Сьогодні вагітна за день роботи може заробити капітал, який не кожному на селі під силу заробити й за рік напруженої праці. Зловживань з виплатами не буде, якщо у цьому питанні діятимуть чіткіші обмеження. Наприклад, якщо підприємець платив протягом 6 місяців вагітній по 4000 гривень (тобто сплачував до бюджету необхідні відрахування, податки), то тоді вона й має право на отримання карколомної суми. Якщо ж вона працевлаштована лише на день, то й повинна розраховувати на якусь мінімальні суми.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Бахмацький район
Чернігівської області.

Фото www.kpophoto.com.

Без права голосу

Вибори відбулися. Після бою, як кажуть, кулаками не розмахують. І все ж хотілося б поділитися з читачами деякими міркуваннями з приводу болючої, не тільки для мене одного, проблеми.

Я не маю права голосу тому, що фактично бездомний. Не маю власного помешкання, хоча вже понад тридцять років працюю на освітянській ниві. Житло сьогодні астрономічно дороге, а вчительська платня (і за радянських часів, і нині) залишається досить скромною.

Я не маю квартири. І відповідно не маю реєстрації. А списки виборців, як відомо, складаються за місцем проживання громадянина України. Можливо, це — недосконала система обліку виборців, але вона прозоро демонструє наявність чи відсутність даху над головою у конкретної людини.

З цією важкою для мене проблемою звертався неодноразово і до Кучми, і до Ющенка, до прем'єрів наших і Верховної Ради України. Реагують. Але відписками до місцевих органів влади. А вони лише руками розводять. Мовляв, добродій Ярошенко не стоїть на квартирному облікові (забуваючи, що для цього потрібна та ж реєстрація за місцем проживання). Житло в місті будується за рахунок фізичних та юридичних осіб, без залучення державних коштів. Словом, кому потрібен бідний, як церковна миша, вчитель?!

Цікаво, чи підраховував хтось коли-небудь, скільки в Україні таких бездомних, як я, громадян? І без права голосу! Мабуть, не один мільйон набереться. Чимало наших співвітчизників голосують на виборах у Росії, в Європі, Америці, а ми в рідній державі свій конституційний обов'язок виконати не можемо. Як і не можемо домогтися конституційного права на житло.

А скільки грошей витрачено на ефірний час кандидатів у депутати всіх рівнів, на виступи по радіо і телебаченню, на бігборди, газети і брошури передвиборчого характеру. Цих коштів, напевне, вистачило б на придбання бодай скромних недорогих осель для людей, які конче їх потребують. І це було б найяскравішою і найпереконливішою агітацією за ту чи іншу партію, за ту чи іншу особу, що воліють керувати державою.

Микола ЯРОШЕНКО,
філолог, викладач.

Тернопіль.

■ ФОТО З КОНВЕРТА

Фото Юлії КРАСНОЩОК. (Київ).

Весна надихає на кохання та романтичні мрії...

■ КРИК

Дай нам, Господи, терпіння...

У мене троє дітей. Чорнобильська трагедія об'єднувала нас і роз'єднувала. Основне життя минало в лікарнях. Тривоги і безсонні ночі назавжди, здавалося, оселилися в нас. Чоловік — ліквідатор аварії 1986—1987 років. У нас у всіх — хронічні хвороби, пов'язані зі щитовидною залозою і з кров'ю. Для когось наші проблеми (кажучи «наші», я маю на увазі всіх тих, хто постраждав через катастрофу) — лише літери на папері. Але щиро зрозуміти можуть тільки ті, хто все це пережив...

Одразу після вибуху нас евакуювали до Волгодонська. Там з квітня по жовтень температура повітря — близько 45 градусів спеки. І вдень, і вночі — сухий степовий клімат. Спасибі людям, що прийняли нас, допомогли з працевлаштуванням і житлом. Але протягом цього часу нам постійно хотілося додому на Полісся. Ми навіть у квартирі, де жили, люстри не вішали — чекали, що в одну хвилину зберемо речі і... хоч під огорожу колючого дроту.

Через 16 років ми повернулися до Чернігова (я тут прописана). Щоб бодай як-небудь вижити, ми з чоловіком переїхали в село, а в нашій квартирі живуть мої діти й онуки (одна з дочок, щоправда, уже п'ять років живе в Білорусі).

Старша дочка поховала чоловіка. З двома дітьми від першого шлюбу і з новим чоловіком чекають поповнення в родині. В цій само квартирі живуть ще дві дочки — рідна і прийомна. Виходить, поки що, шість душ у трикімнатній квартирі. Умови проживання залишають бажати кращого. Діти, приміром, усю зиму проспали на пляшках з гарячою водою...

До лікарні намагаємося ходити рідко, тому що немає зайвих грошей. Лікуємося народними засобами, але часом, коли терпіти вже незмога, звертаємося до лікаря. Щоправда, без хабарів він тебе впритул не бачить.

Часто принижують і в автобусах, і на автостанціях. Відповідно до закону чорнобильцям 1 категорії проїзд безплатний. Починаєш доводити, а тобі не вірять. Так і компенсацію за путівку в 150 гривень одержати важко.

Скільки того життя залишилося? Але так хочеться відчути тепло і турботу держави. Дай нам, Господи, терпіння!

Галина ПОЛУЯН.

Чернігів.

■ РЕЗОНАНС

З Росією дружити будемо

Прочитали із другом-пенсіонером у «Голосі України» матеріал про НАТО «Розмов багато, а що конкретно?» від 11 квітня 2006 року) і нам є, що додати.

Близько п'яти років тому особисто я був категорично проти вступу України до НАТО. Але на сьогодні багато що змінилося. Україна стала більш-менш самостійною і має бажання вирватися зі становища «молодшого брата». А перехід у рівноправні партнери, як на мене, відбудеться значно швидше, якщо ми самостійно перейдемо до НАТО. Боятися стати противником Росії — зовсім не варто. Переможуть рівноправні, взаємовигідні економічні стосунки. А вони у нас — вікові. Тобто нікуди ми одне від одного не дінемося.

Європа з кожним роком веде більш незалежну від Америки політику. Ні Югославія, ні Ірак з їх війнами, по суті, більше неможливі. Кожна європейська країна значно швидше за нас розвивається. І, звичайно, у 5—6 разів краще від нас живе. І чим раніше ми це усвідомимо, тим швидше вступимо до НАТО.

Що ж стосується Росії, то ми з нею як дружили, так і будемо дружити, тільки на рівноправній основі.

І. КОРНІЄНКО,
І. ЛАСТОВИЧ.

Сонячне
Охтирського району
Сумської області.

Спасибі вам, чуйні люди

Я і мої батьки щиро вдячні директору Рівненської філії «Приватбанку» Василю Власенку та власному кореспондентові вашої газети Олександрі Юрковій. Завдяки цим милосердним людям я отримав у подарунок музичний інструмент фірми «Ямаха», про який так довго мріяв, але через низькі статки не могла купити мені його моя сім'я (читайте «Голос України» за 16 і 21 березня. — **Ред**).

Одержавши цей подарунок, ніби прозрів (я від народження незрячий). У звуках музики ніби бачу весняне сонечко на погідному небі, яке я, на жаль, ніколи не бачив і не побачу. Радощам моїм немає меж. Увесь свій вільний час займаюсь музикою. Спасибі вам, добрі люди. Щастя, успіхів і здоров'я міцного зичить вам уся моя родина, а колективу «Голосу України» — великих тиражів.

Олександр МАКСИМОВ.

Князівка
Березнівського району
Рівненської області.

Занедбані могили

До свята Великодня багато людей намагаються упорядкувати могили своїх померлих родичів. Жалісливі і доброчесні люди доглядають і за сусідськими нічийними. Але от я давно чув від старожилів, та й знаю сам, про інші геть занедбані могили. Ці місця є в багатьох населених пунктах, їх називають німецькими цвинтарями. Порядку там ніхто не підтримує, а навпаки, їх перетворюють на смітники і помийні ями. Але ж це недобре! Який приклад ми показуємо своїм дітям? Чого їх навчаємо? На мою думку, треба організувати суботники і навести в таких місцях порядок, а відповідним організаціям установити там пам'ятні знаки.

Адже нині німецький народ визнає свою провину і всіляко намагається допомогти нашим людям, навіть відшкодовує моральні та матеріальні збитки остарбайтерам. Я вважаю, що вони просять прощення. І ми повинні пробачити тим німецьким солдатам, котрі залишилися лежати на нашій землі.

Іван КРИМЦОВ.

Ровеньки
Луганської області.

Кажуть, нова лінія недоцільна

■ ПРОБЛЕМА В КОНВЕРТІ

Вже минуло більше 60 років з часу закінчення Другої світової війни, а ми, галичани, й досі відчуваємо її негативні наслідки.

У 1895—1905 роках всі теперішні обласні центри Галичини та Буковини були зв'язані прямим залізничним сполученням. Під час війни було зруйновано декілька мостів на невеликих річках на лінії Тернопіль—Станіслав (Івано-Франківськ) через Підвисоке—Галич.

Радянський Союз вгачував мільярди карбованців у будівництво Байкало-Амурської магістралі, а на відновлення прямого сполучення між обласними центрами невеликих коштів не вистачило. Але ж це (з сучасною потужною технікою) зробити дуже легко.

Від часу незалежної України депутати С. Пушик, М. Круць та науковець Б. Купчак зверталися до відповідного міністерства й уряду з проханням відновити лінію. Але залізниця, певно, вважається недоцільною.

Вдумайтеся лише: щоб добратися з Тернополя до Івано-Франківська, потрібно їхати через станцію Ходорів. Це не лише зайві 70—80 км, а й час. А потрібно побудувати якихось 20 км нової вітки — наприклад, Пуків—Мартинів чи Пуків—Бурштин. Невже це недоцільно?

Михайло РУДКОВСЬКИЙ.

Івано-Франківськ.

Створімо фан-клуб!

Колись це було кохання з першого погляду. А нині дід Леонід вже нерозлучний з улюбленою газетою. Вечорами він вмощується біля напаленої грубки із свіжим номером «Голосу України» і згодом може розповісти сусідам про всі новини. Онук Вадим Печенога каже, що часом не обходиться і без кумедних непорозумінь. Адже бабуся також претендує на право прочитати улюблену газету першою. А особливо ту сторінку, де поради йдуть парадом. Проте дід Леонід вважає, що джентльменські правила в даній ситуації не проходять. Фан є фан.

Між іншим, шанувальники «Голосу України» вже неодноразово говорили про створення фан-клубу читачів. А чому б і ні?! Адже існують подібні клуби відомих спортсменів, естрадних зірок. Тож буде і в «Голосу...» свій фан-клуб. Ви також ж думки? Тоді об'єднуймось!

Віра ШПИЛЬОВА.

Кам'янець-Подільський.

■ ТВОРЧІСТЬ ЧИТАЧІВ

О мово моя солов'їна

О мово моя солов'їна,
я так тебе змалку люблю,
Як матір, як рідну Вкраїну,
як сонце — найкращу зорю.
Та як же тебе не любити
і як рідну мову не знать?!
Без тебе не можу я жити,
без тебе я хочу ридать.
Без тебе і дня не проходить.
Без тебе Вкраїни нема.
З тобою хай сонечко сходить
і пройде холодна зима.
О мово моя солов'їна, пануй у державі своїй.
Хай вічно живе Україна і щастя квітує у ній.

Євгеній ПЛАКСІЙ.

Новодністровськ
Чернівецької області.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про загальний військовий обов'язок і військову службу»

Верховна Рада України **постановляє:**

Внести зміни до Закону України «Про загальний військовий обов'язок і військову службу» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 33, ст. 270; 2000 р., № 4, ст. 27, № 30, ст. 235; 2001 р., № 9, ст. 38; 2003 р., № 4, ст. 34, № 5, ст. 37, № 15, ст. 108, № 27, ст. 209, № 29, ст. 234; 2004 р., № 8, ст. 67, № 10, ст. 94, № 36, ст. 444; 2005 р., № 16, ст. 259, № 20, ст. 276, № 27, ст. 361; із змінами, внесеними Законом України від 15 грудня 2005 року № 3200-IV), виклавши його в такій редакції:

«ЗАКОН УКРАЇНИ

Про військовий обов'язок і військову службу

Цей Закон здійснює правове регулювання відносин між державою і громадянами України у зв'язку з виконанням ними конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни.

Глава I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Військовий обов'язок

1. Захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України є конституційним обов'язком громадян України.

2. Військовий обов'язок установлюється з метою підготовки громадян України до захисту Вітчизни, забезпечення особовим складом Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, а також правоохоронних органів спеціального призначення та Державної спеціальної служби транспорту (далі — Збройні Сили України та інші військові формування), посади в яких комплектуються військовослужбовцями.

3. Військовий обов'язок включає:

підготовку громадян до військової служби; приписку до призовних дільниць;

прийняття в добровільному порядку (за контрактом) та призов на військову службу;

проходження військової служби;

виконання військового обов'язку в запасі; проходження служби у військовому резерві; дотримання правил військового обліку.

4. Громадяни України мають право на заміну виконання військового обов'язку альтернативною (невійськовою) службою згідно з Конституцією України та Законом України «Про альтернативну (невійськову) службу».

5. Від виконання військового обов'язку громадяни України звільняються на підставах, визначених цим Законом.

6. Військовий обов'язок не поширюється на іноземців та осіб без громадянства, які перебувають в Україні.

7. Виконання військового обов'язку громадянами України забезпечують державні органи, органи місцевого самоврядування, утворені відповідно до законів України військові формування, підприємства, установи і організації незалежно від підпорядкування і форм власності в межах їх повноважень, передбачених законом, та районні (об'єднані районні), міські (об'єднані міські) військові комісаріати (далі — районні (міські) військові комісаріати), військові комісаріати Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя, а також територіальні центри (в Автономній Республіці Крим, областях, місті Києві) та філіали (в районах та містах) комплектування військовослужбовцями за контрактом.

8. Порядок утворення та повноваження територіальних центрів, філіалів комплектування військовослужбовцями за контрактом визначаються положенням, яке затверджується Кабінетом Міністрів України.

9. Щодо військового обов'язку громадяни України поділяються на такі категорії:

допризовники — особи, які підлягають приписці до призовних дільниць;

призовники — особи, приписані до призовних дільниць;

військовослужбовці — особи, які проходять військову службу;

військовозобов'язані — особи, які перебувають у запасі для комплектування Збройних Сил України та інших військових формувань на особливий період, а також для виконання робіт із забезпечення оборони держави;

резервісти — військовозобов'язані, які у добровільному порядку проходять службу у військовому резерві Збройних Сил України та інших військових формувань.

10. Громадяни України, які приписані до призовних дільниць або перебувають у запасі Збройних Сил України, зобов'язані:

прибувати за викликом районного (міського) військового комісаріату для оформлення військово-облікових документів, приписки, проходження медичного огляду, направлення на підготовку з метою здобуття або вдосконалення військово-облікової спеціальності, призову на військову службу або на збори військовозобов' язаних;

проходити медичний огляд та лікування в лікувально-профілактичних закладах згідно з рішеннями комісії з питань приписки, призовної комісії або військово-лікарської комісії районного (міського) військового комісаріату;

проходити підготовку до військової служби, військову службу і виконувати військовий обов'язок у запасі;

виконувати правила військового обліку, встановлені законодавством.

11. Жінки, які мають фах, споріднений з відповідною військово-обліковою спеціальністю, визначеною в переліку, затвердженому Кабінетом Міністрів України, та придатні до проходження військової служби за станом здоров'я, віком та сімейним станом, беруться на військовий облік військовозобов'язаних.

12. Жінки, які перебувають на військовому обліку, можуть бути призвані на військову службу чи залучені для виконання робіт із забезпечення оборони держави у воєнний час. У мирний час жінки можуть бути прийняті на військову службу тільки в добровільному порядку (за контрактом).

Стаття 2. Військова служба і виконання військового обов'язку в запасі

1. Військова служба є державною службою особливого характеру, яка полягає у професійній діяльності придатних до неї за станом здоров'я і віком громадян України, пов'язаній із захистом Вітчизни. Час проходження військової служби зараховується громадянам України до їх страхового стажу, стажу роботи, стажу роботи за спеціальністю, а також до стажу державної служби.

2. Порядок проходження громадянами України військової служби, їх права та обов'язки визначаються цим Законом, відповідними положеннями про проходження військової служби громадянами України, які затверджуються Президентом України, та іншими нормативно-правовими актами.

3. Військова служба в Україні організується з дотриманням конституційної вимоги про відокремлення церкви і релігійних організацій від держави.

4. Види військової служби:

строкова військова служба;

військова служба за контрактом осіб рядового, сержантського і старшинського складу;

військова служба (навчання) курсантів (слухачів) вищих військових навчальних закладів, а також вищих навчальних закладів, які мають у своєму складі військові інститути, факультети військової підготовки, кафедри військової підготовки (далі — вищі військові навчальні заклади та військові навчальні підрозділи вищих навчальних закладів);

військова служба за контрактом осіб офіцерського складу;

військова служба за призовом осіб офіцерського складу.

5. Строкову військову службу громадяни України проходять відповідно до законів України у Збройних Силах України та інших військових формуваннях з метою здобуття військово-облікової спеціальності, набуття практичних навичок і умінь для збройного захисту Вітчизни.

6. Виконання військового обов'язку в запасі полягає в дотриманні військовозобов'язаними порядку і правил військового обліку, проходженні зборів для збереження та вдосконалення знань, навичок і умінь, необхідних для виконання обов'язків військової служби в особливий період.

7. Громадяни України в добровільному порядку можуть проходити службу у військовому резерві Збройних Сил України або інших військових формувань. Порядок відбору, умови і порядок проходження служби у військовому резерві визначаються цим Законом, відповідними положеннями про проходження громадянами України служби у військовому резерві, які затверджуються Президентом України, та іншими нормативно-правовими актами.

8. Структура військового резерву людських ресурсів установлюється Міністерством оборони України та затверджується Кабінетом Міністрів України.

9. Громадяни України, які призвані або добровільно вступили на військову службу, складають Військову присягу на вірність Українському народу.

10. Громадяни України, які приписуються до призовних дільниць, направляються для підготовки до військової служби, призиваються або приймаються на військову службу, та військовозобов'язані, які проходять службу у військовому резерві або призначені для комплектування посад за відповідними військово-обліковими спеціальностями під час проведення мобілізації, проходять обов'язковий медичний огляд. Порядок проходження медичного огляду затверджується Міністерством оборони України, а також центральними органами виконавчої влади, які відповідно до закону здійснюють керівництво військовими формуваннями, за погодженням з центральним органом виконавчої влади в галузі охорони здоров'я. Перелік військово-облікових спеціальностей затверджується Міністерством оборони України.

Стаття 3. Правова основа військового обов'язку і військової служби

1. Правовою основою військового обов'язку і військової служби є Конституція України, цей Закон, Закон України «Про оборону України», «Про Збройні Сили України», «Про мобілізаційну підготовку і мобілізацію», інші закони України, а також прийняті відповідно до них укази Президента України та інші нормативно-правові акти щодо забезпечення обороноздатності держави, виконання військового обов'язку, проходження військової служби та статусу військовослужбовців, а також міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Стаття 4. Комплектування військовослужбовцями Збройних Сил України та інших військових формувань

1. Збройні Сили України та інші військові формування комплектуються військовослужбовцями шляхом:

призову громадян України на військову службу;

прийняття громадян України на військову службу за контрактом.

2. Порядок комплектування Збройних Сил України та інших військових формувань військовослужбовцями встановлюється цим Законом та прийнятими відповідно до нього нормативно-правовими актами.

3. Для доукомплектування Збройних Сил України та інших військових формувань військовослужбовцями на особливий період проводиться планомірна військова підготовка і забезпечується перебування в запасі та військовому резерві необхідної кількості військовонавчених громадян.

4. Генеральний штаб Збройних Сил України проводить розподіл призовників за станом здоров'я та рівнем освіти пропорційно між Збройними Силами України та іншими військовими формуваннями.

Стаття 5. Склад військовослужбовців і військовозобов'язаних. Військові звання

1. Військовослужбовці та військовозобов'язані поділяються на рядовий склад, сержантський і старшинський склад та офіцерський склад.

2. Встановлюються такі військові звання:

Армійські	Корабельні
Рядовий склад	
солдат	матрос
старший солдат	старший матрос
Сержантський і старшинський склад	
молодший сержант	старшина 2 статті
сержант	старшина 1 статті
старший сержант	головний старшина
старшина	головний корабельний старшина
прапорщик	мічман
старший прапорщик	старший мічман
Офіцерський склад	
Молодший офіцерський склад	
молодший лейтенант	молодший лейтенант
лейтенант	лейтенант
старший лейтенант	старший лейтенант
капітан	капітан-лейтенант
Старший офіцерський склад	
майор	капітан 3 рангу
підполковник	капітан 2 рангу
полковник	капітан 1 рангу
Вищий офіцерський склад	
генерал-майор	контр-адмірал
генерал-лейтенант	віце-адмірал
генерал-полковник	адмірал
генерал армії України	

3. До військових звань осіб офіцерського складу медичної та юридичної служб Збройних Сил України та інших військових формувань, військових судів і прокуратур, які мають відповідну освіту та займають відповідну штатну посаду, додаються слова «медичної служби» і «юстиції».

4. До військових звань громадян України, які перебувають у запасі чи у відставці, додаються слова відповідно «запасу» або «у відставці».

5. Присвоєння та позбавлення військових звань, пониження та поновлення у військовому званні військовослужбовців, військовозобов'язаних та резервістів, переатестація військовозобов'язаних, які мають спеціальні звання, для присвоєння військових звань здійснюються в порядку, визначеному статутами Збройних Сил України, положеннями про проходження військової служби громадянами України, положеннями про проходження громадянами України служби у військовому резерві.

Стаття 6. Військові посади

1. Військові посади (штатні посади, що підлягають заміщенню військовослужбовцями) і відповідні їм військові звання передбачаються у штатах (штатних розписах) військових частин, кораблів, органів військового управління, установ, організацій, вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів.

2. Перелік посад, що підлягають заміщенню вищим офіцерським складом, затверджується Президентом України, а посад інших військовослужбовців — Міністерством оборони України.

3. Окремі військові посади в мирний час можуть заміщатися (на умовах строкового трудового договору) цивільними особами в порядку, встановленому Міністерством оборони України.

4. Військові посади, передбачені штатами воєнного часу, при переведенні Збройних Сил України, інших військових формувань на організацію і штати воєнного часу підлягають заміщенню резервістами або іншими військовозобов'язаними в порядку, визначеному Генеральним штабом Збройних Сил України.

5. Співвідношення чисельності офіцерського складу за військовими званнями та граничні строки перебування осіб офіцерського складу на посадах у Збройних Силах України та інших військових формуваннях встановлюються відповідно Міністерством оборони України, іншими центральними органами виконавчої влади, які відповідно до закону здійснюють керівництво військовими формуваннями.

6. Порядок призначення на військові посади встановлюється Конституцією України, Законом України «Про Збройні Сили України», іншими законами та положеннями про проходження військової служби громадянами України.

7. Військові посади в підрозділах Збройних Сил України, які направляються до інших держав для участі в міжнародних миротворчих операціях у складі миротворчих контингентів або миротворчого персоналу відповідно до міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, заміщаються військовослужбовцями, які проходять військову службу за контрактом.

8. Порядок проходження військової служби військовослужбовцями, які не займають військових посад, установлюється положеннями про проходження військової служби громадянами України.

9. Військовослужбовці Збройних Сил України та інших військових формувань можуть бути відряджені до державних органів, установ і організацій для виконання завдань в інтересах оборони держави та її безпеки із залишенням на військовій службі. Перелік посад, які можуть бути заміщені військовослужбовцями в цих державних органах, установах і організаціях, затверджується Президентом України.

10. Військовослужбовці Збройних Сил України та інших військових формувань відповідно до міжнародних договорів України можуть бути направлені для проходження військової служби на посадах у багатонаціональних органах військового управління, а також у закордонних дипломатичних установах України. Ці військовослужбовці утримуються за рахунок відповідно Міністерства оборони України, інших військових формувань у межах затвердженої законом чисельності. Порядок направлення та строки перебування військовослужбовців на зазначених посадах встановлюються Міністерством оборони України та іншими військовими формуваннями.

Стаття 7. Військова форма одягу, знаки розрізнення і відзнаки військовослужбовців

1. Для військовослужбовців установлюються військова форма одягу, знаки розрізнення та відзнаки.

2. Резервісти та військовозобов'язані під час проходження зборів забезпечуються військовою формою одягу.

3. Зразки військової форми одягу, знаків розрізнення та відзнак військовослужбовців, правила їх носіння розробляються Міністерством оборони України, іншими центральними органами виконавчої влади, які відповідно до закону здійснюють керівництво військовими формування-

Закон друкується з комп'ютерного набору Укрінформу

ми, та затверджуються Кабінетом Міністрів України, а надалі патентуються в установленому порядку.

4. Носіння військової форми одягу, знаків розрізнення і відзнак військовослужбовців особами, які не мають на це права, забороняється і тягне за собою відповідальність згідно із законом.

Глава II. ПІДГОТОВКА ГРОМАДЯН УКРАЇНИ ДО ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ

Стаття 8. Підготовка до військової служби

1. Підготовка громадян України до військової служби включає патріотичне виховання, допризовну підготовку, підготовку призовників з військово-технічних спеціальностей, підготовку у військових оркестрах, військових ліцеях та ліцеях з посиленою військово-фізичною підготовкою, підготовку до вступу у вищі військові навчальні заклади та військові навчальні підрозділи вищих навчальних закладів, військову підготовку у вищих навчальних закладах за програмою підготовки офіцерів запасу, фізичну підготовку, лікувально-оздоровчу роботу, підвищення рівня освітньої підготовки, вивчення державної мови.

2. Відповідальність за організацію та проведення підготовки громадян України до військової служби в межах повноважень покладається на Міністерство оборони України, інші центральні органи виконавчої влади, Раду міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування, органи Товариства сприяння обороні України. До цієї роботи можуть залучатись інші об'єднання громадян відповідно до їх статутів.

3. Порядок організації та проведення допризовної підготовки та підготовки призовників з військово-технічних спеціальностей визначається Положенням про допризовну підготовку та Положенням про підготовку призовників з військово-технічних спеціальностей, які затверджуються Кабінетом Міністрів України.

4. Контроль за організацією і проведенням допризовної підготовки та підготовки призовників з військово-технічних спеціальностей, програмним і методичним забезпеченням цієї підготовки здійснюється Міністерством оборони України та іншими центральними органами виконавчої влади, яким підпорядковані навчальні заклади, Радою міністрів Автономної Республіки Крим, місцевими державними адміністраціями та органами місцевого самоврядування.

Стаття 9. Допризовна підготовка

1. Допризовна підготовка включається до Державного стандарту повної середньої освіти професійно-технічних і загальноосвітніх навчальних закладів, а також вищих навчальних закладів у разі, якщо певний освітньо-кваліфікаційний рівень здобувається на основі базової середньої освіти та проводиться за програмами, погодженими з Міністерством оборони України.

Стаття 10. Підготовка призовників з військово-технічних спеціальностей

1. Підготовка з військово-технічних спеціальностей проводиться таким чином:

призовників — учнів професійно-технічних навчальних закладів, які навчаються в них за професіями, спорідненими з військово-обліковими спеціальностями, — безпосередньо в цих закладах;

призовників, які працюють, і тих, хто тимчасово не працює, а також учнів професійно-технічних навчальних закладів, які навчаються в них за професіями, не спорідненими з військово-обліковими спеціальностями, — у професійно-технічних навчальних закладах міністерств, інших центральних органів виконавчої влади та у навчальних закладах Товариства сприяння обороні України.

2. До навчання залучаються призовники, які досягли 17-річного віку, придатні за станом здоров'я до військової служби та підлягають призову на строкову військову службу після закінчення навчання.

3. Кількість призовників, які підлягають підготовці з військово-технічних спеціальностей, та перелік цих спеціальностей визначаються Міністерством оборони України разом з іншими заінтересованими центральними органами виконавчої влади і затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 11. Військова підготовка громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу

1. Військова підготовка громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу проводиться у вищих військових навчальних закладах та у військових навчальних підрозділах вищих навчальних закладів.

2. Військову підготовку за програмою підготовки офіцерів запасу на добровільних засадах проходять студенти вищих навчальних закладів III або IV рівня акредитації з денною формою навчання, придатні до військової служби за станом здоров'я та морально-діловими якостями.

3. Порядок проведення військової підготовки студентів вищих навчальних закладів за програмою підготовки офіцерів запасу визначається Кабінетом Міністрів України за поданням Міністерства оборони України, погодженим з центральним органом виконавчої влади в галузі освіти і науки.

4. Військова підготовка за програмою підготовки офіцерів запасу включається до навчальних планів вищого навчального закладу як окрема навчальна дисципліна. Програми військової підготовки розробляються згідно з вимогами кваліфікаційних характеристик офіцерів запасу за відповідною військово-обліковою спеціальністю. Порядок розроблення та затвердження кваліфікаційних характеристик офіцерів запасу та програм військової підготовки офіцерів запасу визначається Міністерством оборони України.

5. Громадянам України, які здобули вищу освіту за освітньо-кваліфікаційним рівнем не нижче спеціаліста, пройшли повний курс військової підготовки за програмою підготовки офіцерів запасу, склали встановлені іспити та атестовані до офіцерського складу, присвоюється відповідне первинне військове звання офіцера запасу. У разі потреби вони за наказом Міністра оборони України можуть бути призвані для проходження військової служби осіб офіцерського складу.

6. Громадяни України, які не атестовані для присвоєння військового звання офіцерського складу після закінчення вищого навчального закладу і не пройшли строкової військової служби, підлягають призову на строкову військову службу з урахуванням, за можливості, фаху, який вони здобули у вищому навчальному закладі, або за спорідненими військово-обліковими спеціальностями.

7. Перелік військово-облікових спеціальностей, за якими ведеться військова підготовка громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу, визначається Кабінетом Міністрів України за поданням Міністерства оборони України, погодженим з центральним органом виконавчої влади в галузі освіти і науки. Обсяг підготовки офіцерів запасу за військово-обліковими спеціальностями визначається Генеральним штабом Збройних Сил України.

8. Перелік вищих навчальних закладів, студенти яких проходять підготовку за програмою підготовки офіцерів запасу, визначається Кабінетом Міністрів України за поданням Міністерства оборони України, погодженим з відповідними центральними органами виконавчої влади. Військові навчальні підрозділи є структурними підрозділами цих вищих навчальних закладів. Рішення про створення, реорганізацію та ліквідацію військових навчальних підрозділів приймається Кабінетом Міністрів України за поданням Міністерства оборони України, погодженим з центральними органами виконавчої влади, яким підпорядковані вищі навчальні заклади.

9. Міністерство оборони України за погодженням з ректором вищого навчального закладу здійснює добір і призначення осіб на посади науково-педагогічних (наукових) працівників військового навчального підрозділу та контроль за організацією підготовки студентів за програмою підготовки офіцерів запасу.

10. Під час навчальних зборів (стажування), передбачених програмами підготовки офіцерів запасу, на громадян України, які проходять таку підготовку, поширюються права та обов'язки, встановлені актами законодавства для військовозобов'язаних, призваних на збори.

Стаття 12. Підготовка до вступу у вищі військові навчальні заклади та військові навчальні підрозділи вищих навчальних закладів

1. Громадяни України, які виявили бажання вступити до вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів, можуть проходити попередню підготовку в загальноосвітніх навчальних закладах, військових ліцеях, ліцеях з посиленою військово-фізичною підготовкою, у військових оркестрах, навчальних закладах громадських організацій, на підготовчих курсах при вищих військових навчальних закладах або військових навчальних підрозділах вищих навчальних закладів.

2. Фізична підготовка допризовників та призовників організовується у вищих, професійно-технічних, загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах, спортивних товариствах і клубах за програмою курсу фізичної культури центральними органами виконавчої влади в галузі освіти і науки, фізичної культури і спорту.

3. Лікувально-оздоровча робота з громадянами України, які готуються до вступу у вищі військові навчальні заклади та військові навчальні підрозділи вищих навчальних закладів, організовується за місцем їх проживання (перебування) відповідними закладами охорони здоров'я.

4. Медичні огляди громадян України 15—17-річного віку проводяться щороку лікарями-спеціалістами, які залучаються до медичного огляду призовників. У разі потреби громадянам призначається необхідне лікування з проведенням оздоровчих заходів.

5. Органи управління освітою забезпечують освітню підготовку допризовної та призовної молоді, а необхідності організовують додаткові заняття для вивчення державної мови громадянами, які не володіють або недостатньо володіють нею.

Стаття 13. Права та обов'язки громадян України, які проходять підготовку до військової служби

1. За громадянами України, які проходять підготовку з військово-технічних спеціальностей з відривом від виробництва, на весь час підготовки, включаючи час проїзду до місця підготовки та у зворотному напрямку, зберігаються місце роботи, а також займана посада та середній заробіток на підприємстві, в установі, організації, незалежно від підпорядкування і форм власності.

2. Витрати, пов'язані з наймом житла на період навчання зазначених у частині першій цієї статті громадян України, оплатою вартості проїзду до місця навчання (зборів) і назад та виплатою середнього заробітку за основним місцем роботи, здійснюються за рахунок коштів Міністерства оборони України та інших військових формувань у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

3. Відвідування громадянами України, направленими районними (міськими) військовими комісаріатами для проходження занять з підготовки до військової служби та інших заходів, що стосуються підготовки допризовників та призовників, обов'язкове.

Глава III. ПРИПИСКА ГРОМАДЯН УКРАЇНИ ДО ПРИЗОВНИХ ДІЛЬНИЦЬ, ПРИЗОВ І ПРИЙНЯТТЯ НА ВІЙСЬКОВУ СЛУЖБУ

Стаття 14. Приписка громадян України до призовних дільниць

1. Приписка громадян України чоловічої статі до призовних дільниць проводиться з метою взяття їх на військовий облік, визначення наявних призовних ресурсів, ступеня придатності до військової служби, встановлення освітнього рівня, здобутої спеціальності або професії, рівня фізичної підготовки, вивчення особистих якостей.

2. Для проведення приписки громадян України у районах (містах) утворюються призовні дільниці.

3. До призовних дільниць щороку протягом січня — березня приписуються допризовники, яким у рік приписки виповнюється 17 років. Приписка проводиться районними (міськими) військовими комісаріатами за місцем проживання.

4. Не підлягають приписці до призовних дільниць громадяни України, які відбувають покарання в установах виконання покарань або до яких застосовано примусові заходи медичного характеру.

5. Керівники житлово-експлуатаційних організацій, підприємств, установ та організацій незалежно від підпорядкування і форм власності, які здійснюють експлуатацію будинків, органи місцевого самоврядування, на які покладено ведення первинного обліку військовозобов'язаних і призовників, а також керівники інших підприємств, установ, організацій, навчальних закладів незалежно від підпорядкування і форм власності щороку в строки, встановлені Кабінетом Міністрів України, зобов'язані подавати до відповідних районних (міських) військових комісаріатів списки громадян України, які підлягають приписці до призовних дільниць.

6. Для приписки до призовної дільниці громадяни України зобов'язані особисто прибути до районного (міського) військового комісаріату в строк, зазначений у повістці, та подати необхідні документи, перелік яких установлюється Міністерством оборони України.

7. Для проведення приписки громадян України до призовних дільниць у районних (міських) військових комісаріатах утворюються комісії з питань приписки у такому складі:

голова комісії — районний (міський) військовий комісар;

члени комісії:

представник районного (міського) органу управління освітою;

представник структурного підрозділу районного (міського) органу внутрішніх справ, який проводить роботу з неповнолітніми;

лікар, який організовує роботу медичного персоналу з медичного огляду громадян України, які підлягають приписці;

психолог соціальної служби районної державної адміністрації (виконавчого органу міської ради);

секретар комісії.

8. Персональний склад районної (міської) комісії з питань приписки, порядок її проведення затверджуються щороку головою районної державної адміністрації (виконавчого органу міської ради).

9. На районні (міські) комісії з питань приписки покладаються:

організація і проведення медичного огляду допризовників, які викликаються на комісію, визначення їх придатності для військової служби;

виявлення і попередній відбір кандидатів для направлення до вступу на навчання у вищих військових навчальних закладах або військових навчальних підрозділах вищих навчальних закладів;

направлення призовників, придатних за медичними та іншими показниками, для проходження підготовки з військово-технічних спеціальностей;

направлення для медичного огляду до призовної комісії Автономної Республіки Крим, обласних або Київської міської призовних комісій призовників, яких визнано непридатними до військової служби за станом здоров'я, та таких, що виявили незгоду з результатами медичного огляду;

прикріплення до лікувально-профілактичних закладів за місцем проживання громадян України, яких визнано під час приписки тимчасово непридатними до військової служби за станом здоров'я, та таких, що потребують обстеження або медичного нагляду. Відвідування лікувально-профілактичних закладів згідно з рішенням комісії з питань приписки для громадян-допризовників обов'язкове;

прикріплення до відповідних навчальних закладів громадян України, які мають низьку освітню підготовку або не володіють чи недостатньо володіють державною мовою;

організація роботи з вивчення особистостей призовників, їх морально-ділових якостей та сімейного стану;

зняття з військового обліку призовників та взяття на військовий облік військовозобов'язаних громадян, яких:

- за станом здоров'я визнано непридатними до військової служби в мирний час, обмежено придатними у воєнний час;

- раніше було засуджено до позбавлення волі, обмеження волі, арешту чи виправних робіт за вчинення злочину невеликої або середньої тяжкості, у тому числі із звільненням від відбування покарання;

виключення з військового обліку громадян, яких:

- за станом здоров'я визнано непридатними до військової служби з виключенням з військового обліку;

- раніше було засуджено до позбавлення волі за вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину.

10. За результатами медичного огляду громадянина України і з урахуванням рівня його освітньої підготовки, особистих якостей, роду діяльності та спеціальності комісія з питань приписки може прийняти одне з таких рішень:

придатний для військової служби та попередньо призначений до служби у Збройних Силах України чи іншому військовому формуванні;

тимчасово непридатний до військової служби, потребує лікування;

підлягає направленню на додаткове медичне обстеження та проведення повторного медичного огляду (із зазначенням дати проведення);

непридатний до військової служби в мирний час, обмежено придатний у воєнний час, підлягає взяттю на облік військовозобов 'язаних;

непридатний до військової служби з виключенням з військового обліку, підлягає виключенню з військового обліку;

підлягає взяттю на військовий облік військовозобов'язаних як такий, що був раніше засуджений до позбавлення волі, обмеження волі, арешту, виправних робіт за вчинення злочину невеликої або середньої тяжкості, у тому числі із звільненням від відбування покарання;

підлягає виключенню з військового обліку як такий, що був раніше засуджений до позбавлення волі за вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину.

11. Громадянам України, приписаним до призовних дільниць, видаються посвідчення про приписку, роз'яснюються права та обов'язки, правила військового обліку та відповідальність за порушення цих правил.

Стаття 15. Призовний вік. Призов громадян України на строкову військову службу

1. На строкову військову службу в мирний час призиваються придатні для цього за станом здоров'я громадяни України чоловічої статі, яким до дня відправлення у військові частини виповнилося 18 років, та старші особи, які не досягли 25-річного віку і не мають права на звільнення або відстрочку від призову на строкову військову службу (далі — громадяни призовного віку).

2. Громадяни призовного віку в добровільному порядку можуть бути прийняті на військову службу за контрактом на умовах, передбачених частиною першою статті 20 цього Закону, та в порядку, визначеному положеннями про проходження військової служби громадянами України.

3. Призов громадян України на строкову військову службу включає проходження ними призовної комісії та відправлення їх до військових частин.

4. Організація підготовки та проведення призову громадян України на строкову військову службу здійснюється міськими (районними) державними адміністраціями (виконавчими органами міських рад) у взаємодії з міськими (районними) військовими комісаріатами.

5. Порядок організації підготовки та проведення призову громадян України на строкову військову службу визначається цим Законом та нормативно-правовими актами Кабінету Міністрів України.

6. Строки проведення призову (призовів) громадян України на строкову військову службу на наступний рік визначаються Указом Президента України, який публікується в засобах масової інформації не пізніш як за місяць до закінчення поточного року.

7. Чисельність громадян України, які підлягають призову на строкову військову службу, та обсяги видатків для проведення чергового призову визначаються Кабінетом Міністрів України.

8. Після набрання чинності Указом Президента України щодо проведення чергового призову:

призовники, яким надійшла повістка районного (місь-

кого) військового комісаріату на прибуття до призовної дільниці для проходження призовної комісії, зобов'язані прибути в пункт і у строк, зазначені в повістці;

у разі якщо за будь-яких обставин повістка не надійшла, громадяни призовного віку зобов'язані з'явитися до призовної дільниці в десятиденний строк з дня початку відповідного чергового призову, визначеного Указом Президента України;

призовники, які змінили місце проживання, зобов'язані в семиденний строк прибути до районного (міського) військового комісаріату за новим місцем проживання для взяття на військовий облік;

керівники підприємств, установ, організацій і навчальних закладів незалежно від підпорядкування та форм власності на вимогу військових комісаріатів забезпечують своєчасне прибуття громадян призовного віку до призовних дільниць.

9. У ході проведення чергового призову зміна місця військового обліку громадян призовного віку не допускається, за винятком підтверджених відповідними документами випадків, які передбачають:

переведення на роботу в іншу місцевість;

переїзд на нове місце проживання;

прийняття до навчального закладу і вибуття в іншу місцевість для продовження навчання;

направлення за розподілом на роботу в іншу місцевість після закінчення навчального закладу.

10. У разі неявки призовника без поважних причин за викликом районного (міського) військового комісаріату на призовну комісію він несе відповідальність, установлену законом.

11. Поважними причинами неприбуття призовників до призовних дільниць у строк, установлений військовим комісаріатом, які підтверджені відповідними документами, визнаються:

перешкода стихійного характеру, хвороба призовника або інші обставини, які позбавили його можливості особисто прибути у зазначені пункт і строк;

смерть його близького родича (батьків, дружини, дитини, рідних брата, сестри, діда, баби) або близького родича його дружини.

Стаття 16. Призовні комісії

1. Для проведення призову громадян України на строкову військову службу в районах (містах) утворюються призовні комісії у такому складі:

голова комісії — заступник голови районної державної адміністрації (виконавчого органу міської ради);

члени комісії:

районний (міський) військовий комісар;

заступник керівника районного (міського) органу управління освітою;

заступник начальника районного (міського) органу внутрішніх справ;

лікар, який організовує роботу медичного персоналу щодо медичного огляду призовників;

психолог соціальної служби районної державної адміністрації (виконавчого органу міської ради);

представники Збройних Сил України та інших військових формувань, громадських організацій, підприємств, установ і організацій за попереднім узгодженням з головою комісії;

секретар комісії.

2. Персональний склад районної (міської) призовної комісії, графік засідань призовної комісії, порядок проведення та забезпечення заходів з організації призову громадян України на строкову військову службу затверджуються головою районної державної адміністрації (виконавчого органу міської ради).

3. На районні (міські) призовні комісії покладається:

організація медичного огляду призовників та призов громадян України на строкову військову службу з призначенням їх для служби у Збройних Силах України чи іншому військовому формуванні;

надання призовникам відстрочки від призову на строкову військову службу на підставах, передбачених статтею 17 цього Закону;

звільнення призовників від призову на строкову військову службу на підставах, передбачених статтею 18 цього Закону, взяття їх на облік військовозобов'язаних або виключення з військового обліку;

направлення призовників, які виявили бажання вступити до вищих військових навчальних закладів або військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів, для проходження випробувань та складання вступних іспитів або прийняття рішення про відмову в такому направленні;

направлення до лікувально-профілактичних закладів за місцем проживання (перебування) громадян, яких визнано тимчасово непридатними до військової служби;

організація роботи з вивчення особистостей призовників, їх морально-ділових якостей та сімейного стану;

направлення до відповідних правоохоронних органів матеріалів на призовників, які ухиляються від призову на строкову військову службу;

виключення з військового обліку призовників громадян у зв'язку з направленням їх для проходження альтернативної (невійськової) служби;

внесення на розгляд призовної комісії вищого рівня клопотань щодо надання громадянам України відстрочок від призову на строкову військову службу у випадках, не передбачених цим Законом.

4. У разі втрати (зміни) підстав щодо надання призовникам відстрочки від призову на строкову військову службу, передбачених цим Законом, призовна комісія може скасувати (змінити) раніше прийняте нею рішення.

5. Рішення призовної комісії може бути оскаржено громадянином України до призовної комісії вищого рівня або до суду в порядку, передбаченому законом.

6. Для керівництва і контролю за діяльністю районних (міських) призовних комісій в Автономній Республіці Крим, областях та місті Києві утворюються відповідно призовна комісія Автономної Республіки Крим, обласні та Київська міська призовні комісії. Персональний склад призовної комісії Автономної Республіки Крим, обласних, Київської міської призовних комісій, порядок проведення та забезпечення роботи з організації призову затверджуються відповідно Головою Ради міністрів Автономної Республіки Крим та головами обласних, Київської міської державних адміністрацій.

7. На призовну комісію Автономної Республіки Крим, обласні та Київську міську призовні комісії покладаються:

керівництво діяльністю районних (міських) призовних комісій;

організація медичного огляду громадян України, які визнані районними (міськими) комісіями з питань приписки або районними (міськими) призовними комісіями непридатними або тимчасово непридатними до військової служби за станом здоров'я, та громадян України, які заявили про незгоду з результатами медичного огляду чи рішеннями районних (міських) комісій з питань приписки або районних (міських) призовних комісій, а також громадян, які призвані на строкову військову службу безпосередньо перед їх відправленням у військові частини;

перевірка підстав щодо надання відстрочки або звільнення громадян України від призову на строкову військову службу;

контроль за обґрунтованим призначенням призовників для служби у Збройних Силах України чи іншому військовому формуванні з урахуванням їх освіти, досвіду, здібностей, інтересів та особистих можливостей;

розгляд скарг громадян (на рішення та дії районних (міських) призовних комісій.

8. Призовна комісія Автономної Республіки Крим, обласні, Київська міська призовні комісії мають право переглядати та змінювати рішення відповідних районних (міських) призовних комісій та рішень районних (міських) комісій з питань приписки стосовно громадян України, визнаних непридатними до військової служби за станом здоров'я.

9. Рішення призовної комісії Автономної Республіки Крим, обласних, Київської міської призовних комісій може бути оскаржено до суду в порядку, передбаченому законом.

Стаття 17. Відстрочка від призову на строкову військову службу

1. Відстрочка від призову на строкову військову службу надається призовникам за рішенням районної (міської) призовної комісії відповідно до цього Закону за сімейними обставинами, станом здоров'я, для здобуття освіти та продовження професійної діяльності.

2. Відстрочка від призову на строкову військову службу за сімейними обставинами за їх бажанням надається призовникам, які мають:

1) непрацездатних батька і матір чи одинокого непрацездатного батька (одиноку непрацездатну матір) або непрацездатних осіб, під опікою, піклуванням чи на утриманні яких перебував призовник, або осіб, над якими призовник здійснює опіку чи піклування, якщо вони не мають інших працездатних осіб — громадян України, зобов'язаних відповідно до законодавства їх утримувати. Непрацездатність зазначених осіб визначається в порядку, встановленому законодавством;

2) неповнолітніх рідних (повнорідних чи неповнорідних) братів і сестер або непрацездатних рідних (повнорідних чи неповнорідних) братів і сестер незалежно від їх віку, якщо вони не мають інших працездатних осіб, крім призовника, зобов'язаних відповідно до законодавства їх утримувати;

3) одинокого батька або одиноку матір, у яких на утриманні перебувають двоє чи більше неповнолітніх дітей, до досягнення старшим із них повноліття;

4) дитину віком до трьох років або старшу трьох років, яка виховується без матері у зв'язку з її смертю або за рішенням суду;

5) двох і більше дітей;

6) дитину-інваліда;

7) дружину-інваліда;

8) вагітну дружину.

3. Відстрочка від призову на строкову військову службу за сімейними обставинами за власним бажанням може надаватися призовнику, який є сиротою.

4. За наявності в сім'ї двох і більше синів, один з яких проходить строкову військову службу, відстрочка від призову на строкову військову службу за сімейними обставинами може надаватися призовнику на час проходження строкової військової служби його братом.

5. У разі якщо призову на строкову військову службу підлягають кілька синів одночасно, відстрочка може надаватися одному з них за їх бажанням з урахуванням пропозиції батьків.

6. Районна (міська) призовна комісія може прийняти рішення про надання призовнику відстрочки від призову на строкову військову службу за сімейними обставинами, незважаючи на небажання призовника нею скористатися, виходячи при цьому з того, що його призов може суттєво погіршити матеріальне становище осіб, яких відповідно до законодавства він повинен утримувати.

7. Відстрочка від призову на строкову військову службу за станом здоров'я на строк до одного року надається призовникам, які визнані під час медичного огляду тимчасово непридатними до військової служби.

8. Відстрочка від призову на строкову військову службу для здобуття освіти на весь період навчання надається громадянам призовного віку, які навчаються:

у загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладах з денною формою навчання. У разі досягнення такими призовниками 21-річного віку відстрочка втрачає силу;

у вищих навчальних закладах з денною формою навчання, у тому числі під час здобуття наступного вищого освітньо-кваліфікаційного рівня вищої освіти;

у середніх або вищих духовних навчальних закладах з денною формою навчання;

в інтернатурі, аспірантурі або докторантурі з відривом або без відриву від виробництва.

9. Право на відстрочку від призову на строкову військову службу для здобуття освіти також мають громадяни України, які в рамках міжнародних договорів України навчаються у навчальних закладах інших держав.

10. Відстрочка від призову на строкову військову службу для здобуття освіти надається один раз за період навчання, і громадяни призовного віку, відраховані з навчальних закладів за власним бажанням, за невиконання навчального плану, порушення умов контракту або недисциплінованість втрачають право на відстрочку від призову на строкову військову службу незалежно від їх повторного зарахування до того чи іншого вищого навчального закладу або поновлення у вищому навчальному закладі.

11. Громадяни призовного віку, які перервали навчання у зв'язку з отриманням академічної відпустки за станом здоров'я або сімейними обставинами, для догляду за близькими родичами, зазначеними в абзаці третьому частини одинадцятої статті 15 цього Закону, право на надану відстрочку від призову на строкову військову службу не втрачають.

12. У разі переведення призовників, які навчаються у вищих навчальних закладах III або IV рівня акредитації з денною формою навчання, для навчання в інший вищий навчальний заклад зазначеного рівня акредитації і форми навчання право на відстрочку від призову на строкову військову службу не втрачається за умови переведення протягом навчального року на курс не нижче того, на якому вони навчалися, а після закінчення навчального року — на вищий курс.

13. Відстрочка від призову на строкову військову службу для продовження професійної діяльності надається таким громадянам призовного віку:

педагогічним працівникам з повною вищою освітою, основним місцем роботи яких є загальноосвітні навчальні заклади, за умови повного навантаження на займаній посаді, — на весь період їх роботи за спеціальністю;

медичним працівникам за умови повного навантаження на займаній посаді — на весь період їх роботи у сільській місцевості за фахом;

випускникам вищих навчальних закладів, інтернатури, аспірантури або докторантури, які займають посади наукових працівників в установах Національної академії наук України, — на весь період роботи;

випускникам професійно-технічних навчальних закладів за умови їх роботи за здобутою професією на підприємствах, в установах, організаціях державної або комунальної форм власності, — на один рік з дня закінчення навчального закладу;

священнослужителям, які закінчили вищі або середні духовні навчальні заклади і займають посаду в релігійних організаціях, що діють за статутом (положенням), зареєстрованим у встановленому порядку, — на час виконання обов'язків священнослужителя;

кандидатам у народні депутати України, зареєстрованим у встановленому порядку, за їх заявою — до дня опублікування результатів виборів включно;

сільським, селищним та міським головам і депутатам місцевих рад — на строк виконання ними цих повноважень;

особам, які самостійно або разом з батьками ведуть фермерське господарство, — на строк не більше одного року з моменту отримання для цієї діяльності земельної ділянки.

14. Відстрочка від призову на строкову військову службу надається призовникам, щодо яких провадиться дізнання чи досудове слідство або стосовно яких кримінальна справа розглядається судом, — до прийняття відповідного рішення.

15. У випадках, не передбачених цим Законом, відстрочка від призову на строкову військову службу може бути надана призовникам згідно з рішеннями призовної комісії Автономної Республіки Крим, обласних та Київської міської призовних комісій за поданням районних (міських) призовних комісій.

16. Призовники, яким надано відстрочку від призову на строкову військову службу, зобов'язані щороку до 1 жовтня подавати у районні (міські) військові комісаріати документи, що підтверджують їх право на відстрочку.

17. Призовники, які втратили підстави для надання відстрочки від призову на строкову військову службу, а також особи, які не мають права на відстрочку або підстав для звільнення від призову на строкову військову службу, передбачених статтями 17 та 18 цього Закону, і не призвані з різних причин на строкову військову службу у встановлені строки, повинні бути призвані під час здійснення чергового призову.

Стаття 18. Звільнення від призову на строкову військову службу

1. Від призову на строкову військову службу в мирний час звільняються громадяни України:

які визнані за станом здоров'я непридатними до військової служби в мирний час;

які до дня відправлення на строкову військову службу досягли 25-річного віку;

батько або мати, рідний (повнорідний, неповнорідний) брат або сестра яких загинули, померли або стали інвалідами під час проходження військової служби або зборів військовозобов'язаних. Призовники, які мають право на звільнення від призову на цій підставі, можуть його не використовувати;

які до набуття громадянства України пройшли військову службу в інших державах;

які були засуджені за вчинення злочину до позбавлення волі, обмеження волі, арешту чи виправних робіт, у тому числі із звільненням від відбування покарання;

яким після закінчення вищих навчальних закладів присвоєно військові (спеціальні) звання офіцерського (начальницького) складу.

Стаття 19. Загальні умови укладення контракту на проходження військової служби

1. Військовослужбовці, які проходять кадрову або строкову військову службу, громадяни призовного віку, які мають вищу або професійно-технічну освіту і не проходили строкової військової служби, військовозобов'язані, а також жінки, які не перебувають на військовому обліку, укладають контракт про проходження військової служби за контрактом з додержанням умов, передбачених статтею 20 цього Закону.

2. Військовослужбовці, які проходять військову службу за контрактом, у разі закінчення строку контракту можуть укласти новий контракт на проходження військової служби.

3. Форма, порядок і правила укладення контракту, припинення (розірвання) контракту та наслідки припинення (розірвання) контракту визначаються положеннями про проходження військової служби громадянами України, якщо інше не передбачено законом.

Стаття 20. Прийняття на військову службу за контрактом

1. На військову службу за контрактом приймаються громадяни, які пройшли професійно-психологічний відбір і відповідають установленим вимогам проходження військової служби:

військовослужбовці, які прослужили на строковій військовій службі не менше шести місяців, громадяни призовного віку, які мають вищу або професійно-технічну освіту і не проходили строкової військової служби, військовозобов'язані, а також жінки, які не мають військових звань офіцерського складу, з відповідною освітою та спеціальною підготовкою віком від 18 до 40 років — на військову службу за контрактом осіб рядового, сержантського і старшинського складу;

особи з повною загальною середньою освітою віком від 17 років до 21 року, в тому числі ті, яким 17 років виповнюється в рік початку військової служби, військовослужбовці строкової військової служби, військовослужбовці, які проходять військову службу за контрактом, та військовозобов'язані віком до 23 років, які мають повну загальну середню освіту та не мають військових звань офіцерського складу, у разі зарахування їх на перший та наступні курси навчання, а також особи віком до 25 років, які мають базову вищу освіту, в разі зарахування їх на випускний курс навчання — на військову службу (навчання) курсантів вищих військових навчальних закладів або військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів;

військовослужбовці, які закінчили вищі військові нав-

чальні заклади або військові навчальні підрозділи вищих навчальних закладів та яким присвоєно військове звання офіцерського складу, — на військову службу за контрактом осіб офіцерського складу;

прапорщики (старші прапорщики) та мічмани (старші мічмани), які мають повну вищу освіту, що відповідає профілю службової діяльності, — на військову службу за контрактом осіб офіцерського складу;

офіцери запасу, які не досягли граничного віку перебування на військовій службі, — на військову службу за контрактом осіб офіцерського складу;

особи офіцерського складу, які перебувають на кадровій військовій службі, — на військову службу за контрактом осіб офіцерського складу;

особи офіцерського складу, які проходять військову службу за призовом, — на військову службу за контрактом осіб офіцерського складу.

2. На військову службу за контрактом осіб офіцерського складу у Службу безпеки України, розвідувальні органи України та Управління державної охорони України приймаються також громадяни України, які нають вищу освіту за освітньо-кваліфікаційним рівнем підготовки не нижче бакалавра, що відповідає профілю службової діяльності, і не досягли граничного віку перебування на військовій службі осіб офіцерського складу, із числа військовослужбовців строкової служби, які прослужили не менше шести місяців, осіб рядового, сержантського і старшинського складу, які проходять військову службу за контрактом, військовозобов'язаних, а також жінок віком до 40 років.

Стаття 21. Матеріальне забезпечення громадян України у зв'язку з призовом або прийняттям на військову службу

1. Громадянам України, які призиваються на строкову військову службу, виплачується грошова допомога в розмірі двох мінімальних заробітних плат за рахунок коштів Державного бюджету України в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

2. Громадяни України для виконання обов'язків, пов'язаних із взяттям на військовий облік, призовом або прийняттям на військову службу, а також особи, які направляються районними (міськими) військовими комісаріатами на медичний огляд (медичне обстеження в амбулаторних чи стаціонарних умовах), лікування, звільняються від роботи на час, необхідний для виконання зазначених обов'язків та перебування в лікувальному закладі охорони здоров'я, із збереженням за ними місця роботи, займаної посади і середньої заробітної плати.

3. Перевезення громадян України, пов'язані з призовом на військову службу, до місця служби та їх харчування в дорозі здійснюються за рахунок коштів, передбачених у Державному бюджеті України на утримання Міністерства оборони України та інших центральних органів виконавчої влади, які відповідно до закону здійснюють керівництво відповідними військовими формуваннями, до яких направляються військовослужбовці.

4. Перевезення громадян, прийнятих на військову службу за контрактом, до місця служби здійснюються за рахунок коштів, передбачених у Державному бюджеті України на утримання Міністерства оборони України та інших центральних органів виконавчої влади, які відповідно до закону здійснюють керівництво відповідними військовими формуваннями, в яких проходять військову службу військовослужбовці.

Глава IV. ПРОХОДЖЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ

Стаття 22. Граничний вік перебування на військовій службі

1. Граничний вік перебування на військовій службі встановлюється:

1) для військовослужбовців рядового, сержантського і старшинського складу, які проходять військову службу за контрактом, — до 45 років;

2) для військовослужбовців молодшого офіцерського складу — до 45 років;

3) для військовослужбовців старшого офіцерського складу: майорів (капітанів 3 рангу), підполковників (капітанів 2 рангу) — до 50 років; полковників (капітанів 1 рангу) — до 55 років;

4) для військовослужбовців вищого офіцерського складу — до 60 років.

2. Особи офіцерського складу, прапорщики (старші прапорщики) та мічмани (старші мічмани), які мають високу професійну підготовку, досвід практичної роботи на займаній посаді, визнані військово-лікарською комісією придатними за станом здоров'я для проходження військової служби, на їх прохання можуть бути залишені на військовій службі понад граничний вік до досягнення граничного віку перебування в запасі в порядку, встановленому положеннями про проходження військової служби громадянами України.

Стаття 23. Строки військової служби

1. Строки строкової військової служби в календарному обчисленні встановлюються:

для солдатів і матросів, сержантів і старшин, які проходять строкову військову службу в Збройних Силах України та інших військових формуваннях, — до 12 місяців;

для матросів і старшин, які проходять строкову військову службу на кораблях, суднах і в берегових частинах бойового забезпечення Військово-Морських Сил Збройних Сил України та Морської охорони Державної прикордонної служби України, — до 18 місяців;

для осіб, які мають вищу освіту за освітньо-кваліфікаційним рівнем підготовки спеціаліста або магістра, — до 9 місяців.

2. Для громадян України, які вперше прийняті на військову службу за контрактом, установлюються такі строки військової служби в календарному обчисленні:

для військовослужбовців, прийнятих на посади рядового складу, — 3 роки;

для військовослужбовців, прийнятих на посади сержантського і старшинського складу, — 5 років;

для курсантів вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів — час навчання у вищому військовому навчальному закладі або військовому навчальному підрозділі вищого навчального закладу;

для осіб офіцерського складу — 5 років.

3. Строк проходження військової служби для категорій військовослужбовців, зазначених у частині другій цієї статті, може бути продовжено за новим контрактом відповідно на 3—5 років до досягнення граничного віку перебування на військовій службі.

4. Особам офіцерського складу, яким до досягнення граничного віку перебування на кадровій військовій службі залишилося менше 5 років, при переході на військову службу за контрактом тривалість дії першого контракту визначається строком, який залишився до досягнення ними встановленого граничного віку перебування на військовій службі.

5. Військовослужбовці, прийняті на військову службу за контрактом із числа військовослужбовців строкової військової служби та громадян призовного віку, які не проходили строкову військову службу, в разі розірвання контракту направляються для проходження строкової військової служби, якщо вони не вислужили встановлені строки строкової військової служби, за винятком випадків, передбачених пунктами «б», «г», «д» чи «з» частини шостої статті 26 цього Закону.

6. Строк військової служби для осіб офіцерського складу, які проходять військову службу за призовом, — до 18 місяців.

Стаття 24. Початок і закінчення проходження військової служби. Час та місце виконання обов'язків військової служби

1. Початком проходження військової служби вважається:

1) день відправлення у військову частину з районного (міського) військового комісаріату — для громадян, призваних на строкову військову службу;

2) день зарахування до списків особового складу військової частини (військового навчального закладу, установи тощо) — для громадян, прийнятих на військову службу за контрактом;

3) день призначення на посаду курсанта вищого військового навчального закладу, військового навчального підрозділу вищого навчального закладу — для громадян, які не проходили військову службу, та військовозобов'язаних.

2. Закінченням проходження військової служби вважається день виключення військовослужбовця зі списків особового складу військової частини (військового навчального закладу, установи тощо) у порядку, встановленому положеннями про проходження військової служби громадянами України.

3. Військовослужбовці вважаються такими, що виконують обов'язки військової служби:

1) на території військової частини або в іншому місці роботи (занять) протягом робочого (навчального) часу, включаючи перерви, встановлені розпорядком (розкладом занять);

2) на шляху прямування на службу або зі служби, під час службових поїздок, повернення до місця служби;

3) поза військовою частиною, якщо перебування там відповідає обов'язкам військовослужбовця або його було направлено туди за наказом відповідного командира (начальника);

4) під час виконання державних обов'язків, у тому числі у випадках, якщо ці обов'язки не були пов'язані з військовою службою;

5) під час виконання обов'язку з урятування людського життя, охорони державної власності, підтримання військової дисципліни та охорони правопорядку.

Стаття 25. Підготовка громадян України для проходження військової служби на посадах осіб офіцерського складу

1. Підготовка громадян України для проходження військової служби на посадах осіб офіцерського складу проводиться у вищих військових навчальних закладах та військових навчальних підрозділах вищих навчальних закладів. У них здійснюється навчання курсантів, слухачів, студентів, ад'юнктів і докторантів.

2. Порядок проведення підготовки громадян України для проходження військової служби на посадах осіб офіцерського складу встановлюється Міністерством оборони України, іншими центральними органами виконавчої влади, яким підпорядковані ці навчальні заклади, спільно з центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

3. Зарахування громадян України до вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів проводиться на добровільних засадах відповідно до особистих заяв після успішного складення вступних іспитів та відповідних випробувань.

4. Громадяни України, які в установленому порядку зараховані до вищих військових навчальних закладів або військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів для здобуття певних освітніх та освітньо-кваліфікаційних рівнів і не мають звань офіцерського складу, вважаються курсантами, а ті, що мають такі звання, — слухачами.

5. З громадянами України — курсантами вищого військового навчального закладу, військового навчального підрозділу вищого навчального закладу укладається контракт про проходження військової служби (навчання) на строки, передбачені абзацом четвертим частини другої статті 23 цього Закону.

6. Установлення правових відносин між курсантами, яким не виповнилося 18 років, і державою здійснюється відповідно до вимог Цивільного кодексу України. Порядок проходження ними військової служби (навчання) встановлюється положеннями про проходження військової служби громадянами України та іншими нормативно-правовими актами України.

7. Курсанти з числа військовослужбовців, які проходять військову службу за контрактом, після зарахування до вищого військового навчального закладу або військового навчального підрозділу вищого навчального закладу укладають новий контракт про проходження військової служби (навчання) на строки, передбачені абзацом четвертим частини другої статті 23 цього Закону.

8. Курсантам, які не мали військового звання до зарахування до вищого військового навчального закладу або військового навчального підрозділу вищого навчального закладу, присвоюється військове звання рядового складу. За військовослужбовцями та військовозобов'язаними зберігаються військові звання, які вони отримали під час проходження військової служби.

9. Військові звання випускникам вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів присвоюються в порядку, встановленому положеннями про проходження військової служби громадянами України.

10. Курсанти та слухачі в разі дострокового розірвання контракту через небажання продовжувати навчання або через недисциплінованість та в разі відмови від подальшого проходження військової служби на посадах осіб офіцерського складу після закінчення вищого навчального закладу відшкодовують Міністерству оборони України та іншим центральним органам виконавчої влади, яким підпорядковані ці навчальні заклади, витрати, пов'язані з їх утриманням у вищому навчальному закладі, відповідно до порядку і норм, встановлених Кабінетом Міністрів України. У разі відмови від добровільного відшкодування витрат таке відшкодування здійснюється в судовому порядку.

11. Курсанти чоловічої статі, відраховані з вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів (за винятком випадків, передбачених пунктами «б», «г», «д» чи «з» частини шостої статті 26 цього Закону), направляються у військові частини для подальшого проходження військової служби, якщо вони не вислужили встановленого строку строкової військової служби. При цьому у строк військової служби військовослужбовцям зараховується тривалість:

строкової військової служби до вступу у вищі військові навчальні заклади та військові навчальні підрозділи вищих навчальних закладів;

військової служби за контрактом до вступу у вищі військові навчальні заклади та військові навчальні підрозділи вищих навчальних закладів;

військової служби під час навчання у вищих військових навчальних закладах та військових навчальних підрозділах вищих навчальних закладів із розрахунку два місяці служби (навчання) за контрактом — за один місяць строкової військової служби.

12. Курсанти чоловічої статі, відраховані з вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів відповідно до пунктів «б», «г», «д» чи «з» частини шостої статті 26 цього Закону, направляються у районні (міські) військові комісаріати за місцем проживання для взяття на військовий облік.

13. Курсанти жіночої статі, відраховані з вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів, звільняються з військової служби, якщо вони:

не мають військово-облікової спеціальності, — без взяття на військовий облік;

мають військово-облікову спеціальність, — з направленням у районні (міські) військові комісаріати за місцем проживання для взяття на військовий облік.

Стаття 26. Звільнення з військової служби

1. Звільнення військовослужбовців з військової служби здійснюється:

а) у запас, якщо військовослужбовці не досягли граничного віку перебування в запасі і за станом здоров'я придатні до військової служби;

б) у відставку, якщо військовослужбовці досягли граничного віку перебування в запасі або визнані військово-лікарськими комісіями непридатними за станом здоров'я до військової служби з виключенням з військового обліку.

2. Звільнення зі служби проводиться:

а) військовослужбовців строкової служби, які вислужили встановлені строки служби, — на підставі Указу Президента України;

б) військовослужбовців, які проходять військову службу за контрактом, — на підставах, передбачених частиною шостою цієї статті;

в) осіб офіцерського складу, які проходять кадрову військову службу, — на підставах, передбачених частиною сьомою цієї статті;

г) осіб офіцерського складу, які проходять військову службу за призовом, — після закінчення встановлених строків військової служби.

3. Військовослужбовці строкової військової служби та особи офіцерського складу, які проходять військову службу за призовом, звільняються зі служби достроково:

а) за станом здоров'я — на підставі висновку (постанови) військово-лікарської комісії;

б) за сімейними обставинами — у разі виникнення в них права на відстрочку внаслідок зміни сімейних обставин, а також у разі виникнення обставин, передбачених абзацом четвертим частини першої статті 18 цього Закону;

в) у зв'язку із засудженням до позбавлення волі чи обмеження волі, у тому числі із звільненням від відбування покарання.

4. У разі потреби військовослужбовці строкової військової служби, які вислужили встановлені строки, можуть бути за рішенням Президента України затримані на службі на строк до шести місяців.

5. Військовослужбовці, звільнені зі строкової військової служби в запас або у відставку, забезпечуються відповідним обмундируванням за переліком, установленим Міністерством оборони України, проїзними документами до місця проживання, харчуванням на час перебування в дорозі, грошовою допомогою в розмірі, встановленому Кабінетом Міністрів України. Військовослужбовці строкової військової служби за їх бажанням можуть бути звільнені в запас у власному цивільному одязі.

6. Контракт припиняється (розривається), а військовослужбовці, які проходять військову службу за контрактом, звільняються з військової служби:

а) у зв'язку із закінченням строку контракту;

б) за станом здоров'я — на підставі висновку (постанови) військово-лікарської комісії про непридатність або обмежену придатність до військової служби;

в) за віком — у разі досягнення граничного віку перебування на військовій службі;

г) у зв'язку із скороченням штатів або проведенням організаційних заходів — у разі неможливості їх використання на службі;

д) через сімейні обставини або з інших поважних причин, перелік яких встановлено Кабінетом Міністрів України;

е) через службову невідповідність;

є) у зв'язку з обвинувальним вироком суду, що набрав законної сили, яким призначено покарання у виді позбавлення волі, обмеження волі, позбавлення військового звання чи позбавлення права займати певні посади;

ж) у зв'язку з позбавленням військового звання в дисциплінарному порядку;

з) у зв'язку із систематичним невиконанням умов контракту командуванням (за бажанням військовослужбовця);

и) у зв'язку із систематичним невиконанням умов контракту військовослужбовцем.

7. Особи офіцерського складу, які проходять кадрову військову службу, звільняються з військової служби:

а) за власним бажанням;

б) за станом здоров'я — на підставі висновку (постанови) військово-лікарської комісії про непридатність або обмежену придатність до військової служби;

в) за віком — у разі досягнення граничного віку перебування на військовій службі;

г) у зв'язку із скороченням штатів або проведенням організаційних заходів — у разі неможливості їх використання на службі;

д) через сімейні обставини або з інших поважних причин, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України;

е) через службову невідповідність;

є) у зв'язку з обвинувальним вироком суду, що набрав законної сили, яким призначено покарання у виді позбавлення волі, обмеження волі, позбавлення військового звання чи позбавлення права займати певні посади;

ж) у зв'язку з позбавленням військового звання в дисциплінарному порядку.

8. Звільнення військовослужбовців з військової служби

здійснюється в порядку, передбаченому положеннями про проходження військової служби громадянами України.

9. Військовослужбовці, які набули права на пенсію за вислугу років, а також ті, що є ветеранами війни або учасниками ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС і до досягнення встановленого граничного віку їх перебування на військовій службі залишилося п'ять і менше років, на їх прохання можуть бути звільнені з військової служба з підстав, передбачених пунктами «в» частин шостої та сьомої цієї статті.

Глава V. ВИКОНАННЯ ВІЙСЬКОВОГО ОБОВ'ЯЗКУ В ЗАПАСІ. ПРОХОДЖЕННЯ СЛУЖБИ У ВІЙСЬКОВОМУ РЕЗЕРВІ

Стаття 27. Зарахування в запас. Категорії запасу. Проходження служби у військовому резерві

1. У запас Збройних Сил України та інших військових формувань зараховуються громадяни України, придатні за станом здоров'я до проходження військової служби в мирний або воєнний час і які не досягли граничного віку перебування в запасі. Вони перебувають на військовому обліку в районних (міських) військових комісаріатах та відповідних органах інших військових формувань.

2. Військовозобов'язані в добровільному порядку можуть бути зараховані у військовий резерв Збройних Сил України та інших військових формувань, який складається з громадян, що проходять службу у військовому резерві, та громадян, які відібрані кандидатами для зарахування на службу у військовому резерві.

3. Служба у військовому резерві встановлюється з метою планомірної підготовки громадян України для комплектування особовим складом Збройних Сил України та інших військових формувань на особливий період шляхом здобуття або вдосконалення військово-облікової спеціальності, набуття практичних навичок і умінь під час її проходження.

4. Громадяни, у разі прийняття їх на службу у військовому резерві або її продовження на новий строк, укладають контракт про проходження служби у військовому резерві Збройних Сил України або інших військових формувань.

5. Програми підготовки резервістів Збройних Сил України, порядок та обсяги підготовки за військово-обліковими спеціальностями, час та строки проведення підготовки визначаються Генеральним штабом Збройних Сил України, а в інших військових формуваннях — їх керівниками, за погодженням з Генеральним штабом Збройних Сил України.

6. Фінансове і матеріальне забезпечення заходів, пов'язаних з проходженням служби у військовому резерві, здійснюється за рахунок коштів, передбачених в Державному бюджеті України на утримання Міністерства оборони України та інших центральних органів виконавчої влади, які відповідно до закону здійснюють керівництво військовими формуваннями.

7. Запас військовозобов'язаних поділяється на першу і другу категорії.

8. До запасу першої категорії належать військовозобов'язані, які проходили військову службу та здобули під час її проходження військово-облікову спеціальність.

9. До запасу другої категорії належать військовозобов'язані, які не здобули військово-облікової спеціальності під час проходження військової служби або не проходили військової служби, а також військовозобов' язані-жінки.

10. Військовозобов'язані, зараховані в запас другої категорії, у разі здобуття під час перебування в запасі військово-облікової спеціальності переводяться до запасу першої категорії.

Стаття 28. Розряди запасу та граничний вік перебування військовозобов'язаних у запасі

1. Запас військовозобов'язаних поділяється на два розряди, що встановлюються залежно від віку військовозобов'язаних.

2. Військовозобов'язані, які перебувають у запасі та мають військові звання рядового, сержантського і старшинського складу, поділяються на розряди за віком:

1) перший розряд — до 35 років;

2) другий розряд:

рядовий склад — до 40 років;

сержантський і старшинський склад: сержанти і старшини — до 45 років; прапорщики і мічмани — до 50 років.

3. Особи офіцерського складу, які перебувають у запасі, поділяються на розряди за віком:

1) перший розряд:

молодший офіцерський склад — до 45 років;

старший офіцерський склад:

майор (капітан 3 рангу), підполковник (капітан 2 рангу) — до 50 років;

полковник (капітан 1 рангу) — до 55 років; вищий офіцерський склад — до 60 років;

2) другий розряд:

молодший офіцерський склад — до 50 років; старший офіцерський склад:

майор (капітан 3 рангу), підполковник (капітан 2 рангу) — до 55 років;

полковник (капітан 1 рангу) — до 60 років; вищий офіцерський склад — до 65 років.

4. Граничний вік перебування в запасі другого розряду є граничним віком перебування в запасі та у військовому резерві.

5. Військовозобов'язані-жінки незалежно від присвоєних їм військових звань зараховуються до запасу другого розряду. Граничний вік перебування їх у запасі встановлюється: для осіб офіцерського складу — 50 років, для інших військовозобов'язаних-жінок — 40 років.

Стаття 29. Проходження зборів військовозобов'язаними та резервістами

1. Військовозобов'язані призиваються на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори. Резервісти проходять підготовку та збори відповідно до програми підготовки резервістів Збройних Сил України в порядку, встановленому положеннями про проходження громадянами України служби у військовому резерві.

2. Права та обов'язки військовозобов'язаних та резервістів, призваних на збори, встановлюються цим Законом, іншими нормативно-правовими актами.

3. Військовозобов'язані з числа осіб офіцерського складу запасу, які не проходили військової служби як офіцери, а також офіцери запасу, звільнені з військової служби до набуття права на пенсію за вислугу років, та особи рядового, сержантського і старшинського складу можуть бути призвані районними (міськими) військовими комісаріатами на навчальні збори:

першого розряду — до п'яти разів строком до двох місяців кожного разу;

другого розряду — до трьох разів строком до одного місяця кожного разу.

4. Час і строки проведення навчальних зборів військовозобов'язаних визначаються Генеральним штабом Збройних Сил України відповідно до цього Закону.

5. Військовозобов'язані в період між навчальними зборами можуть залучатися за планом Генерального штабу Збройних Сил України до перевірочних зборів строком до 15 днів як без відриву від виробництва, так і з відривом.

6. Загальний строк зборів під час перебування військовозобов'язаних у запасі не може перевищувати 10 місяців. При цьому час перебування на перевірочних зборах зараховується до загального строку перебування на навчальних зборах.

7. Загальний строк перебування резервістів на зборах не може перевищувати трьох місяців на рік.

8. У разі прийняття Президентом України схваленого Верховною Радою України рішення про введення в Україні або в окремих її місцевостях надзвичайного стану, а також оголошення окремих місцевостей України зонами надзвичайної екологічної ситуації військовозобов'язані можуть призиватися на спеціальні збори на строк не більше двох місяців.

9. Призвані на збори військовозобов'язані та резервісти забезпечуються коштами і матеріальними засобами в порядку і розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України.

10. За призваними на збори військовозобов'язаними та резервістами на весь період зборів, включаючи час проїзду до місця їх проведення і назад, зберігаються місце роботи, а також займана посада та середній заробіток на підприємстві, в установі, організації незалежно від підпорядкування і форм власності.

11. Розміри грошового забезпечення і заохочення резервістів та порядок їх виплати визначаються Кабінетом Міністрів України.

12. Виплата середнього заробітку військовозобов'язаним та резервістам за весь період зборів здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

13. Якщо військовозобов'язаний або резервіст захворів під час зборів і продовжує хворіти після їх закінчення, за ним зберігаються місце роботи і займана посада, а з дня закінчення зборів, у разі тимчасової непрацездатності, замість заробітної плати виплачується допомога відповідно до законодавства.

14. Військовозобов'язаним або резервістам, які на день призову на збори не працюють, на весь період зборів, включаючи час проїзду до місця їх проведення і назад, виплачується грошове забезпечення в розмірі мінімальної заробітної плати за рахунок коштів, передбачених у Державному бюджеті України на утримання Міністерства оборони України та інших центральних органів виконавчої влади, які відповідно до закону здійснюють керівництво військовими формуваннями.

Стаття 30. Звільнення від проходження зборів

1. Від проходження зборів звільняються:

1) працівники Збройних Сил України та інших військових формувань;

2) працівники підприємств, установ і організацій цивільної авіації, які безпосередньо забезпечують перевезення, обслуговування та ремонт повітряних суден і аеродромної техніки;

3) плавучий склад суден морського і річкового транспорту та суден рибної промисловості в період навігації;

4) особи, які працюють у сільському господарстві, а також зайняті на підприємствах з ремонту сільськогосподарської техніки, — в період посівних і збиральних робіт, за винятком перевірочних зборів;

5) науково-педагогічні (педагогічні) працівники вищих, професійно-технічних і середніх навчальних закладів — в період, коли у цих закладах проводяться заняття;

6) студенти вищих навчальних закладів з денною і вечірньою формами навчання — на весь строк навчання, а студенти вищих навчальних закладів із заочною формою навчання і такі, що здають іспити екстерном, а також аспіранти та докторанти — в період екзаменаційних сесій;

7) військовозобов'язані-жінки, за винятком перевірочних зборів;

8) особи, звільнені з військової служби, — протягом року після звільнення в запас, за винятком перевірочних зборів;

9) військовозобов'язані, які мають дітей віком до трьох років або трьох і більше дітей віком до 16 років;

10) військовозобов'язані — у зв'язку з депутатською діяльністю;

11) військовозобов'язані, заброньовані за органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями на період мобілізації та воєнний час;

12) студенти, які навчаються у вищих і середніх духовних навчальних закладах;

13) священнослужителі, які займають посаду в одній з релігійних організацій, що діє за статутом (положенням), зареєстрованим у встановленому порядку;

14) кандидати в народні депутати України, зареєстровані в установленому порядку, за їх заявою — до дня опублікування результатів виборів включно.

2. В окремих випадках, за наявності інших поважних причин і подання військовозобов'язаними відповідних документів, рішення про звільнення від проходження зборів приймається районним (міським) військовим комісаріатом, де вони перебувають на військовому обліку.

Стаття 31. Присвоєння військових звань у запасі

1. Військовозобов'язаним та резервістам, які пройшли навчальні збори і склали заліки за програмою навчання або здобули відповідну освіту чи досвід роботи на керівних посадах, можуть бути присвоєні чергові військові звання в запасі в порядку, встановленому відповідно положеннями про проходження військової служби громадянами України, положеннями про проходження громадянами України служби у військовому резерві та нормативно-правовими актами з питань військового обліку військовозобов'язаних.

Стаття 32. Переведення військовозобов'язаних у відставку

1. Військовозобов'язані, які досягли граничного віку перебування в запасі, а також визнані військово-лікарськими комісіями непридатними для військової служби у воєнний час, виключаються з військового обліку і переводяться у відставку.

Глава VI. ВІЙСЬКОВИЙ ОБЛІК ГРОМАДЯН УКРАЇНИ

Стаття 33. Загальні правила військового обліку

1. Військовий облік поділяється на облік призовників і облік військовозобов' язаних.

2. Загальне керівництво роботою, пов'язаною з організацією та веденням військового обліку призовників і військовозобов'язаних, контроль за станом цієї роботи в органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах та організаціях незалежно від підпорядкування і форм власності здійснює Генеральний штаб Збройних Сил України. Функціонування системи військового обліку забезпечується органами Міністерства оборони України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, іншими міністерствами та центральними органами виконавчої влади, місцевими державними адміністраціями та органами місцевого самоврядування.

3. Військовий облік усіх призовників і військовозобов'язаних ведеться за місцем їх проживання і відповідно до обсягу та деталізації поділяється на персонально-якісний, персонально-первинний та персональний.

4. Військовий облік військовозобов'язаних за призначенням поділяється на загальний і спеціальний.

5. Військовий облік призовників і військовозобов'язаних ведеться в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Стаття 34. Персонально-якісний, персонально-первинний та персональний облік призовників і військовозобов'язаних

1. Персонально-якісний облік призовників і військовозобов'язаних передбачає облік відомостей (біографічні дані, стан здоров'я, результати співбесід тощо) щодо призовників і військовозобов'язаних, які узагальнюються в особових справах призовників або в облікових картках військовозобов'язаних. Ведення персонально-якісного обліку покладається на районні (міські) військові комісаріати.

2. Персонально-якісний облік військовозобов'язаних Служби безпеки України покладається на відповідні облікові органи Служби безпеки України.

3. Персонально-первинний облік призовників і військовозобов'язаних передбачає облік відомостей щодо призовників та військовозобов'язаних за місцем їх проживання. У сільській місцевості, а також у містах і селищах, де відсутні військові комісаріати, облік ведеться органами місцевого самоврядування.

4. Персональний облік призовників і військовозобов'язаних передбачає облік відомостей щодо призовників і військовозобов'язаних за місцем їх роботи або навчання та покладається на керівників підприємств, установ, організацій і навчальних закладів незалежно від підпорядкування і форм власності.

Стаття 35. Загальний і спеціальний облік військовозобов'язаних та облік резервістів

1. На загальному військовому обліку перебувають військовозобов'язані, не заброньовані за органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями на період мобілізації та на воєнний час.

2. На спеціальному військовому обліку перебувають військовозобов'язані, заброньовані за органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями на період мобілізації та на воєнний час.

3. Військовий облік резервістів ведеться в міських (районних) військових комісаріатах, а також територіальних центрах (в Автономній Республіці Крим, областях, місті Києві) та філіалах (в районах та містах) комплектування військовослужбовцями за контрактом, військових частинах відповідно до порядку, встановленому Генеральним штабом Збройних Сил України.

Стаття 36. Військовий облік громадян України, які перебувають за кордоном

1. Військовий облік громадян України, які тимчасово перебувають за кордоном, ведеться дипломатичними та консульськими представництвами України. Дипломатичні та консульські представництва України зобов'язані забезпечити прибуття до місця проживання на території України громадян України, які досягли повноліття і не мають відстрочки або не звільнені від призову на строкову військову службу, для проходження призовної комісії та сприяти поверненню військовозобов'язаних в Україну в разі проведення мобілізації та у воєнний час.

2. Особливості ведення військового обліку громадян, які тимчасово перебувають за кордоном, визначаються Кабінетом Міністрів України.

3. Військовий облік громадян України, які постійно проживають за кордоном, не ведеться.

Стаття 37. Взяття на військовий облік, зняття та виключення з нього

1. Взяттю на військовий облік призовників та військовозобов'язаних у районних (міських) військових комісаріатах підлягають громадяни України:

1) на військовий облік призовників: приписані до призовних дільниць;

які прибули з інших місцевостей (адміністративно-територіальних одиниць) України або з-за кордону на нове місце проживання;

які набули громадянства України і згідно з цим Законом підлягають приписці до призовних дільниць;

2) на військовий облік військовозобов'язаних:

звільнені з військової служби в запас;

звільнені з альтернативної (невійськової) служби;

військовозобов'язані, які прибули з інших місцевостей (адміністративно-територіальних одиниць) України або з-за кордону на нове місце проживання;

звільнені зі служби начальницького та рядового складу Міністерства внутрішніх справ України, центрального органу виконавчої влади з питань цивільного захисту, Державного департаменту України з питань виконання покарань, Державної податкової адміністрації України;

які набули громадянства України і згідно з цим Законом підлягають взяттю на облік військовозобов'язаних;

виключені з військового обліку Служби безпеки України;

які відповідно до статті 18 цього Закону звільнені від призову на строкову військову службу.

2. Взяттю на військовий облік військовозобов'язаних підлягають жінки, що належать до категорій, зазначених у частині одинадцятій статті 1 цього Закону.

3. Призовники та військовозобов'язані після прибуття до нового місця проживання зобов'язані в семиденний строк стати на військовий облік.

4. У воєнний час виїзд призовників і військовозобов'язаних з місця проживання без дозволу районного (міського) військового комісаріату забороняється.

5. Зняттю з військового обліку призовників та військовозобов'язаних у військових комісаріатах підлягають громадяни України:

1) з військового обліку призовників:

які вибувають в іншу місцевість (адміністративно-територіальну одиницю) України до нового місця проживання;

які вибувають на строк більше трьох місяців за межі України;

які взяті згідно з рішеннями комісії з питань приписки або призовної комісії на облік військовозобов'язаних;

які отримали військові звання офіцерського складу піс-

ля проходження військової підготовки за програмою підготовки офіцерів запасу;

2) з військового обліку військовозобов'язаних:

які вибувають в іншу місцевість (адміністративно-територіальну одиницю) України до нового місця проживання;

які після проходження строкової військової служби прийняті на військову службу до інших військових формувань або на службу в органи внутрішніх справ, податкової міліції;

які вибули на строк більше трьох місяців за межі України;

в інших випадках за рішенням Міністерства оборони України.

6. Виключенню з військового обліку у районних (міських) військових комісаріатах підлягають громадяни України, які:

1) призвані чи прийняті на військову службу або направлені для проходження альтернативної (невійськової) служби;

2) проходять військову службу (навчання) у вищих військових навчальних закладах і військових навчальних підрозділах вищих навчальних закладів;

3) визнані військово-лікарськими комісіями непридатними до військової служби з виключенням з військового обліку;

4) досягли граничного віку перебування в запасі;

5) припинили громадянство України;

6) були раніше засуджені до позбавлення волі за вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину;

7) направлені для відбування покарання до установ виконання покарань або до яких застосовано примусові заходи медичного характеру;

8) не отримали до 40-річного віку військово-облікової або спорідненої з нею спеціальності;

9) померли.

Стаття 38. Обов'язки органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, посадових осіб, призовників і військовозобов'язаних щодо виконання правил військового обліку

1. В адміністративно-територіальних одиницях, де немає військових комісаріатів, відповідні органи місцевого самоврядування, керівники підприємств, установ та організацій, у тому числі навчальних закладів, незалежно від підпорядкування і форм власності зобов'язані на вимогу військових комісаріатів сповіщати призовників і військовозобов'язаних про їх виклик до військових комісаріатів, забезпечувати своєчасне прибуття за цим викликом, у семиденний строк повідомляти районні (міські) військові комісаріати про прийняття на роботу (навчання) та звільнення з роботи (навчання) призовників і військовозобов'язаних.

2. Органи виконавчої влади, що здійснюють реєстрацію за місцем проживання (перебування) громадян, виконавчі органи сільських, селищних, міських рад зобов'язані:

здійснювати реєстрацію за місцем проживання або місцем перебування чи зняття з реєстрації призовників і військовозобов'язаних лише в разі наявності в їх військово-облікових документах позначок військових комісаріатів відповідно про зняття з військового обліку або про перебування на військовому обліку за місцем проживання, а також повідомляти про місцеперебування призовників і військовозобов'язаних за запитом військових комісаріатів;

надавати районним (міським) військовим комісаріатам допомогу у прийнятті допризовників на військовий облік, проведенні призову громадян на військову службу (збори), контролі за виконанням ними правил військового обліку та виявленні громадян із числа призовників і військовозобов'язаних, які порушують ці правила.

3. Органи внутрішніх справ у встановленому законом порядку зобов'язані проводити розшук, затримання і доставку до військових комісаріатів громадян, які ухиляються від виконання військового обов'язку, надсилати у двотижневий строк до військових комісаріатів

або органів місцевого самоврядування, що ведуть військовий облік, відомості про випадки виявлення громадян, які не перебувають, проте повинні перебувати на військовому обліку, а також відомості про осіб, які отримали громадянство України і повинні бути взяті на військовий облік.

4. Органи реєстрації актів громадянського стану зобов'язані в семиденний строк повідомити районні (міські) військові комісаріати про зміну призовниками і військовозобов'язаними прізвища, імені та по батькові, одруження (розлучення), випадки реєстрації смерті призовників або військовозобов'язаних та вилучення військово-облікових документів, пільгових посвідчень, а також інші дані.

5. Органи дізнання та досудового слідства зобов'язані в семиденний строк повідомити районні (міські) військові комісаріати про призовників, щодо яких ведеться дізнання або досудове слідство, а суди — про призовників, кримінальні справи стосовно яких розглядаються судом, а також про вироки щодо призовників і військовозобов'язаних, які набрали законної сили.

6. Посвідчення про приписку призовників, військові квитки військовозобов'язаних, засуджених до позбавлення волі, обмеження волі або арешту, надсилаються судами до відповідних районних (міських) військових комісаріатів.

7. Медико-соціальні експертні комісії зобов'язані в семиденний строк повідомити відповідні районні (міські) військові комісаріати про призовників і військовозобов'язаних, яких визнано інвалідами.

8. Керівники лікувальних закладів під час проведення призову зобов'язані у триденний строк повідомити відповідні районні (міські) військові комісаріати про громадян призовного віку, які перебувають на стаціонарному лікуванні.

9. Житлово-експлуатаційні організації, інші організації або підприємства та установи, що здійснюють експлуатацію будинків, а також власники будинків повинні своєчасно подавати необхідні відомості про призовників і військовозобов'язаних відповідним районним (міським) військовим комісаріатам, виконавчим комітетам сільських, селищних і міських рад, на які покладено ведення обліку призовників і військовозобов'язаних, стежити за виконанням призовниками і військовозобов'язаними правил військового обліку, а також сповіщати їх про виклик до військових комісаріатів.

10. Призовники та військовозобов'язані в разі зміни їх сімейного стану, стану здоров'я, адреси місця проживання (перебування), освіти, місця роботи і посади зобов'язані особисто в семиденний строк повідомити про це орган, де вони перебувають на військовому обліку.

Глава VII. ПРИЗОВ ПІД ЧАС МОБІЛІЗАЦІЇ. ДЕМОБІЛІЗАЦІЯ

Стаття 39. Призов на військову службу під час мобілізації. Демобілізація

1. Призов військовозобов'язаних на військову службу у зв'язку з мобілізацією та звільнення з військової служби у зв'язку з демобілізацією проводяться в порядку, визначеному Законом України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію».

Глава VIII. ПРАВОВИЙ І СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ, ЯКІ ВИКОНУЮТЬ КОНСТИТУЦІЙНИЙ ОБОВ'ЯЗОК ЩОДО ЗАХИСТУ ВІТЧИЗНИ

Стаття 40. Гарантії правового і соціального захисту громадян України, які виконують конституційний обов'язок щодо захисту Вітчизни

1. Гарантії правового і соціального захисту громадян України, які виконують конституційний обов'язок щодо захисту Вітчизни, забезпечуються відповідно до законів України «Про Збройні Сили України», «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей», «Про пенсійне забезпечення військовослужбовців, осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ та деяких інших осіб», «Про державні гарантії соціального захисту військовослужбовців, які звільняються із служби у зв'язку з реформуванням Збройних Сил України, та членів їхніх сімей» та іншими законами.

Стаття 41. Державне страхування і виплати в разі загибелі (смерті), поранення (контузії, травми, каліцтва) або захворювання чи інвалідності військовослужбовців Збройних Сил України, інших військових формувань та призваних на збори військовозобов'язаних

1. Життя і здоров'я військовослужбовців Збройних Сил України та інших військових формувань підлягають обов'язковому державному особистому страхуванню за рахунок коштів Державного бюджету України, порядок та умови якого визначаються Кабінетом Міністрів України.

2. У разі загибелі (смерті) військовослужбовця, який перебував на кадровій військовій службі або проходив військову службу за контрактом у Збройних Силах України, інших військових формуваннях, під час виконання ним обов'язків військової служби сім'ї загиблого (померлого) або його утриманцям виплачується одноразова грошова допомога в розмірі десятирічного грошового забезпечення загиблого (померлого) за останньою посадою в порядку і на умовах, визначених Кабінетом Міністрів України, і призначається пенсія у зв'язку з втратою годувальника.

3. У разі каліцтва, заподіяного військовослужбовцю під час виконання службових обов'язків, а також інвалідності, що настала в період проходження військової служби або не пізніше ніж через три місяці після звільнення зі служби чи після закінчення цього строку, але внаслідок захворювання або нещасного випадку, що мали місце в період проходження військової служби, залежно від ступеня втрати працездатності йому виплачується одноразова грошова допомога в розмірі від трирічного до п'ятирічного грошового забезпечення за останньою посадою в порядку та на умовах, визначених Кабінетом Міністрів України, і призначається пенсія по інвалідності.

4. Військовослужбовцям строкової військової служби, військовозобов'язаним та резервістам, призваним на збори, у разі загибелі (смерті), поранення (контузії, травми, каліцтва) або захворювання чи інвалідності за умов, передбачених частиною третьою цієї статті, виплачується одноразова грошова допомога в порядку, визначеному Законом України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців і членів їх сімей».

5. Одноразова грошова допомога, передбачена частинами другою, третьою та четвертою цієї статті, не виплачується, якщо загибель (смерть), поранення (контузія, травма, каліцтво) або захворювання чи інвалідність:

настали у зв'язку з вчиненням військовослужбовцем (військовозобов'язаним, резервістом) навмисного злочину або є наслідком вчинення ним дій у стані алкогольного, наркотичного чи токсичного сп'яніння;

є наслідком навмисного заподіяння собі військовослужбовцем (військовозобов'язаним, резервістом) тілесного ушкодження.

Глава IX. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ВІЙСЬКОВИЙ ОБОВ'ЯЗОК І ВІЙСЬКОВУ СЛУЖБУ

Стаття 42. Відповідальність посадових осіб і громадян України

1. Керівники, інші посадові особи органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, а також підприємств, установ та організацій незалежно від підпорядкування і форм власності та громадяни України, винні у порушенні порядку військового обліку, допризовної підготовки, приписки до призовних дільниць, призову на строкову військову службу, проходження зборів, мобілізаційної підготовки та мобілізаційної готовності, прибуття за викликом до військового комісаріату, а також у вчиненні інших порушень законодавства про військовий обов'язок і військову службу, несуть відповідальність згідно із законом.

2. Районні (міські) військові комісаріати зобов'язані під час проведення приписки до призовних дільниць, призову на строкову військову службу та проходження зборів ознайомити громадян України з їх правами та обов'язками згідно з вимогами цього Закону.

Глава X . ФІНАНСОВЕ І МАТЕРІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Стаття 43. Фінансове і матеріальне забезпечення заходів, пов'язаних з організацією військової служби і виконанням військового обов'язку

1. Фінансове забезпечення заходів, пов'язаних з організацією військової служби і виконанням військового обов'язку, здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Додаткове фінансування цих заходів може відбуватися за рахунок коштів місцевих бюджетів та інших джерел фінансування, не заборонених законом.

2. Центральні органи виконавчої влади, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування для проведення медичного огляду громадян, призову їх на військову службу, відправлення призваних осіб до військових частин, прийняття на військову службу за контрактом зобов'язані забезпечувати районні (міські) військові комісаріати необхідною кількістю технічних працівників та обслуговуючого персоналу, обладнанням призовних (збірних) пунктами, медикаментами, інструментарієм, медичним і господарським майном, автомобільним транспортом, а також забезпечувати здійснення охорони громадського порядку на призовних пунктах.

3. Для повного і якісного виконання планів проведення мобілізації в особливий період місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування разом з підприємствами, установами та організаціями незалежно від підпорядкування і форм власності та районними (міськими) військовими комісаріатами в мирний час утворюють дільниці для оповіщення і збору військовозобов'язаних, комплектують їх особовим складом із числа військовозобов'язаних без звільнення громадян від виконання основних обов'язків за місцем роботи та сприяють у набутті ними професійних навичок, а також забезпечують реалізацію інших заходів, пов'язаних з виконанням планів проведення мобілізації.

4. Місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування забезпечують районні (міські) військові комісаріати службовими будинками, підсобними господарськими приміщеннями і приміщеннями для призовних пунктів (дільниць), здійснюють поточний і капітальний ремонти цих будинків та приміщень, здійснюють оплату районним (міським) військовим комісаріатам комунально-побутових послуг (освітлення, водопостачання, опалення тощо) за рахунок коштів місцевого бюджету.

5. Поточний та капітальний ремонти службових будинків районних (міських) військових комісаріатів, підсобних господарських приміщень і приміщень для призовних пунктів (дільниць), які перебувають у державній власності та належать до сфери управління Міністерства оборони України, а також оплата наданих їм комунально-побутових послуг (освітлення, водопостачання, опалення тощо) здійснюються за рахунок коштів, передбачених у Державному бюджеті України на утримання Міністерства оборони України.

6. За членами комісій з питань приписки до призовних дільниць, призовних та лікарських комісій при районних (міських) військових комісаріатах, лікарями і середнім медичним персоналом, технічними працівниками та обслуговуючим персоналом, які направляються для роботи на призовних дільницях і збірних пунктах під час взяття допризовників на військовий облік і призову громадян на військову службу або на збори для проведення медичного огляду і повторного огляду громадян, а також для відправлення призваних на збірні пункти, на весь час виконання цих обов'язків зберігаються займана посада та середній заробіток за основним місцем роботи.

7. Зазначеним у частині шостій цієї статті особам під час виконання цих обов'язків в іншій місцевості за рахунок коштів, передбачених у Державному бюджеті України на утримання Міністерства оборони України, відшкодовуються витрати, пов'язані з їх виїздом в іншу місцевість та у зворотному напрямку, наймом (піднаймом) житла, а також витрати на відрядження.

Глава XI. КОНТРОЛЬ І НАГЛЯД ЗА ДОТРИМАННЯМ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ВІЙСЬКОВИЙ ОБОВ'ЯЗОК ТА ВІЙСЬКОВУ СЛУЖБУ

Стаття 44. Контроль за дотриманням законодавства про військовий обов'язок та військову службу

1. Контроль за дотриманням законодавства про військовий обов'язок та військову службу державними органами, органами місцевого самоврядування, органами військового управління, підприємствами, установами і організаціями, їх посадовими особами здійснюється в порядку, визначеному Конституцією України, законами України «Про демократичний цивільний контроль над Воєнною організацією і правоохоронними органами держави», «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» та іншими законами.

Стаття 45. Нагляд за дотриманням законодавства про військовий обов'язок та військову службу

1. Нагляд за дотриманням законодавства про військовий обов'язок та військову службу державними органами, органами місцевого самоврядування, органами військового управління здійснюється в порядку, визначеному Конституцією України і законами України.

Глава XII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування, крім частини першої статті 21, яка набирає чинності з 1 січня 2007 року.

2. Строки і порядок переходу на повне комплектування Збройних Сил України та інших утворених відповідно до законів України військових формувань військовослужбовцями, які проходять військову службу за контрактом, визначаються відповідними програмами розвитку Збройних Сил України та реформування інших військових формувань.

3. Повноваження Міністерства оборони України стосовно забезпечення виконання військового обов'язку, передбачені цим Законом, надаються також й іншим центральним органам виконавчої влади, які відповідно до закону здійснюють керівництво військовими формуваннями.

4. Громадяни України, звільнені від призову на строкову військову службу або яким було надано відстрочку від призову на строкову військову службу відповідно до Закону України «Про загальний військовий обов'язок і військову службу», користуються правом звільнення або відстрочки до закінчення строку їх дії або втрати щодо них підстав.

5. Громадяни України, які на день набрання чинності цим Законом проходять строкову військову службу в Збройних Силах України та інших утворених відповідно до законів України військових формуваннях, звільняються з військової служби після закінчення встановлених строків строкової військової служби, визначених Законом України «Про загальний військовий обов'язок і військову службу».

6. Контракти про проходження військової служби, які були укладені до набрання чинності цим Законом, діють протягом строку, на який вони були укладені.

7. За військовослужбовцями та військовозобов'язаними зберігається військове звання «рядовий», присвоєне до набрання чинності цим Законом.

8. Кабінету Міністрів України в шестимісячний термін з дня набрання чинності цим Законом:

підготувати та подати до Верховної Ради України пропозиції щодо приведення інших законів України у відповідність із цим Законом;

розробити нормативно-правові акти, передбачені цим Законом;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити перегляд і скасування міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

9. Запропонувати Президенту України розробити та привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.

10. До приведення законодавства України у відповідність із цим Законом закони та інші нормативно-правові акти, прийняті до набрання чинності цим Законом, діють у частині, що не суперечить цьому Закону».

Президент України
В. ЮЩЕНКО.

м. Київ,
4 квітня 2006 року.
№ 3597-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб — підприємців»

I. Внести до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб — підприємців» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 31—32, ст. 263; 2005 р., № 16, ст. 257, ст. 259; 2006 р., № 1, ст. 11; із змінами, внесеними законами України від 9 лютого 2006 року № 3422-IV та від 22 лютого 2006 року № 3456-IV) **такі зміни:**

1. У частині першій статті 1:

в абзаці другому слова «в єдиному замкнутому технологічному процесі з юридичною особою» замінити словами «від імені юридичної особи»;

абзац третій після слів «цього Закону» доповнити словами «від імені держави».

2. У статті 3:

1) у частині другій слово «партій» замінити словами «політичних партій»;

2) у частині третій слово «партії» замінити словами «політичні партії», а слова «(у тому числі професійні спілки)» виключити;

3) доповнити частиною четвертою такого змісту:

«4. Міністерство юстиції України та його територіальні органи здійснюють реєстрацію (легалізацію) об'єднань громадян (у тому числі професійних спілок та їх об'єднань), благодійних організацій, політичних партій, творчих спілок та їх територіальних осередків, адвокатських об'єднань, торгово-промислових палат, бірж, інших установ та організацій, визначених законом, та видають свідоцтво про державну реєстрацію, оформлене державним реєстратором у відповідному виконавчому комітеті міської ради міста обласного значення або у районній, районній у містах Києві та Севастополі державній адміністрації за місцезнаходженням юридичної особи».

3. У статті 6:

1) абзаци п'ятий і шостий частини першої викласти в такій редакції:

«формує, веде та забезпечує зберігання реєстраційних справ (крім реєстраційних справ юридичних осіб, зареєстрованих відповідно до частини четвертої статті 3 цього Закону). Якщо кількість державних реєстраторів у виконавчому комітеті міської ради міста обласного значення або районної, районної в містах Києві та Севастополі державної адміністрації становить три і більше осіб, зберігання реєстраційних справ забезпечує відповідна посадова особа структурного підрозділу (відділу, управління), який створюється для організаційного та матеріально-технічного забезпечення роботи державних реєстраторів;

здійснює оформлення та видачу свідоцтв про державну реєстрацію (крім видачі свідоцтв юридичним особам, зареєстрованим відповідно до частини четвертої статті 3 цього Закону), а також їх заміну»;

доповнити абзацами такого змісту:

«здійснює оформлення, видачу та засвідчення юридичним особам дублікатів оригіналів їх установчих документів та змін до них;

вносить до Єдиного державного реєстру відомості про державну реєстрацію особи на підставі рішення суду;

здійснює інші дії, передбачені цим Законом»;

2) частину п'яту доповнити реченням такого змісту: «Якщо кількість державних реєстраторів у виконавчому комітеті міської ради міста обласного значення або районної, районної в містах Києві та Севастополі державної адміністрації становить три і більше осіб, для організаційного та матеріально-технічного забезпечення роботи державних реєстраторів створюється відповідний структурний підрозділ (відділ, управління) виконавчого комітету міської ради міста обласного значення або районної, районної в містах Києві та Севастопольі державної адміністрації, який очолює один з державних реєстраторів».

4. У частині другій статті 7:

1) абзац шостий після слова «довідки» доповнити словом «витягу»;

2) доповнити абзацом такого змісту:

«установлює за погодженням з Міністерством юстиції України регламент передачі державному реєстратору даних про юридичних осіб, зареєстрованих відповідно до частини четвертої статті 3 цього Закону».

5. У статті 8:

1) друге речення частини другої після слів «на реєстраційній картці» доповнити словами «(заяві, повідомленні)»;

2) частину третю доповнити реченням такого змісту: «Відповідальність за відповідність установчих документів законодавству несуть засновники (учасники) юридичної особи»;

3) частину четверту викласти в такій редакції:

«4. Статути банків, установчі документи інших юридичних осіб, які відповідно до закону підлягають погодженню Національним банком України, іншими органами державної влади, подаються з відміткою про їх погодження відповідно Національним банком України, іншими органами державної влади»;

4) в абзаці першому частини п'ятої:

перше речення після слова «(учасниками)» доповнити словами «або уповноваженими особами»;

друге речення після слова «(учасників)» доповнити словами «або уповноважених осіб».

6. У статті 9:

1) у частині третій:

абзац шостий доповнити словами «та номер запису в Єдиному державному реєстрі»;

доповнити абзацом такого змісту:

«підстава, дата та номер запису в Єдиному державному реєстрі про заміну свідоцтва про державну реєстрацію (у разі проведення заміни свідоцтва)»;

2) у частині четвертій:

абзац третій викласти в такій редакції:

«ідентифікаційний номер фізичної особи — платника податків та інших обов'язкових платежів з Державного реєстру фізичних осіб — платників податків та інших обов'язкових платежів (далі — ідентифікаційний номер фізичної особи — платника податків) або номер та серія паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні або інші переконання відмовляються від прийняття ідентифікаційного номера, офіційно повідомили про це відповідні органи державної влади та мають відмітку у паспорті)»;

абзац п'ятий доповнити словами «та номер запису в Єдиному державному реєстрі»;

доповнити абзацом такого змісту:

«підстава, дата та номер запису в Єдиному державному реєстрі про заміну свідоцтва про державну реєстрацію (у разі проведення заміни свідоцтва)»;

3) частину одинадцяту викласти в такій редакції:

«11. Якщо документи для проведення заміни свідоцтва про державну реєстрацію у зв'язку з його втратою або пошкодженням подаються особою, яка згідно з відомостями, внесеними до Єдиного державного реєстру, має право вчиняти юридичні дії від імені юридичної особи без довіреності, чи фізичною особою — підприємцем особисто, державному реєстратору додатково пред'являється паспорт.

Якщо такі документи подаються представником юридичної особи чи фізичної особи — підприємця, державному реєстратору додатково пред'являється паспорт та надається документ або нотаріально засвідчена копія документа, що засвідчує повноваження представника»;

4) частину тринадцяту доповнити абзацом такого змісту:

«до державного реєстратора надійшло рішення суду щодо заборони у проведенні реєстраційних дій»;

5) доповнити частиною шістнадцятою такого змісту:

«16. Оформлення свідоцтва про державну реєстрацію, а також вчинення інших реєстраційних дій щодо юридичних осіб, зареєстрованих відповідно до частини четвертої статті 3 цього Закону, здійснюються державним реєстратором у відповідному виконавчому комітеті міської ради міста обласного значення або у районній, районній у містах Києві та Севастополі державній адміністрації за місцезнаходженням юридичної особи на підставі даних, наданих Міністерством юстиції України та його територіальними органами відповідному державному реєстратору, за регламентом, встановленим спеціально уповноваженим органом з питань державної реєстрації за погодженням з Міністерством юстиції України».

7. Частину третю статті 10 після слова «пошкодженням» доповнити словами «та за видачу дубліката оригіналу установчих документів та змін до них, засвідчених державним реєстратором».

8. У статті 11:

1) частину третю доповнити абзацом такого змісту:

«документи, що подаються для внесення змін до відомостей про юридичну особу, які містяться в Єдиному державному реєстрі»;

2) частину шосту викласти в такій редакції:

«6. Право доступу до документів, які знаходяться у відповідній реєстраційній справі, мають засновники (учасники) юридичної особи, фізична особа — підприємець, а також уповноважені ними особи та особи, які згідно з відомостями, внесеними до Єдиного державного реєстру, мають право вчиняти юридичні дії від імені юридичної особи без довіреності, на підставі письмової заяви та працівники контролюючих і правоохоронних органів на підставі відповідного письмового запиту, якщо такий запит подається у зв'язку із здійсненням ними повноважень, що визначені законом.

Державному реєстратору забороняється видавати копії документів, які знаходяться у відповідній реєстраційній справі».

9. У статті 17:

1) у частині другій:

абзац четвертий виключити;

абзац шостий викласти в такій редакції:

«центральний чи місцевий орган виконавчої влади, до сфери управління якого належить державне підприємство або частка держави у статутному фонді юридичної особи, якщо ця частка становить не менше 25 відсотків»;

2) у частині четвертій:

абзац третій викласти в такій редакції:

«ідентифікаційний номер фізичної особи — платника податків або номер та серія паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні або інші переконання відмовляються від прийняття ідентифікаційного номера, офіційно повідомили про це відповідні органи державної влади і мають відмітку у паспорті)»;

після абзацу одинадцятого доповнити новим абзацом такого змісту:

«прізвище, ім'я та по батькові, ідентифікаційний номер фізичної особи — платника податків особи, яка призначена управителем майна фізичної особи — підприємця».

У зв'язку з цим абзаци дванадцятий — дев'ятнадцятий вважати відповідно абзацами тринадцятим — двадцятим.

10. Частину третю статті 18 доповнити словами «крім випадків, коли третя особа знала або могла знати ці відомості».

11. У статті 19:

1) абзац перший частини п'ятої доповнити словами «або якщо до державного реєстратора надійшло рішення суду щодо заборони у проведенні реєстраційних дій»;

2) частину сьому замінити двома частинами такого змісту:

«7. Не пізніше тринадцяти місяців з дня подачі (надіслання рекомендованим листом) останньої реєстраційної картки, що містить відомості про юридичну особу, юридична особа зобов'язана подати (надіслати рекомендованим листом) державному реєстратору реєстраційну картку встановленого зразка про підтвердження відомостей про юридичну особу.

8. Якщо до Єдиного державного реєстру не внесено запис про відсутність юридичної особи за її місцезнаходженням, то в разі неодержання реєстраційної картки про підтвердження відомостей про юридичну особу в установлений частиною сьомою цієї статті строк, а також у разі одержання державним реєстратором від органу державної податкової служби повідомлення встановленого зразка про відсутність юридичної особи за її місцезнаходженням державний реєстратор зобов'язаний у строк, що не перевищує десяти робочих днів з дати, яка встановлена для подання реєстраційної картки про підтвердження відомостей про юридичну особу, або з дати одержання повідомлення від органу державної податкової служби, направити рекомендованим листом юридичній особі повідомлення про необхідність подання державному реєстратору реєстраційної картки про підтвердження відомостей про юридичну особу.

У повідомленні зазначаються підстава його надіслання, остання дата одержання державним реєстратором реєстраційної картки від юридичної особи або найменування органу державної податкової служби, який надіслав повідомлення про відсутність юридичної особи за її місцезнаходженням, та дата цього повідомлення.

Державний реєстратор залишає реєстраційну картку про підтвердження відомостей про юридичну особу без розгляду та повідомляє про це заявника у випадках і в порядку, встановлених частиною п'ятою цієї статті.

У разі повернення до державного реєстратора рекомендованого листа з відміткою відділення зв'язку про відсутність юридичної особи за вказаною адресою або неподання юридичною особою протягом місяця з дати направлення їй відповідного повідомлення реєстраційної картки про підтвердження відомостей про юридичну особу державний реєстратор повинен внести до Єдиного державного реєстру запис про відсутність юридичної особи за її місцезнаходженням або запис про відсутність підтвердження відомостей про юридичну особу».

12. У статті 21:

1) друге речення частини другої викласти в такій редакції: «Опис бланка виписки з Єдиного державного реєстру, а також порядок його оформлення встановлюються спеціально уповноваженим органом з питань державної реєстрації»;

2) частину третю доповнити словами «та є документами суворої звітності»;

3) абзац четвертий частини четвертої виключити.

13. У статті 22:

1) після частини дванадцятої доповнити новою частиною такого змісту:

«13. Повідомлення про втрату оригіналів установчих документів має містити відомості про:

найменування юридичної особи;

ідентифікаційний код юридичної особи;

місцезнаходження юридичної особи;

назву установчого документа, який втрачено (положення, статут, установчий договір тощо)».

У зв'язку з цим частини тринадцяту — двадцяту вважати відповідно частинами чотирнадцятою — двадцять першою;

2) частини двадцяту і двадцять першу викласти в такій редакції:

«20. За публікацію повідомлень, зазначених у частинах п'ятій — сьомій, дванадцятій та тринадцятій цієї статті, справляється плата в розмірі трьох неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а в частині чотирнадцятій цієї статті, — у розмірі одного неоподатковуваного мінімуму доходів громадян, яка використовується на відшкодування витрат, пов'язаних з веденням Єдиного державного реєстру та виданням спеціалізованого друкованого засобу масової інформації.

21. Документом, що підтверджує внесення плати за публікацію повідомлень, є копія квитанції, виданої банком, або копія платіжного доручення з відміткою банку».

14. У статті 23:

1) частину шосту викласти в такій редакції:

«6. Якщо документи для проведення резервування найменування юридичної особи подаються засновником юридичної особи, державному реєстратору додатково пред'являється його паспорт.

Якщо документи для проведення резервування найменування юридичної особи подаються особою, уповноваженою засновником (засновниками) юридичної особи, державному реєстратору додатково пред'являється її паспорт та надається документ, що засвідчує її повноваження»;

2) частину восьму доповнити абзацами такого змісту:

«документи подані особою, яка не має на це повноважень; документи подані не в повному обсязі».

15. У статті 24:

1) частину дев'яту викласти в такій редакції:

«9. Якщо документи для проведення державної реєстрації юридичної особи подаються засновником юридичної особи, державному реєстратору додатково пред'являється його паспорт.

Якщо документи для проведення державної реєстрації юридичної особи подаються особою, уповноваженою засновником (засновниками) юридичної особи, державному реєстратору додатково пред'являється її паспорт та надається документ, що засвідчує її повноваження»;

2) частину одинадцяту після абзацу третього доповнити новим абзацом такого змісту:

«до державного реєстратора надійшло рішення суду щодо заборони у проведенні реєстраційних дій».

У зв'язку з цим абзаци четвертий і п'ятий вважати відповідно абзацами п'ятим і шостим.

16. У частині третій статті 25 слово «заявника» виключити.

17. У статті 26:

1) у частині першій слова «повідомлення про проведення державної реєстрації юридичної особи із зазначенням номера та дати внесення відповідного запису до Єдиного державного реєстру та» виключити;

2) частину другу викласти в такій редакції:

«2. Підставою для взяття юридичної особи на облік в органах статистики, державної податкової служби, Пенсійного фонду України, фондів соціального страхування є надходження до цих органів відомостей з реєстраційної картки на проведення державної реєстрації юридичної особи».

18. У частині третій статті 27 слова «засновники (учасники)» замінити словами «засновник (засновники)».

19. У частині другій статті 28:

в абзацах дев'ятому та десятому слова «або виключення відомостей до/з» замінити словами «відомостей до»;

в абзаці дванадцятому слова «зміни до цього запису або внесла запис про виключення» замінити словами «запис про змі-

ни до відомостей про відокремлений підрозділ або запис про закриття».

20. У статті 29:

1) частину першу викласти в такій редакції:

«1. Для проведення державної реєстрації змін до установчих документів юридична особа повинна подати (надіслати рекомендованим листом з описом вкладення) такі документи:

заповнену реєстраційну картку на проведення державної реєстрації змін до установчих документів юридичної особи;

примірник оригіналу або нотаріально посвідчену копію рішення про внесення змін до установчих документів;

оригінали установчих документів юридичної особи з відміткою про їх державну реєстрацію або документ, що підтверджує внесення плати за публікацію у спеціалізованому друкованому засобі масової інформації повідомлення про втрату оригіналів установчих документів;

два примірники змін до установчих документів юридичної особи у вигляді окремих додатків або два примірники установчих документів у новій редакції;

документ, що підтверджує внесення реєстраційного збору за проведення державної реєстрації змін до установчих документів»;

2) частину восьму викласти в такій редакції:

«8. Якщо документи для проведення державної реєстрації змін до установчих документів юридичної особи подаються особою, яка згідно з відомостями, внесеними до Єдиного державного реєстру, має право вчиняти юридичні дії від імені юридичної особи без довіреності, державному реєстратору додатково пред'являється паспорт.

Якщо такі документи подаються іншим представником юридичної особи, державному реєстратору додатково пред'являється паспорт та надається документ або нотаріально засвідчена копія документа, що засвідчує повноваження представника»;

3) в абзаці першому частини дев'ятої слова «засновникам (учасникам) юридичної особи або уповноваженому ними особі» замінити словом «заявнику»;

4) частину десяту виключити;

5) частину одинадцяту доповнити абзацом такого змісту:

«до державного реєстратора надійшло рішення суду щодо заборони у проведенні реєстраційних дій»;

6) частину тринадцяту після слів «частинами першою — п'ятою статті 25» доповнити словами «та частинами другою — третьою статті 27»;

7) у частині п'ятнадцятій слова «засновникам (учасникам) юридичної особи або уповноваженому ними органу» замінити словом «заявнику».

21. Частину третю статті 31 виключити.

22. Абзац другий частини другої статті 36 після слова «Підписи» доповнити словами «голови та членів ліквідаційної комісії».

23. У статті 37:

1) друге речення частини четвертої після слова «Підписи» доповнити словами «голови та членів комісії з припинення юридичної особи»;

2) друге речення частини одинадцятої викласти в такій редакції: «Приєднання вважається завершеним з моменту державної реєстрації припинення юридичних осіб, що припиняються в результаті приєднання, та державної реєстрації відповідних змін до установчих документів».

24. У статті 42:

1) у частині першій:

абзац перший викласти в такій редакції:

«1. Для проведення державної реєстрації фізична особа, яка має намір стати підприємцем та має ідентифікаційний номер, або уповноважена нею особа (далі — заявник) повинна подати особисто (надіслати рекомендованим листом з описом вкладення) або через уповноважену особу державному реєстратору за місцем проживання такі документи»;

доповнити абзацом такого змісту:

«нотаріально посвідчену письмову згоду батьків (усиновлювачів) або піклувальника, або органу опіки та піклування, якщо заявником є фізична особа, яка досягла шістнадцяти років і має бажання займатися підприємницькою діяльністю»;

2) після частини першої доповнити новою частиною такого змісту:

«2. Для проведення державної реєстрації фізична особа, яка через свої релігійні або інші переконання відмовилася від прийняття ідентифікаційного номера, офіційно повідомила про це відповідні державні органи, має відмітку у паспорті та намір стати підприємцем, повинна подати виключно особисто:

заповнену реєстраційну картку на проведення державної реєстрації фізичної особи — підприємця;

документ, що підтверджує внесення реєстраційного збору за проведення державної реєстрації фізичної особи — підприємця».

У зв'язку з цим частини другу — шосту вважати відповідно частинами третьою — сьомою;

3) у частині третій слова «частиною першою» замінити словами «частинами першою та другою»;

4) частину четверту доповнити реченнями такого змісту: «Фізична особа, яка через свої релігійні або інші переконання відмовилася від прийняття ідентифікаційного номера, офіційно повідомила про це відповідні органи державної влади, повинна особисто пред'явити державному реєстратору паспорт з відповідною відміткою. Уповноважена особа повинна пред'явити свій паспорт та документ, що засвідчує її повноваження»;

5) в абзаці першому частини сьомої слова «в день надходження» замінити словами «не пізніше наступного робочого дня з дати надходження».

25. У статті 45:

1) частину першу викласти в такій редакції:

«1. Зміни до відомостей про фізичну особу — підприємця, які містяться в Єдиному державному реєстрі, а саме зміни щодо імені фізичної особи, місця її проживання, ідентифікаційного номера фізичної особи — платника податків або номера та серії паспорта фізичної особи, яка через свої релігійні або інші переконання відмовилася від прийняття ідентифікаційного номера та офіційно повідомила про це відповідні органи державної влади і має відмітку у паспорті, набирають чинності з дня їх державної реєстрації»;

2) частину другу доповнити абзацами такого змісту:

«копію довідки про зміну ідентифікаційного номера фізичної особи — платника податків.

Для проведення державної реєстрації змін до відомостей про фізичну особу — підприємця, що передбачені частиною першою цієї статті, фізична особа — підприємець, яка через свої релігійні або інші переконання відмовилася від прийняття ідентифікаційного номера та офіційно повідомила про це відповідні органи державної влади і має відмітку у паспорті, подає документи, визначені цією частиною, виключно особисто»;

3) частину четверту доповнити абзацами такого змісту:

«Фізична особа, яка через свої релігійні або інші переконання відмовилася від прийняття ідентифікаційного номера та офіційно повідомила про це відповідні органи державної влади, для проведення державної реєстрації змін до відомостей про фізичну особу — підприємця повинна особисто пред'явити державному реєстратору паспорт із відповідною відміткою.

Для проведення державної реєстрації змін до відомостей про фізичну особу — підприємця уповноважена особа повинна пред'явити свій паспорт та документ, що засвідчує її повноваження».

26. В абзаці другому частини першої статті 47 слова «нотаріально посвідчену» виключити.

27. Статтю 48 після частини першої доповнити трьома новими частинами такого змісту:

«2. Державному реєстратору забороняється вимагати додаткові документи для проведення державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичної особи — підприємця, якщо вони не передбачені частиною першою цієї статті.

3. Якщо документи для проведення державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичної особою — підприємцем подаються третьою особою, зокрема спадкоємцем, особисто, державному реєстратору додатково пред'являється її паспорт.

4. Документи, які подаються для проведення державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичної особою — підприємцем, приймаються за описом, копія якого в день надходження документів видається третій особі, зокрема спадкоємцю (надсилається рекомендованим листом), з відміткою про дату надходження документів».

У зв'язку з цим частини другу — п'яту вважати відповідно частинами п'ятою — восьмою.

28. У статті 53:

1) частину третю після слова «відшкодування» доповнити словами «за рахунок держави»;

2) доповнити частиною четвертою такого змісту:

«4. Особи, винні у внесенні до установчих документів або інших документів, які подаються державному реєстратору, завідомо неправдивих відомостей, які підлягають внесенню до Єдиного державного реєстру, несуть відповідальність, встановлену законом».

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності через шість місяців з дня його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня опублікування цього Закону:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом і ввести їх у дію одночасно з введенням у дію цього Закону;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України
В. ЮЩЕНКО.

м. Київ,
16 березня 2006 року.
№ 3575-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Цивільного процесуального кодексу України щодо касаційного провадження

Верховна Рада України **постановляє**:

I. Внести до Цивільного процесуального кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № № 40—42, ст. 492) такі зміни:

1. Частину дев'яту статті 6 доповнити реченням такого змісту: «Особи, які не брали участі у справі, якщо суд вирішив питання про їх права, свободи чи обов'язки, мають право знайомитися з матеріалами справи, робити з них витяги, знімати копії з документів, долучених до справи, одержувати копії рішень і ухвал».

2. У частині третій статті 73 слова «може бути вчинено ту дію або подано» замінити словами «належить вчинити ту дію або подати».

3. У частині першій статті 296 друге речення виключити.

4. Частину четверту статті 297 після слів «технічними засобами» доповнити словами «або з нерозглянутими письмовими зауваженнями щодо повноти чи неправильності протоколу судового засідання».

5. Частину першу статті 324 викласти у такій редакції:

«1. Сторони та інші особи, які беруть участь у справі, а також особи, які не брали участі у справі, якщо суд вирішив питання про їх права, свободи чи обов'язки, мають право оскаржити у касаційному порядку:

1) рішення суду першої інстанції після їх перегляду в апеляційному порядку, рішення і ухвали апеляційного суду, ухвалені за результатами апеляційного розгляду;

2) ухвали суду першої інстанції, вказані у пунктах 1, 3, 4, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 24, 25, 26, 27, 28, 29 частини першої статті 293 цього Кодексу, після їх перегляду в апеляційному порядку і ухвали апеляційного суду, якщо вони перешкоджають подальшому провадженню у справі».

6. У статті 325:

у частині другій слова «судом» та «але не більш як у межах одного року з дня виникнення права на касаційне оскарження» виключити, а слово «суд» замінити словом «суддя»;

у частині третій слова «судом касаційної інстанції» виключити;

у частині четвертій слова «вирішується ухвалою суду касаційної інстанції» замінити словами «вирішується суддею-доповідачем, про що постановляється відповідна ухвала».

7. У статті 326:

у частині четвертій слова «якщо в справі немає підтвердження такого повноваження» виключити;

частину п'яту доповнити словами «а також копії оскаржуваних рішень (ухвал) судів першої та апеляційної інстанцій».

8. Частину першу статті 327 викласти у такій редакції:

«1. Касаційна скарга подається безпосередньо до суду касаційної інстанції, де вона реєструється і передається в порядку черговості судді-доповідачу, який перевіряє її відповідність вимогам, встановленим статтею 326 цього Кодексу».

9. Статтю 328 викласти у такій редакції:

«Стаття 328. Відкриття касаційного провадження у справі

1. Одержавши касаційну скаргу, оформлену відповідно до вимог статті 326 цього Кодексу, суддя-доповідач протягом десятиденного строку вирішує питання про відкриття касаційного провадження, про що постановляє відповідну ухвалу, витребовує справу, надсилає копії касаційної скарги та доданих до неї матеріалів особам, які беруть участь у справі, і встановлює строк, протягом якого можуть бути подані заперечення на касаційну скаргу. За наявності клопотання особи, яка подала касаційну скаргу, суддя-доповідач у разі необхідності вирішує питання про зупинення виконання рішення (ухвали) суду.

2. Суддя-доповідач повертає касаційну скаргу, подану після закінчення строку на касаційне оскарження, особі, яка її подала, якщо вона не порушує питання про поновлення цього строку.

3. Суддя-доповідач відмовляє у відкритті касаційного провадження у справі, якщо:

1) справа не підлягає касаційному розгляду у порядку цивільного судочинства;

2) справа не переглядалася в апеляційному порядку;

3) є ухвала про закриття касаційного провадження у зв'язку з відмовою цієї особи від касаційної скарги на це саме рішення чи ухвалу;

4) є ухвала про відхилення касаційної скарги цієї особи або про відмову у відкритті касаційного провадження за касаційною скаргою цієї особи на це саме рішення чи ухвалу;

5) касаційна скарга є необґрунтованою і викладені в ній доводи не викликають необхідності перевірки матеріалів справи.

4. Неправильне застосування норм матеріального права чи порушення норм процесуального права є підставою для відкриття касаційного провадження незалежно від обґрунтованості касаційної скарги,

5. Копія ухвали про повернення касаційної скарги або про відмову у відкритті касаційного провадження разом з доданими до скарги матеріалами направляються особі, яка подавала касаційну скаргу, а касаційна скарга залишається в суді касаційної інстанції».

10. Частину четверту статті 329 виключити.

11. Частину третю статті 330 доповнити реченням такого змісту: «Про прийняття відмови від скарги та закриття касаційного провадження суд постановляє ухвалу».

12. Частину першу статті 345 викласти у такій редакції:

«1. В ухвалі суду касаційної інстанції зазначаються:

1) час і місце її постановлення;

2) найменування суду, прізвища та ініціали головуючого та суддів;

3) найменування справи та імен (найменувань) осіб, які беруть участь у справі;

4) короткий зміст заявлених вимог;

5) посилання на рішення суду першої та апеляційної інстанцій;

6) узагальнені доводи касаційної скарги;

7) мотиви суду з посиланням на закон, яким він керувався;

8) наслідки розгляду касаційної скарги, які формулюються у резолютивній частині із зазначенням висновку суду касаційної інстанції, розподілу судових витрат, строку і порядку набрання ухвалою законної сили та її оскарження».

13. Частину першу статті 346 викласти у такій редакції:

«1. У рішенні суду касаційної інстанції зазначаються:

1) час і місце його ухвалення;

2) найменування суду, прізвища та ініціали головуючого та суддів;

3) найменування справи та імен (найменувань) осіб, які беруть участь у справі;

4) короткий зміст заявлених вимог;

5) посилання на рішення суду першої та апеляційної інстанцій, встановлені факти і визначені відповідно до них правовідносини;

6) узагальнені доводи особи, яка подала касаційну скаргу;

7) мотиви, на підставі яких суд касаційної інстанції змінив або скасував судове рішення і ухвалив нове;

8) чи були і ким порушені, не визнані або оспорені права, свободи чи інтереси, за захистом яких мало місце звернення до суду;

9) назва, стаття, її частина, абзац, пункт, підпункт закону, на підставі якого вирішено справу, а також процесуального закону, якими суд керувався;

10) висновок суду про скасування або зміну рішення, задоволення позову або відмову в позові повністю чи частково, вказівку щодо розподілу судових витрат, строку і порядку набрання рішенням законної сили та його оскарження».

14. Статтю 347 викласти у такій редакції:

«Стаття 347. Оголошення судом касаційної інстанції про прийняте рішення (ухвалу)

1. Про прийняте рішення (ухвалу) суд касаційної інстанції у судовому засіданні оголошує особам, які беруть участь у справі».

15. У частині другій статті 348 слова «відповідно до статті 345» замінити словами «відповідно до статей 345 і 346».

16. У статті 349 слово «проголошення» замінити словом «оголошення».

17. У частині першій статті 352 слово «семи» замінити словом «десяти».

II. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
В. ЮЩЕНКО.

м. Київ,
16 березня 2006 року.
№ 3570-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Сімейного кодексу України

Верховна Рада України **постановляє**:

I. Внести до Сімейного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 21—22, ст. 135; 2003 р., № 7, ст. 70; 2005 р., № 26, ст. 352, № 32, ст. 422, ст. 423, № 51, ст. 551; 2006 р., № 1, ст. 2; із змінами, внесеними законами України від 16 листопада 2005 року № 3097-IV та від 20 грудня 2005 року № 3250-IV) такі зміни:

1. У частині четвертій статті 5 слова «дитину, яка позбавлена належного батьківського піклування» замінити словами «дитину-сироту і дитину, позбавлену батьківського піклування».

2. Частину першу статті 138 доповнити словами «пред'явивши позов про виключення запису про нього як батька дитини з актового запису про народження дитини».

3. У статті 165 слова «або навчальний заклад» замінити словами «навчальний або інший дитячий заклад».

4. Назву розділу IV викласти в такій редакції:

«Розділ IV. ВЛАШТУВАННЯ ДІТЕЙ-СИРІТ І ДІТЕЙ, ПОЗБАВЛЕНИХ БАТЬКІВСЬКОГО ПІКЛУВАННЯ».

5. Назву статті 209 після слова «будинку» доповнити словами «чи підкинули».

6. У статті 214:

1) назву та частину першу викласти в такій редакції:

«Стаття 214. Облік дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, які можуть бути усиновлені, передані під опіку, піклування чи на виховання в сім'ї громадян

1. Керівники закладів, у яких перебувають діти, які можуть бути усиновлені, передані під опіку, піклування чи на виховання в сім'ї громадян, службові особи органів опіки та піклування, а також інші особи, яким стало відомо про дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, зобов'язані протягом семи робочих днів подати інформацію про них до відповідних відділів та управлінь районних, районних у містах Києві та Севастополі державних адміністрацій, виконавчих комітетів міських, районних у містах рад»;

2) після частини третьої доповнити новою частиною такого змісту:

«4. Порядок здійснення централізованого обліку дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, які можуть бути усиновлені, передані під опіку, піклування чи на виховання в сім'ї громадян, та порядок передачі дітей на усиновлення встановлюються Кабінетом Міністрів України».

У зв'язку з цим частину четверту вважати частиною п'ятою.

7. Частину другу статті 215 доповнити словами «у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України».

8. У частині першій статті 218:

1) абзац перший доповнити словами «якщо вона досягла такого віку та рівня розвитку, що може її висловити»;

2) абзац другий доповнити словами «та стану здоров'я».

9. У частині першій статті 228 слово «зобов'язані» замінити словами «а також інші особи, яким став відомий факт усиновлення, зобов'язані».

10. У частині першій статті 243 слова «дітьми, які залишилися без батьківського піклування» замінити словами «дітьми-сиротами і дітьми, позбавленими батьківського піклування».

11. У назві та тексті статті 245 слова «у дитячому закладі або закладі охорони здоров'я» замінити словами «у закладі охорони здоров'я, навчальному або іншому дитячому закладі».

12. Назву та абзац перший частини першої статті 248 викласти в такій редакції:

«Стаття 248. Права дитини-сироти і дитини, позбавленої батьківського піклування, яка проживає у закладі охорони здоров'я, навчальному або іншому дитячому закладі, прийомній сім'ї

1. Дитина-сирота і дитина, позбавлена батьківського піклування, яка проживає у закладі охорони здоров'я, навчальному або іншому дитячому закладі, прийомній сім'ї, має право».

13. У частині першій статті 252 слова «дитину, яка є сиротою або з інших причин позбавлена батьківського піклування» замінити словами «дитину-сироту або дитину, позбавлену батьківського піклування».

14. Доповнити розділ IV Кодексу главами 20^{1}, 20^{2} такого змісту:

«Глава 20^{1}. ПРИЙОМНА СІМ'Я

Стаття 256^{1}. Прийомна сім'я

1. Прийомна сім'я — сім'я, яка добровільно взяла на виховання та спільне проживання від одного до чотирьох дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування.

Стаття 256^{2}. Прийомні батьки

1. Прийомні батьки — подружжя або особа, яка не перебуває у шлюбі, які взяли для спільного проживання та виховання дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування.

2. Прийомні батьки несуть обов'язки по вихованню та розвитку дітей, передбачені статтею 150 цього Кодексу.

3. Прийомними батьками не можуть бути особи:

1) визнані в установленому порядку недієздатними або обмежено дієздатними;

2) позбавлені батьківських прав, якщо ці права не були поновлені;

3) звільнені від повноважень опікуна, піклувальника в разі невиконання покладених на них обов'язків;

4) поведінка та інтереси яких суперечать інтересам прийомної дитини;

5) які за станом здоров'я не можуть виконувати обов'язки щодо виховання дітей;

6) які проживають на спільній житловій площі з членами сім'ї, які мають розлади здоров'я, що можуть негативно вплинути на здоров'я прийомної дитини.

4. Прийомні батьки є законними представниками прийомних дітей і діють без спеціальних на те повноважень як опікуни або піклувальники.

Стаття 256^{3}. Прийомні діти

1. Прийомні діти — діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, влаштовані на виховання та спільне проживання до прийомної сім'ї.

2. На влаштування дитини-сироти і дитини, позбавленої батьківського піклування, до прийомної сім'ї потрібна згода дитини, якщо вона досягла такого віку та рівня розвитку, що може її висловити.

Згода дитини на її влаштування до прийомної сім'ї з'ясовується службовою особою закладу, в якому вона перебуває, у присутності прийомних батьків і представника органу опіки та піклування, про що складається відповідний документ.

3. Прийомні діти проживають і виховуються у прийомній сім'ї до досягнення 18-річного віку, а в разі навчання у професійно-технічних, вищих навчальних закладах I—IV рівнів акредитації — до його закінчення.

4. За прийомними дітьми зберігається право на аліменти, пенсію, інші соціальні виплати, а також на відшкодування шкоди у зв'язку з втратою годувальника, які вони мали до влаштування до прийомної сім'ї.

5. Прийомні діти мають право підтримувати особисті контакти з батьками та іншими родичами, крім випадків, коли це може завдати шкоди їхньому життю, здоров'ю та моральному вихованню.

Стаття 256^{4}. Створення прийомної сім'ї

1. Рішення про створення прийомної сім'ї приймається районною, районною в містах Києві та Севастополі державними адміністраціями, виконавчим комітетом міської (міст республіканського Автономної Республіки Крим і міст обласного значення) ради в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

2. Між прийомними батьками та органом, який прийняв рішення про створення прийомної сім'ї, на основі типового договору укладається договір про влаштування дітей до прийомної сім'ї.

3. Орган, який прийняв рішення про створення прийомної сім'ї, зобов'язаний контролювати виконання прийомними батьками своїх обов'язків щодо виховання та утримання дітей.

4. Положення про прийомну сім'ю та типовий договір про влаштування дітей до прийомної сім'ї затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Глава 20^{2}.ДИТЯЧИЙ БУДИНОК СІМЕЙНОГО ТИПУ

Стаття 256^{5}. Дитячий будинок сімейного типу

1. Дитячий будинок сімейного типу — окрема сім'я, що створюється за бажанням подружжя або окремої особи, яка не перебуває у шлюбі, для забезпечення сімейним вихованням та спільного проживання не менш як п'яти дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування.

Стаття 256^{6}. Батьки-вихователі дитячого будинку сімейного типу

1. Батьки-вихователі — подружжя або окрема особа, що не перебуває у шлюбі, які взяли дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, для виховання та спільного проживання.

2. Батьки-вихователі несуть обов'язки по вихованню та розвитку дітей, передбачені статтею 150 цього Кодексу.

3. Батьками-вихователями не можуть бути особи, зазначені в частині третій статті 256^{2} цього Кодексу.

4. Батьки-вихователі є законними представниками дітей і діють без спеціальних на те повноважень як опікуни або піклувальники.

5. Батькам-вихователям для потреб дитячого будинку сімейного типу позачергово надається обладнаний індивідуальний житловий будинок або багатокімнатна квартира за нормами, встановленими законодавством.

Стаття 256^{7}. Вихованці дитячого будинку сімейного типу

1. Вихованцями дитячого будинку сімейного типу є діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування.

2. На влаштування дитини-сироти і дитини, позбавленої батьківського піклування, до дитячого будинку сімейного типу потрібна згода дитини, якщо вона досягла такого віку та рівня розвитку, що може її висловити.

Згода дитини на влаштування її до дитячого будинку сімейного типу з'ясовується службовою особою закладу, в якому вона перебуває, у присутності батьків-вихователів і представника органу опіки та піклування, про що складається відповідний документ.

3. Вихованці проживають і виховуються у дитячому будинку сімейного типу до досягнення 18-річного віку, а в разі продовження навчання у професійно-технічному, вищому навчальному закладі I—IV рівнів акредитації — до його закінчення.

4. За вихованцями дитячого будинку сімейного типу зберігається право на аліменти, пенсію, інші соціальні виплати, а також на відшкодування шкоди у зв'язку з втратою годувальника, які вони мали до влаштування до дитячого будинку сімейного типу.

5. Вихованці мають право підтримувати особисті контакти з батьками та іншими родичами, крім випадків, коли це може завдати шкоди їхньому життю, здоров'ю та моральному вихованню.

Стаття 256^{8}. Створення дитячого будинку сімейного типу

1. Рішення про створення дитячого будинку сімейного типу , приймається районною, районною в містах Києві та Севастополі державними адміністраціями, виконавчим комітетом міської (міст республіканського Автономної Республіки Крим і міст обласного значення) ради в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

2. Між батьками-вихователями та органом, який прийняв рішення про створення дитячого будинку сімейного типу, на основі типового договору укладається договір про організацію діяльності дитячого будинку сімейного типу.

3. Орган, який прийняв рішення про створення дитячого будинку сімейного типу, зобов'язаний контролювати виконання батьками-вихователями своїх обов'язків щодо виховання та утримання дітей.

4. Положення про дитячий будинок сімейного типу і типовий договір про організацію діяльності дитячого будинку сімейного типу затверджуються Кабінетом Міністрів України».

15. У частині першій статті 261 слова «дитину, яка є сиротою або з інших причин позбавлена батьківського піклування» замінити словами «дитину-сироту або дитину, позбавлену батьківського піклування».

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Кабінетові Міністрів України протягом двох місяців з дня набрання чинності цим Законом:

подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо внесення змін до законодавчих актів, які випливають із цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

розробити та затвердити нормативно-правові акти, передбачені цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади своїх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України В. ЮЩЕНКО.

м. Київ,
23 лютого 2006 року.
№ 3497-IV.

Фондові біржі України на шляху інтеграції: створено модель проведення загальнобіржових приватизаційних торгів

Досвід країн Східної Європи, Балтії та Росії свідчить, що синхронне залучення інституцій фондового ринку, насамперед фондових бірж, до процесу приватизації на усіх його етапах з самого початку, сприяло становленню та розвитку фондового ринку і прискоренню ринкових перетворень в економіці. Україна стала, мабуть, майже єдиним винятком на пострадянському просторі. Участь організаторів торгівлі у процесі приватизації всіляко обмежувалася і рік від року скорочувалася. Так, якщо, за даними ФДМУ, у 2000 році обсяг приватизаційних угод, що були укладені на організаторах торгівлі, становив 34,1 відсотка від загальної суми надходжень від продажу пакетів акцій, які належали державі, підприємств, що належали до груп В, Г та Е, а в 2001 році — лише 8,3 відсотка, то у 2004 році цей показник знизився до 2,6 відсотка, а в 2005 році — до 2,2 відсотка. У кінцевому результаті все це призвело до того, що основна маса цінних паперів перебуває в обігу поза організованим ринком, а це негативно відбилося не тільки на діяльності фондових бірж, які перебувають тепер у вкрай неблагополучному стані, а й у цілому на організованому ринку цінних паперів, частка якого у загальних обсягах фондового ринку становить лише декілька відсотків.

В Україні панує непрозорий неорганізований ринок цінних паперів, що за своїми масштабами не має прецеденту у світовій практиці.

Тим часом становлення та розвиток інститутів спільного інвестування настійно диктують необхідність функціонування в Україні розвинутого, повноцінного, цивілізованого організованого ринку цінних паперів. У зв'язку з цим зрозумілими і цілком логічними є заходи, які здійснюються на вищому державному рівні, для докорінної зміни ситуації, що склалася на фондовому ринку.

Найбільш повний комплекс таких заходів визначений Указом Президента України від 24 листопада 2005 року № 1648/2005 "Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 29 червня 2005 року "Про заходи щодо поліпшення інвестиційного клімату в Україні" та від 28 жовтня 2005 року "Про заходи щодо утвердження гарантій та підвищення ефективності захисту права власності в Україні".

Підпунктом 19 пункту 3 і підпунктом 2 пункту 4 цього указу передбачається необхідність створення консолідованої біржової системи на фондовому ринку. "Планом заходів щодо поліпшення інвестиційного клімату в Україні", затвердженим цим указом, визначені заходи із зосередження на фондових біржах угод з акціями підприємств, пакети яких належать державі, з метою виявлення їх реальної вартості (підпункти 2 і 3 пункту 2). Крім того, "Основними напрямами розвитку фондового ринку України на 2005—2010 роки", які затверджені тим же указом, передбачені заходи з удосконалення біржової торгівлі цінними паперами, посилення вимог до фондових бірж та інших організаторів торгівлі (розділ III).

На виконання цього указу Президента фондові біржі здійснюють реальні заходи щодо їх інтеграції, створення цілісного загальнобіржового ринку цінних паперів в Україні. Як перший крок на цьому шляху фондові біржі розробили нову модель організації та проведення біржових аукціонів з продажу пакетів акцій відкритих акціонерних товариств, що належать державі. Ця модель була запропонована та недавно успішно продемонстрована представникам Фонду державного майна України.

Якщо до цього часу Фонд виставляв кожний пакет акцій ВАТ на торги тільки однієї з фондових бірж, то тепер у приватизаційних торгах по кожному конкретному пакету акцій можуть брати участь усі фондові біржі, які підписали договір про спільну діяльність.

Згідно з розробленим Регламентом, заявка ФДМУ на продаж пакетів акцій надходить одночасно на усі фондові біржі — учасниці Договору, і підготовка аукціонних торгів організується на них у звичайному порядку, відповідно з чинними нормативними документами. Процес торгів "з голосу" на кожній з фондових бірж ведеться одночасно за підтримки нескладного програмно-апаратного комплексу "ЗУБР" та системи комунікацій, яка використовує телефонні й Інтернет-канали, що дозволяють фондовим біржам оперативно обмінюватися інформацією про хід торгів у режимі реального часу.

Нова модель організації та проведення біржових приватизаційних торгів не потребує ніяких суттєвих змін у діючих нормативних актах ДКЦПФР і ФДМУ та має низку серйозних переваг у порівнянні не тільки з теперішньою практикою біржової приватизації, а й з аукціонами і конкурсами, які ФДМУ проводить поза межами організаторів торгівлі цінними паперами.

Модель, яку запропоновано, не дозволяє наперед "визначити" або "призначити" переможця за рахунок особливих умов проведення торгів, відбору їх учасників або тиску на "небажаних" брокерів. Вона створює можливість участі у приватизаційних біржових торгах не тільки найбільшої кількості акредитованих на фондових біржах брокерських контор, а й доступу до торгів без посередників найширшого кола юридичних і фізичних осіб як у самій столиці України, так і в її регіонах, що повністю відповідає демократичним нормам Конституції та Закону України "Про приватизацію державного майна".

У процесі торгів хід та результати кожного їх етапу фіксуються за допомогою засобів програмно-апаратного комплексу "ЗУБР" і стають доступними усім фондовим біржам — учасникам торгів та представникам Фонду державного майна України. Завдяки цьому досягається повна прозорість ходу торгів і їх результатів. А необмежена кількість учасників торгів, у тому числі юридичних і фізичних осіб, які представляють різні регіони країни, перешкоджають можливості змов та інших маніпулювань на ринку, створюють висококонкурентне середовище під час торгів, сприяють тим самим формуванню справедливих ринкових цін на пакети акцій, які придбаваються, та високої ефективності продажу.

Безсумнівно, що успіх запропонованої моделі, яка є першим кроком на шляху реалізації ідеї цілісного загальнобіржового ринку цінних паперів, сприятиме подальшій інтеграції вітчизняних фондових бірж, підвищенню їх привабливості для емітентів, інвесторів і фондових операторів, а отже, й обмеженню безпрецедентного домінування в Україні непрозорого неорганізованого фондового ринку. Все це, у свою чергу, позитивно впливатиме на інвестиційний клімат у країні та сприятиме припливу інвестицій в її економіку.

Голова Ради Асоціації українських фондових бірж М. І. НАЗАРЧУК.

Річний фінансовий звіт ТОВ "Київський універсальний банк" за 2005 рік

Баланс на 31 грудня 2005р.

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Примітки	За 2005р.	За 2004р.
	АКТИВИ			
1	Грошові кошти та залишки в Національному банку України		9639	6883
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, та цінні папери, емітовані Національним банком України	2	0	0
3	Кошти в інших банках	3	7470	106
4	Цінні папери в торговому портфелі банку	4	0	0
5	Цінні папери в портфелі банку на продаж	5	0	0
6	Кредити та заборгованість клієнтів	6	166786	56688
7	Цінні папери в портфелі банку до погашення	7	0	0
8	Інвестиції в асоційовані й дочірні компанії	8	0	0
9	Основні засоби та нематеріальні активи	9	8015	9465
10	Нараховані доходи до отримання	10	19	2191
11	Відстрочений податковий актив		0	394
12	Інші активи	11	221	128
13	**Усього активів**		**192150**	**75855**
	ЗОБОВ`ЯЗАННЯ			
14	Кошти банків:		8500	0
14.1	У тому числі кредити, які отримані від Національного банку України		0	0
15	Кошти клієнтів	12	128833	32887
16	Ощадні (депозитні) сертифікати, емітовані банком		0	0
17	Боргові цінні папери, емітовані банком	13	0	0
18	Нараховані витрати до сплати	14	4671	492
19	Відстрочені податкові зобов"язання		0	539
20	Інші зобов'язання	15	9679	9637
21	**Усього зобов`язань**		**151683**	**43555**
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
22	Статутний капітал	16	29700	22500
23	Капіталізовані дивіденди		0	0
24	Власні акції (частки, паї), що викуплені в акціонерів (учасників)		0	0
25	Емісійні різниці		0	0
26	Резерви та інші фонди банку		5336	4815
27	Резерви переоцінки, у тому числі:		2619	4464
27.1	Резерви переоцінки необоротних активів		2619	4464
27.2	Резерви переоцінки інвестицій в асоційовані й дочірні компанії		0	0
28	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) минулих років		1845	0
29	Прибуток/збиток звітного року, що очікує затвердження		967	521
30	**Усього власного капіталу**		**40467**	**32300**
31	**Усього пасивів**		**192150**	**75855**

Звіт про фінансові результати за станом на 31 грудня 2005р

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Примітки	За 2005р.	За 2004р.
1	Чистий процентний дохід		**11257**	**6511**
1.1	Процентний дохід	18	25469	8179
1.2	Процентні витрати	19	(14212)	(1668)
2	Чистий комісійний дохід		**650**	**188**
2.1	Комісійний дохід		672	203
2.2	Комісійні витрати		(22)	(15)
3	Торговельний дохід	20	176	273
4	Дохід у вигляді дивідендів	21	0	0
5	Дохід від участі в капіталі		0	0
6	Інший дохід		391	9
7	**Усього доходів**		**12474**	**6981**
8	Загальні адміністративні витрати	22	(2086)	(1340)
9	Витрати на персонал	23	(1492)	(1509)
10	Витрати від участі в капіталі		0	0
11	Інші витрати		(265)	(231)
12	**Прибуток від операцій**		**8631**	**3901**
13	Чисті витрати на формування резервів	24	(7239)	(3227)
14	**Прибуток до оподаткування**		**1392**	**674**
15	Витрати на податок на прибуток	25	(425)	(153)
16	**Прибуток після оподаткування**		**967**	**521**

Тимчасовий адміністратор *Бондар Ю.М.*

Звіт про власний капітал станом на 31 грудня 2005 року

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Примітки	Статутний капітал зареєстрований, сплачений	Капіталізовані дивіденди	Викуплені власні акції	Емісійні різниці	Резерви та інші фонди банку	Резерви переоцінки	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Капітал, резервні та інші фонди, усього	2004 рік
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Залишок на 1 січня 2005 року		22500	0	0	0	4815	4464	521	32300	31779
2	Скоригований залишок на початок року		22500	0	0	0	4815	4464	521	32300	31779
2.1	Коригування: Зміна облікової політики	1.2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.2	Виправлення помилок	1.2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Переоцінка необоротних активів		0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Сума результатів переоцінки необоротних активів у разі їх реалізації		0	0	0	0	0	(1845)	1845	0	0
5	Відстрочені податки за результатами переоцінки основних засобів		0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Переоцінка інвестицій в асоційовані й дочірні компанії		0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Сума результатів переоцінки інвестицій в асоційовані й дочірні компанії в разі їх реалізації		0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Чистий прибуток звітного року		0	0	0	0	0	0	967	967	5211
9	Розподіл прибутку до загальних резервів банку		0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Розподіл прибутку до резервних фондів		0	0	0	0	521	0	(521)	0	0
11	Розподіл прибутку до інших фондів банку		0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Дивіденди, що сплачені у звітному році		0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Дивіденди, що капіталізовані у звітному році		0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Сплата до раніше зареєстрованого статутного капіталу		0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Внески за акціями нового випуску		7200	0	0	0	0	0	0	7200	0
16	Викуплені власні акції		0	0	(77)	0	0	0	0	(77)	0
17	Продаж раніше викуплених власних акцій		0	0	77	0	0	0	0	77	0
18	Анульовані раніше викуплені акції		0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Залишок за станом на станом на кінець дня 31 грудня 2005 року		29700	0	0	0	5336	2619	2812	40467	32300

Звіт про рух грошових коштів за станом на 31 грудня 2005 р

(непрямий метод)

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Примітка	За 2005р.	За 2004р.
	I. Операційна діяльність			
1	Чистий прибуток (збиток) поточного періоду		967	521
	Поправки чистого прибутку			
2	Нараховані витрати		4178	491
3	Нараховані доходи		2172	(1201)
4	Амортизація необоротних активів		317	504
5	Резерви під сумнівні борги, знецінення активів		5974	3475
6	Торговельний результат		0	34
7	Нарахований та відстрочений податок		(115)	95
8	Прибуток (збиток) від продажу інвестицій		0	(4)
9	Прибуток від інвестицій в асоційовані компанії		0	0
10	Амортизація дисконту і премії цінних паперів		0	(26)
11	Інший рух коштів, які не є грошовими		0	409
12	Чистий грошовий прибуток від поточних операцій банку		13493	4298
13	Зменшення (збільшення) коштів, які розміщені в інших банках, кредитів та передоплат іншим банкам		(-7000)	4369
14	Зменшення (збільшення) кредитів, які надані клієнтам		(115856)	(31451)
15	Зменшення (збільшення) інших активів		(149)	(338)
16	Збільшення (зменшення) коштів, які отримані від Національного банку України		0	0
17	Збільшення (зменшення) коштів інших банків		8500	0
18	Збільшення (зменшення)коштів на поточних та депозитних рахунках		95937	29069
19	Збільшення (зменшення) коштів, залучених під ощадні (депозитні) сертифікати		0	0
20	Збільшення (зменшення) інших зобов'язань		52	(1)
21	Реалізація (придбання) цінних паперів у торговому портфелі банку на продаж		0	427
22	Чисте збільшення (зменшення) активів та зобов'язань від операційної діяльності		(18516)	2075
23	Чистий приплив (відплив) грошових коштів від операційної діяльності		(5023)	6373
	II. Інвестиційна діяльність			
24	Погашення (придбання) цінних паперів у портфелі банку до погашення		0	8
25	Зменшення (збільшення) інвестицій в асоційовані компанії		0	0
26	Зменшення (збільшення) інвестицій у дочірні компанії		0	0
27	Зменшення (збільшення) основних засобів та нематеріальних активів		1132	(1553)
28	Чистий відплив грошових коштів від інвестиційної діяльності		1132	(1545)
	III. Фінансова діяльність			
29	Збільшення (зменшення) цінних паперів власного боргу		0	0
30	Збільшення (зменшення) субординованих зобов`язань		0	0
31	Збільшення (зменшення) сплаченого акціонерного капіталу		7200	0
32	Дивіденди, що сплачені протягом звітного періоду		0	0
33	Чистий приплив грошових коштів від фінансової діяльності		7200	0
34	Чисте збільшення (зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів		3309	4828
35	Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року		6989	2161
36	Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року		10298	6989

Примітка 28. Потенційні зобов'язання банку на кінець року

Примітка 28.1. **Потенційні зобов'язання банку на кінець звітного 2005 року**

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	За 2005 р.
1	Гарантії надані	0
2	Зобов'язання з кредитування, що надані, з них:	15000
2.1	Первинний строк погашення - до 1 року	0
2.2	Первинний строк погашення-більше 1 року	15000
3	Акредитиви	0
4	Авалі	0

Активи у заставі, щодо яких передбачені обмеження, пов'язані з володінням, користуванням та розпорядженням ними за станом на 31.12.2005 р. відсутні.

*** Примітки "Про рахунки довірчого управління" не подаються у зв'язку з відсутністю даних.**

Аудиторський висновок незалежної аудиторської фірми "Альтаїр-Аудит" про достовірність, повноту та відповідність законодавству України фінансової звітності ТОВ "Київський універсальний банк" станом на 31 грудня 2005 року та фінансова звітність банку у повному обсязі розміщена в Інтернеті на сайті WWW.KUB.IN.UA

ПОВІДОМЛЕННЯ
про позачергові загальні збори акціонерів АКБ «Фінбанк»

Акціонерний комерційний банк «Фінбанк» (Україна, м. Одеса, вул. Бєлінського, 16, тел. 8 (0482) 300-100) доводить до відома акціонерів, що 27 червня 2006 року о 16 години за адресою м. Одеса, пр-т Шевченка, 4А відбудуться позачергові загальні збори акціонерів з наступним порядком денним:

1. Затвердження результатів чотирнадцятої відкритої підписки на акції банку.
2. Обрання Голови та членів Ревізійної комісії банку.
3. Про внесення змін до статуту АКБ «Фінбанк». Про надання повноважень Голові і секретарю загальних зборів на підписання змін до Статуту АКБ «Фінбанк».

Реєстрація акціонерів проводиться з 15:00 по 15:50 годину на підставі документу, що посвідчує особу.

Представники акціонерів повинні мати довіреність на право участі у зборах, оформлену у встановленому законом порядку.

Правління АКБ «Фінбанк»

Відкрите акціонерне товариство «Енергопостачальна компанія «Житомиробленерго» (10014, м. Житомир, вул. Пушкінська, 32/8, контактний телефон (0412) 402-426, 402-061, факс: 402-426, 402-589, E-mail: **tender@obl. zt. energy. gov. ua)** проводить тендер з виконання робіт щодо телеменханізації підстанцій 35-110кВ.

Тендерна документація на вимогу замовника надається протягом 15 календарних днів з моменту публікації.

Останній термін подання тендерних пропозицій - 20 днів з моменту публікації.

Відкрите Акціонерне Товариство «Херсонвтормет»

Повідомляє про проведення черговий загальних зборів акціонерів, які відбудуться 30 червня 2006 р. о 12 годині 00 хв. за адресою: м. Херсон, Миколаївське шосе, буд. 30. Час реєстрації учасників з 11:00 до 11:50.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Затвердження звіту ревізійної комісії ВАТ «ХЕРСОНВТОРМЕТ» за 2005 рік.
2. Затвердження річних результатів діяльності ВАТ «ХЕРСОНВТОРМЕТ».
3. Порядок розподілу прибутку, визначення порядку покриття збитків.
4. Вибори Наглядової ради.
5. Схвалення укладання Товариством угод, предметом яких є рухоме та нерухоме майно.

Заявки від акціонерів на кандидатів в Наглядову Раду ВАТ «ХЕРСОНВТОРМЕТ» приймаються до 01 червня 2006 року за адресою: м. Херсон, Миколаївське шосе, буд. 30, в робочі дні з 10:00 до 16:00.

Для участі в зборах акціонерам необхідно мати при собі документ, що засвідчує особу, представникам акціонерів - паспорт та довіреність.

Телефон для довідок: 8-0552-26-22-98.

Постановою господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) по справі № 15/44Б від 17 квітня 2006 року Товариство з обмеженою відповідальністю «Агропромекспорт» («АПЕКС» ЛТД) (87431, Донецька область, Першотравневий район, с. Приазовське, вул. Леніна, 3а, код 13513149) визнане банкрутом і відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Корчагіна Юрія Володимировича, ліцензія АБ № 116192, адреса: 87512, Донецька область, м. Маріуполь, вул. 60 років СРСР, буд. 4, кв. 36, (а/с 157), тел. (0629) 41-31-25, 53-66-87.

Постановою Господарського суду м. Києва від 07.04.2006 р. по справі № 43/659, визнано банкрутом ТОВ Спільне українсько-білоруське підприємство «Витязь» (01010, м. Київ, Арсенальна площа, 1/Б, код ЄДРПОУ 23539351) та відкрито ліквідаційну процедуру.

До відома громадськості!

Товариство з обмеженою відповідальністю «СПЕЦРЕМСЕРВІС» (01103, м. Київ, вул. Кіквідзе, бул. 13, тел. 5619697) подало до Національної комісії з регулювання електроенергетики України заяву про видачу ліцензії з постачання електроенергії за нерегульованим тарифом за місцем здійснення заявленої діяльності на території України.

Господарським судом Волинської області (43010, м. Луцьк, пр. Волі, 54-А) Постановою від 21.03.2006 року по справі № 1/42-Б визнано банкрутом Приватне підприємство «Юніо», код ЄДРПОУ 20136256 (43025, м. Луцьк, вул. Пушкіна, 7, кв. 3). Р/р 2600530016467 у Волинській обласній філії АКБ «Укрсоцбанк», МФО 303019.

Ліквідатором підприємства призначено Василюка Ігора Миколайовича (ліцензія Мінекономіки та з питань Європейської інтеграції України АА № 779140 від 21.07.2004 р.

Вимоги кредиторів приймаються протягом одного місяця.

Господарським судом Волинської області (43010, м. Луцьк, пр. Волі, 54-А) Постановою від 23.03.2006 року по справі № 8/27-Б визнано банкрутом приватне підприємство «Наталін», код ЄДРПОУ 13369273 (43023, м. Луцьк, вул. Карпенка-Карого, 3). Р/р 2600330134 у ТзОВ КБ «Західінкомбанк», МФО 303484.

Ліквідатором підприємства призначено Луцьку об'єднану державну податкову інспекцію.

Вимоги кредиторів приймаються протягом одного місяця.

Господарським судом Волинської області (43010, м. Луцьк, пр. Волі, 54-А) Постановою від 23.03.2006 року по справі № 8/26-Б визнано банкрутом приватне підприємство «Техлайн», код ЄДРПОУ 30392075 (43005, м. Луцьк, вул. Кривоноса, 40). Р/р 26063010003261 у Волинській філії АБ «Брокбізнесбанк», МФО 303592.

Ліквідатором підприємства призначено Луцьку об'єднану державну податкову інспекцію.

Вимоги кредиторів приймаються протягом одного місяця.

Господарським судом Волинської області (43010, м. Луцьк, пр. Волі, 54-А) Постановою від 06.03.2006 року по справі № 7/37-Б визнано банкрутом приватне підприємство «Інтер-Н», код ЄДРПОУ 21738556 (43024, м. Луцьк, вул. Молоді, 17/2). Р/р 26005301147 у ТзОВ Банк «ПЕКАО» (Україна ТзОВ), МФО 303138.

Ліквідатором підприємства призначено Ліпича Анатолія Микитовича (ліцензія Мінекономіки та з питань Європейської інтеграції України АА № 719766 від 21.01.2004 р.).

Вимоги кредиторів приймаються протягом одного місяця.

РПР Програма стажування у Верховній Раді України
Програма сприяння Парламенту України університету Індіани
До становлення представницької демократії

оголошує конкурс на участь
у Програмі парламентського стажування

Участь у Програмі передбачає стажування у комітетах Верховної Ради України та Апараті ВР для українських громадян віком до 29 років (на момент подання анкети), які відповідають встановленим критеріям.

На запит (на адресу: interns@iupdp.kiev.ua) анкета може бути надіслана на Вашу електронну пошту. Анкета та відповідні критерії розміщені на веб-сайті Програми (www.interns.org.ua).

Тривалість програми у 2006-2007 рр. - орієнтовно 9 місяців. Після завершення Програми учасники отримують сертифікат.

Програма підтримується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) і адмініструється Програмою сприяння Парламенту України університету Індіани спільно з Верховною Радою України.

***Останній день подання анкет** - 30 червня 2006 року*

(за поштовим штемпелем)

Контактні координати: (044) 278 07 70, interns@iupdp.kiev.ua, www.interns.org.ua

Річна фінансова звітність ВАТ «АГРОКОМБАНК» за 2005 року

Баланс за станом на кінець дня 31 грудня 2005 року

(тис. грн.)

Рядок 1	Найменування статті 2	Примітки 3	2005 4	2004 5
	АКТИВИ			
1	Кошти в Національному банку України та готівкові кошти банку		28411	8826
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, і цінні папери, емітовані Національним банком України	2	0	2001
3	Кошти в інших банках	3	102459	21568
4	Цінні папери в торговому портфелі банку	4	4776	0
5	Цінні папери в портфелі банку на продаж	5	20413	30425
6	Кредити та заборгованість клієнтів	6	118005	75360
7	Цінні папери в портфелі банку до погашення	7	521	0
8	Інвестиції в асоційовані й дочірні компанії	8	0	0
9	Основні засоби та нематеріальні активи	9	4902	4943
10	Нараховані доходи до отримання	10	1744	1414
11	Відстрочений податковий актив		87	68
12	Інші активи	11	3280	430
13	Усього активів		284598	145035
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
14	Кошти банків:		92865	39874
14.1	У тому числі кредити, які отримані від Національного банку України		0	920
15	Кошти клієнтів	12	148403	66540
16	Ощадні (депозитні) сертифікати, емітовані банком		650	0
17	Боргові цінні папери, емітовані банком	13	0	0
18	Нараховані витрати до сплати	14	1684	764
19	Відстрочені податкові зобов'язання		576	580
20	Інші зобов'язання	15	2997	1529
21	Усього зобов'язань		247175	109287
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
22	Статутний капітал	16	26000	26000
23	Капіталізовані дивіденди		0	0
24	Власні акції (частки, паї), що викуплені в акціонерів (учасників)		0	0
25	Емісійні різниці		0	0
26	Резерви та інші фонди банку		357	302
27	Резерви переоцінки, у тому числі:		2766	2766
27.1	Резерви переоцінки необоротних активів		2766	2766
27.2	Резерви переоцінки цінних паперів		0	0
28	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) минулих років		6625	5585
29	Прибуток/Збиток звітного року, що очікує затвердження		1675	1095
30	Усього власного капіталу		37423	35748
31	Усього пасивів		284598	145035

Голова Правління **О.М.Новіков**

Головний бухгалтер **В.В.Маліновська**

Звіт про фінансові результати за станом на кінець дня 31 грудня 2005 року

(тис. грн.)

Рядок 1	Найменування статті 2	Примітки 3	2005 4	2004 5
1	Чистий процентний дохід		5639	3227
1.1	Процентний дохід	18	21094	13729
1.2	Процентні витрати	19	(15455)	(10502)
2	Чистий комісійний дохід		2882	2016
2.1	Комісійний дохід		3566	3017
2.2	Комісійні витрати		(684)	(1001)
3	Торговельний дохід	20	1952	1313
4	Дохід у вигляді дивідендів	21	0	0
5	Дохід від участі в капіталі		0	0
6	Інший дохід		(374)	(389)
7	Усього доходів		10099	6167
8	Загальні адміністративні витрати	22	(2496)	(2090)
9	Витрати на персонал	23	(3114)	(884)
10	Втрати від участі в капіталі		0	0
11	Інші витрати		(1151)	(669)
12	Прибуток від операцій		3338	2524
13	Чисті витрати на формування резервів	24	(728)	(989)
14	Прибуток до оподаткування		2610	1535
15	Витрати на податок на прибуток	25	(935)	(440)
16	Прибуток після оподаткування		1675	1095
17	Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	26	0,06	0,04
18	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	26	0,06	0,04

Голова Правління **О.М.Новіков**

Головний бухгалтер **В.В.Маліновська**

Звіт про рух грошових коштів за станом на кінець дня 31 грудня 2005 року (непрямий метод)

(тис. грн.)

Рядок 1	Найменування статті 2	Примітка 3	2005 4	2004 5
	I. ОПЕРАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ			
1	Чистий прибуток (збиток) поточного періоду		1675	1095
	Поправки чистого прибутку			
2	Нараховані витрати		920	284
3	Нараховані доходи		(330)	(513)
4	Амортизація необоротних активів		717	665
5	Резерви під сумнівні борги, знецінення активів		655	989
6	Торговельний результат		410	0
7	Нарахований та відстрочений податок		194	38
8	Прибуток (збиток) від продажу інвестицій		0	29
9	Прибуток від інвестицій в асоційовані компанії		0	0
10	Амортизація дисконту і премії цінних паперів		641	(724)
11	Інший рух коштів, які не є грошовими		786	831
12	Чистий грошовий прибуток від поточних операцій банку		5668	2694
13	Зменшення (збільшення) коштів, які розміщені в інших банках, кредитів та передоплат іншим банкам		(61579)	(14948)
14	Зменшення (збільшення) кредитів, які надані клієнтам		(42645)	(37448)
15	Зменшення (збільшення) інших активів		(2849)	2928
16	Збільшення (зменшення) коштів, які отримані від Національного банку України		(920)	(1069)
17	Збільшення (зменшення) коштів інших банків		52991	35756
18	Збільшення (зменшення) коштів на поточних та депозитних рахунках		81863	21117
19	Збільшення (зменшення) коштів, залучених під ощадні (депозитні) сертифікати		650	0
20	Збільшення (зменшення) інших зобов'язань		1468	1395
21	Реалізація (придбання) цінних паперів у торговому портфелі, у портфелі банку на продаж		5235	(11308)
22	Чисте збільшення (зменшення) активів та зобов'язань від операційної діяльності		34214	(3577)
23	Чистий приплив (відплив) грошових коштів від операційної діяльності		39882	(883)
	II. ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ			
24	Погашення (придбання) цінних паперів у портфелі банку до погашення		(521)	0
25	Зменшення (збільшення) інвестицій в асоційовані компанії		0	0
26	Зменшення (збільшення) інвестицій у дочірні компанії		0	0
27	Зменшення (збільшення) основних засобів та нематеріальних активів		41	286
28	Чистий відплив грошових коштів від інвестиційної діяльності		(480)	286
	III. ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ			
29	Збільшення (зменшення) цінних паперів власного боргу		0	0
30	Збільшення (зменшення) субординованих зобов'язань		0	0
31	Збільшення (зменшення) сплаченого акціонерного капіталу		0	5448
32	Дивіденди, що сплачені протягом звітного періоду		0	0
33	Чистий приплив грошових коштів від фінансової діяльності		0	5448
34	Чисте збільшення (зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів		39402	4851
35	Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року		15694	10843
36	Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року		55096	15694

Голова Правління **О.М.Новіков**

Головний бухгалтер **В.В.Маліновська**

Аудиторський висновок незалежного аудитора аудиторської фірми "Аналітик" за наслідками аудиту річної фінансової звітності за 2005 рік

ЗАТ «АГРОКОМБАНК»
Акціонерам
Правлінню

Аудиторська фірма "Аналітик" на підставі договору від 10 жовтня 2005 року № 49 провела аудит річної фінансової звітності ВАТ "АГРОКОМБАНК" (далі – Банк) за 2005 рік, що додається, у складі балансового звіту станом на кінець дня 31 грудня 2005 року, відповідних звітів про фінансові результати, власний капітал та рух грошових коштів за рік, що закінчився зазначеною датою, та приміток до них.

Відповідальність стосовно зазначеної фінансової звітності несе керівництво Банку. Нашим обов'язком є висловлення думки стосовно цієї фінансової звітності на підставі проведеного аудиту.

Ми провели нашу перевірку у відповідності до вимог Закону України "Про аудиторську діяльність", Закону України "Про банки і банківську діяльність", нормативних актів Національного банку України та Стандартів аудиту та етики Міжнародної федерації бухгалтерів, що прийняті як Національні стандарти аудиту. Ці нормативи вимагають, щоб планування та проведення аудиту було спрямоване на одержання розумних підтверджень щодо відсутності у фінансовій звітності суттєвих помилок. Під час аудиту зроблені дослідження шляхом тестування доказів на об´рунтування сум та інформації, розкритих у фінансовій звітності, а також надана оцінка відповідності застосованих принципів обліку нормативним вимогам щодо організації бухгалтерського обліку та звітності в Україні, чинних протягом періоду, що перевіряється.

На думку аудитора, проведена аудиторська перевірка забезпечує розумну основу для аудиторського висновку.

На нашу думку, зазначена вище фінансова звітність достовірно, в усіх суттєвих аспектах, відображає фінансовий стан Банку за рік, що закінчився 31 грудня 2005 року, результати його операцій та рух грошових коштів за звітний рік відповідно до вимог чинного законодавства щодо бухгалтерського обліку та звітності в Україні.

Голова правління АФ "Аналітик" І.О. Каштанова
Сертифікат аудитора банківських установ № 0000050

09 березня 2006 року

місто Київ

Примітка: повна версія річної фінансової звітності за 2005 рік ВАТ "Агрокомбанк" розміщена на власній сторінці в мережі Інтернет (електронна адреса - www.agrocombank.kiev.ua)

Примітки 28.1. Потенційна зобов'язання банку на кінець дня 31.12.2005 ВАТ "Агрокомбанк"

(тис.грн.)

Рядок 1	Найменування статті 2	2005 3	2004 4
1	Гарантії надані	2119	5484
2	Зобов'язання з кредитування, що надані, з них:	20597	12243
2.1	Первинний строк погашення – до 1 року	14290	3709
2.2	Первинний строк погашення – більше 1 року	6307	8534
3	Акредитиви	0	0
4	Авалі	0	0

№ з/п 1	Активи, надані під заставу 2	Сума 3
1	Приміщення ВАТ "Агрокомбанк" під МБК ВАТ КБ "Хрещатик"	11 860
2	Майнові права за КД під МБК: ТОВ "КБ Актив–банк", ЗАТ "Альфа–банк", ТОВ "Європейський банк розвитку та заощаджень", ТОВ КБ "Земельний капітал", АКБ "ІМЕКСБАНК", АКБ "Інтербанк", ТОВ "УКБ "Камбіо", АКБ "ЛЕГБАНК", АКБ "Новий", ЗАТ "БАНК НРБ ", ВАТ "Об'єднаний комерційний Банк", АКБ "ПОРТО–ФРАНКО", ВАТ КБ "ПРОМЕКОНОМБАНК", АК "Промислово–фінансовий банк", ВАТ "Родовід Банк", АБ "Укргазбанк", КБ "УФГ" – ТОВ, АКБ "Форум", ТОВ КБ "Хрещатик",	73 303

Голова Правління **О.М.Новіков**

Головний бухгалтер **В.В.Маліновська**

Звіт про власний капітал за станом на кінець дня 31 грудня 2005 року

(тис. грн.)

Рядок 1	Найменування статті 2	Примітки 3	Статутний капітал зареєстрований, сплачений 4	Капіталізовані дивіденди 5	Викуплені власні акції 6	Емісійні різниці 7	Резерви та інші фонди банку 8	Резерви переоцінки 9	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) 10	Капітал, резервні та інші фонди, усього 11	Попередній рік 12
1	Залишок на 1 січня звітного року		26000				302	2766	6680	35748	29204
2	Скоригований залишок на початок року		26000				302	2766	6680	35748	29204
2.1	Коригування Зміна облікової політики	1.2									
2.2	Виправлення помилок	1.2									
3	Переоцінка необоротних активів										
4	Сума результатів переоцінки необоротних активів у разі їх вибуття										
5	Відстрочені податки за результатами переоцінки основних засобів										
6	Переоцінка інвестицій в асоційовані й дочірні компанії										
7	Сума результатів переоцінки інвестицій в асоційовані й дочірні компанії в разі їх реалізації										
8	Чистий прибуток звітного року								1675	1675	1095
9	Розподіл прибутку до загальних резервів банку										
10	Розподіл прибутку до резервних фондів						55		(55)		
11	Розподіл прибутку до інших фондів банку										
12	Дивіденди, що сплачені у звітному році										
13	Дивіденди, що капіталізовані у звітному році										
14	Сплата до раніше зареєстрованого статутного капіталу										5449
15	Внески за акціями нового випуску										475
16	Викуплені власні акції										(475)
17	Продаж раніше викуплених власних акцій										
18	Анульовані раніше викуплені акції										
19	Залишок за станом на кінець дня 31 грудня звітного року		26000				357	2766	8300	37423	35748

Голова Правління **О.М.Новіков**

Головний бухгалтер **В.В.Маліновська**

Постановою Господарського суду Запорізької області визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура:

— від 18 квітня 2006 р. у справі 25/166 Кам'янсько-Дніпровське міське комунальне підприємство опалювальних мереж (71300, м. Кам'янка-Дніпровська Запорізької обл., вул. Лелюшенка, 8; ЄДРПОУ 30082564),

з урахуванням особливостей ст. 52 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом»:

— від 08 лютого 2006 р. у справі № 19/17/06 Колективне торгівельне товариство «Комфорт» (71300, м. Енергодар, пр. Будівельників, буд. 22; ЄДРПОУ 13634120);

— від 03 березня 2006р. у справі №21/61/06 Приватне підприємство «Агротехсоюз-2002» (69035, м. Запоріжжя, вул. Південноукраїнська, буд. 11, кв. 45; ЄДРПОУ 32292028);

— від 13 квітня 2006 р. у справі № 25/86/06 Приватне підприємство «Караван» (69106, м. Запоріжжя, вул. Соціалістична, 14/86; ЄДРПОУ 32341017);

— від 13 квітня 2006 р. у справі № 25/85/06 Приватна фірма «Вітольд» (69106, м. Запоріжжя, вул. Фінальна, 46; ЄДРПОУ 20498446);

з урахуванням особливостей ст. 51 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом»;

— від 10 квітня 2006 р. у справі 25/69/06 Товариство з обмеженою відповідальністю «Жилбудіндустрія» (69035, м. Запоріжжя, вул. 40 років Радянської України, 64; ЄДРПОУ 25475402);

— від 26 квітня 2006р. у справі 25/79/06 Товариство з обмеженою відповідальністю «Горизонт 73» (69037, м. Запоріжжя, вул. 40 років Радянської України, 45; ЄДРПОУ 33243013);

Ліквідатором банкрутів призначено Багмета Сергія Володимировича, ліцензія АА № 779159 від 22.07.04. Претензії приймаються в місячний строк з дня публікації оголошення за адресою: 69104, м. Запоріжжя, а/с 1064, т. (0612) 173340, 176617.

«Господарським судом Запорізької області визнані банкрутами та відкриті ліквідаційні процедури щодо наступних підприємств:

1) постановою від 27.03.06 р. по справі №19/230(05) - ПП «Дар», розташоване за адресою: 69076, м. Запоріжжя, вул. Лахтинська, 8 (код ЄДРПОУ - 23851249);

2) постановою від 30.03.06 р. по справі №25/244 - Мале приватне підприємство фірма «Ліза», розташоване за адресою: м. Запоріжжя, вул. 40 років Радянської України, 63/49 (код ЄДРПОУ 13627137), р/р №2600030012842 в Ленінському відділенні АКБ «Укрсоцбанк», МФО 313311.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Бичківського О. О., ліцензія АБ №216905 від 14.04.05 р. (69001, м. Запоріжжя, вул.. Перемоги, 40, а/с 7981).

Претензії кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення».

Постановою Господарського суду Київської області від 13.04.2006 р. по справі № 277/14б-05, визнано банкрутом Ржищівський комбінат комунальних підприємств (код ЄДРПОУ 05392039, 09230, Київська область, м. Ржищів, вул. Піонерська, 38) та відрито ліквідаційну процедуру.

Постановою Господарського суду м. Києва від 07.04.2006 р. по справі № 43/660, визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Українська худобопромислова компанія» (01103, м. Київ, вул. Остапа Вишні, 7, код ЄДРПОУ 31777249) та відкрито ліквідаційну процедуру.

«Філія Державної госпрозрахункової установи Агентство з питань банкрутства у Запорізькій області та ліквідатор ВАТ «Веселівське комбікормово-продовольче підприємство» проводять публічні торги (аукціон) з реалізації майна підприємства-банкрута.

На публічні торги виставляється наступне майно, розташоване за адресою: Запорізька область, смт. Веселе:

Лот № 1: Незавершена будівництвом будівля цеху передсумішей з прибудовою. Початкова ціна продажу 8708,00 грн., без ПДВ.

Заявки на участь у публічних торгах (аукціоні) приймаються до 22 травня 2006 р. включно за адресою: 69002, м. Запоріжжя, пр. Леніна, 77, оф. 95 з 9.00 до 17.00 (крім вихідних).

Умови участі в публічних торгах (аукціоні) на сайті: www. bankrot. zp. ua та за телефоном: (061) 220-42-07.

Публічні торги (аукціон) відбудуться 26 травня 2006 р. об 11.00 за адресою: 69002, м. Запоріжжя, пр. Леніна, 77»

РІЧНИЙ ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ АКБ "МЕРКУРІЙ"

за станом на 1 січня 2006 року

БАЛАНС
за станом на 1 січня 2006 року

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Звітний рік	Попередній рік
1	2	3	4
1	Кошти в Національному банку України та готівкові кошти банку	56000	22634
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, і цінні папери, емітовані Національним банком України	0	0
3	Кошти в інших банках	19647	25375
4	Цінні папери в торговому портфелі банку	0	0
5	Цінні папери в портфелі банку на продаж	4373	5752
6	Кредити та заборгованість клієнтів	226824	170589
7	Цінні папери в портфелі банку до погашення	0	0
8	Інвестиції в асоційовані й дочірні компанії	0	0
9	Основні засоби та нематеріальні активи	33676	20963
10	Нараховані доходи до отримання	1293	953
11	Відстрочений податковий актив	0	0
12	Інші активи	4145	3634
13	Усього активів	345958	249900
14	Кошти банків:	17678	10584
14.1	У тому числі кредити, які отримані від Національного банку України	4800	7400
15	Кошти клієнтів	259417	175692
16	Ощадні (депозитні) сертифікати, емітовані банком	0	0
17	Боргові цінні папери, емітовані банком	0	0
18	Нараховані витрати до сплати	6529	6114
19	Відстрочені податкові зобов'язання	8	2
20	Інші зобов'язання	2164	7335
21	Усього зобов'язань	285796	199727
22	Статутний капітал	44520	35000
23	Капіталізовані дивіденди	0	0
24	Власні акції (частки, паї), що викуплені в акціонерів (учасників)	0	0
25	Емісійні різниці	0	0
26	Резерви та інші фонди банку	3171	2961
27	Резерви переоцінки, у тому числі:	7768	7767
27.1	Резерви переоцінки необоротних активів	7768	7767
27.2	Резерви переоцінки цінних паперів	0	0
28	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) минулих років	237	234
29	Прибуток/Збиток звітного року, що очікує затвердження	4466	4211
30	Усього власного капіталу	60162	50174
31	Усього пасивів	345958	249900

Керівник банку **В. П. Соловйов**
Головний бухгалтер **В. В. Акімова**

Звіт про фінансові результати
за станом на 1 січня 2006 року

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Звітний рік	Попередній рік
1	2	3	4
1	Чистий процентний дохід	17040	14484
1.1	Процентні доходи	42270	33942
1.2	Процентні витрати	(25230)	(19458)
2	Чистий комісійний дохід	9765	8946
2.1	Комісійний дохід	10069	9319
2.2	Комісійні витрати	(304)	(373)
3	Торговельний дохід	265	679
4	Дохід у вигляді дивідендів	0	0
5	Дохід від участі в капіталі	0	0
6	Інший дохід	514	435
7	Усього доходів	27584	24544
8	адміністративні витрати	(7844)	(6957)
9	Витрати на персонал	(11552)	(8674)
10	Втрати від участі в капіталі	0	0
11	Інші витрати	(1242)	(1258)
12	Прибуток від операцій	6946	7655
13	Чисті витрати на формування резервів	(236)	(923)
14	Прибуток до оподаткування	6710	6732
15	Витрати на податок на прибуток	(2244)	(2521)
16	Прибуток після оподаткування	4466	4211
17	Чистий прибуток на одну просту акцію (грн)		
18	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію (грн)		

Керівник банку **В. П. Соловйов**

Головний бухгалтер **В. В. Акімова**

Звіт про рух грошових коштів
за станом на 1 січня 2006 року
(непрямий метод)

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Звітний рік	Попередній рік
	I. ОПЕРАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ		
1	Чистий прибуток (збиток) поточного періоду	4466	4211
	Поправки чистого прибутку		
2	Нараховані витрати	415	2460
3	Нараховані доходи	(329)	(584)
4	Амортизація необоротних активів	2141	1666
5	Резерви під сумнівні борги, знецінення активів	126	911
6	Торговельний результат	(11)	(295)
7	Нарахований та відстрочений податок	1886	(1662)
8	Прибуток (збиток) від продажу інвестицій	0	0
9	Прибуток від інвестицій в асоційовані компанії	0	0
10	Амортизація дисконту і премії цінних паперів	(75)	(150)
11	Інший рух коштів, які не є грошовими	3170	2382
12	Чистий грошовий прибуток від поточних операцій банку	11788	8939
13	Зменшення (збільшення) коштів, які розміщені в інших банках, кредитів та передоплат іншим банкам	(10197)	680
14	Зменшення (збільшення) кредитів, які надані клієнтам	(56299)	(25827)
15	Зменшення (збільшення) інших активів	(4652)	1449
16	Збільшення (зменшення) коштів, які отримані від Національного банку України	(2600)	1600
17	Збільшення (зменшення) коштів інших банків	9694	(2148)
18	Збільшення (зменшення) коштів на поточних та депозитних рахунках	83618	24660
19	Збільшення (зменшення) коштів, залучених під ощадні (депозитні) сертифікати	0	0
20	Збільшення (зменшення) інших зобов'язань	(37)	(1082)
21	Реалізація (придбання) цінних паперів у торговому портфелі, у портфелі банку на продаж	1453	1840
22	Чисте збільшення (зменшення) активів та зобов'язань від операційної діяльності	20981	1172
23	Чистий приплив (відплив) грошових коштів від операційної діяльності	32768	10111
	II. ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ		
24	Погашення (придбання) цінних паперів у портфелі банку до погашення	0	0
25	Зменшення (збільшення) інвестицій в асоційовані компанії	0	0
26	Зменшення (збільшення) інвестицій у дочірні компанії	0	0
27	Зменшення (збільшення) основних засобів та нематеріальних активів	(14832)	(6798)
28	Чистий відплив грошових коштів від інвестиційної діяльності	(14832)	(6798)
	III. ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ		
29	Збільшення (зменшення) цінних паперів власного боргу	0	(1900)
30	Збільшення (зменшення) субординованих зобов'язань	(5659)	(1)
31	Збільшення (зменшення) сплаченого акціонерного капіталу	6207	9200
32	Дивіденди, що сплачені протягом звітного періоду	(497)	(1780)
33	Чистий приплив грошових коштів від фінансової діяльності	51	5519
34	Чисте збільшення (зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів	17987	8832
35	Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року	44160	35328
36	Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року	62147	44160

Керівник банку **В. П. Соловйов**

Головний бухгалтер **В. В. Акімова**

Примітка «Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках»

Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року	Зміни після дати останньої річної звітності (+;-)
1	2	3	4	5
1	Гарантії, що надані	22590	41683	(19093)
2	Сумнівні гарантії та поручительства	0	0	0
3	Зобов'язання з кредитування, які надані банкам	0	0	0
4	Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	9635	3901	5734
5	Надана застава	21928	18141	

Керівник банку **В. П. Соловйов**

Головний бухгалтер **В. В. Акімова**

Примітка «Рахунки довірчого товариства»

Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року (попередній рік)	Зміни після дати останньої річної звітності (+;-)
1	2	3	4	5
1	Готівкові кошти за операціями довірчого управління	0	0	0
2	Поточні рахунки банку - управителя з довірчого управління	1492	1854	(362)
3	Дебіторська заборгованість за операціями довірчого управління	30997	8629	22368
4	Цінні папери в довірчому управлінні	0	0	0
5	Банківські метали в довірчому управлінні	0	0	0
6	Інші активи в довірчому управлінні	0	0	0
7	Витрати за операціями довірчого управління	0	0	0
8	Нараховані доходи за об'єктами довірчого управління	0	0	0
9	Усього за активними рахунками довірчого управління	32489	10483	22006
10	Фонди банківського управління	32489	10483	22006
11	Рахунки установників	0	0	0
12	Кредиторська заборгованість за операціями довірчого управління	0	0	0
13	Доходи від операцій довірчого управління	0	0	0
14	Усього за пасивними рахунками довірчого управління	32489	10483	22006

Керівник банку **В. П. Соловйов**

Головний бухгалтер **В. В. Акімова**

Звіт про власний капітал за станом на 1 січня 2006 року

Таблиця 1. Зміни та рух капіталу за звітний рік

(тис.грн.)

Рядок	Найменування статті		Статутний капітал зареєстрований, сплачений	Капіталізовані дивіденди	Викуплені власні акції	Емісійні різниці	Резерви та інші фонди банку	Резерви переоцінки	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) усього	Капітал, резервні та інші фонди,
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1	Залишок на 1 січня звітного року		35000	0	0	0	2961	7768	4445	50174
2	Скоригований залишок на початок року		35000	0	0	0	2961	7768	4445	50174
2.1	Коригування	Зміна облікової політики	0	0	0	0	0	0	0	0
2.2	Виправлення помилок		0	0	0	0	0	0	0	0
3	Переоцінка необоротних активів		0	0	0	0	0	0	0	0
4	Сума результатів переоцінки необоротних активів у разі їх вибуття		0	0	0	0	0	0	0	0
5	Відстрочені податки за результатами переоцінки основних засобів		0	0	0	0	0	0	0	0
6	Переоцінка інвестицій в асоційовані й дочірні компанії		0	0	0	0	0	0	0	0
7	Сума результатів переоцінки інвестицій в асоційовані й дочірні компанії в разі їх реалізації		0	0	0	0	0	0	0	0
8	Чистий прибуток звітного року		0	0	0	0	0	0	4466	4466
9	Розподіл прибутку до загальних резервів банку		0	0	0	0	0	0	0	0
10	Розподіл прибутку до резервних фондів		0	0	0	0	210	0	(210)	0
11	Розподіл прибутку до інших фондів банку		0	0	0	0	0	0	0	0
12	Дивіденди, що сплачені у звітному році		0	0	0	0	0	0	(478)	(478)
13	Дивіденди, що капіталізовані у звітному році		0	3520	0	0	0	0	(3520)	0
14	Сплата до раніше зареєстрованого статутного капіталу		6000	0	0	0	0	0	0	6000
15	Внески за акціями нового випуску		3520	(3520)	0	0	0	0	0	0
16	Викуплені власні акції		0	0	0	0	0	0	0	0
17	Продаж раніше викуплених власних акцій		0	0	0	0	0	0	0	0
18	Анульовані раніше викуплені акції		0	0	0	0	0	0	0	0
19	Залишок за станом на кінець дня 31 грудня звітного року		44520	0	0	0	3171	7768	4703	60162

Розбіжність по резервам переоцінки минулого року на 1 одиницю має місце за рахунок округлення.
Станом на 31.12.2005 року складовою частиною залишку балансового рахунку 5040 є нараховані доходи до отримання в сумі 1199652,17 грн. та нараховані витрати до сплати в сумі 6528904,55 грн.
Нараховані доходи до отримання складаються з нарахованих доходів за операціями з цінними паперами, нарахованих відсотків за кредитами юридичних та фізичних осіб та коштами до запитання в інших банках, нарахованої комісійної винагороди за договорами по прийманню комунальних платежів, за надання гарантій та авалю векселів.
У зв'язку з наявністю прострочених доходів сума нарахованих доходів 1199652,17 грн. включена до фінансового результату 2005 року за вирахуванням сформованого резерву на суму 121776,01 грн. .
Нараховані витрати до сплати складаються з нарахованих відсотків за поточними та строковими депозитами юридичних та фізичних осіб, нарахованих витрат за облігаціями власного випуску, нарахованих відсотків за субординованим боргом, суми депонованої зарплати та відпускних.
У зв'язку з відсутністю прострочених зобов'язань за нарахованими витратами вся їх сума включена до фінансового результату року.

Керівник банку **В. П. Соловйов**
Головний бухгалтер **В. В. Акімова**
Фінансова звітність АКБ "Меркурій" за 2005 рік в повному обсязі та аудиторський висновок опубліковані на сайті АКБ "Меркурій"
http://www.mercury-bank.com.

УКРАЇНСЬКА АГРАРНА БІРЖА
повідомляє, що щотижня у четвер о 14-00 за адресою: м. Київ, вул. Саксаганського, 1 відбуваються біржові (відкриті) торги з продажу військового майна.

Додатково до продажу на торгах пропонується наступне майно:

Найменування майна	Одиниці виміру	Кількість	Місце знаходження майна	Початкова ціна одиниці майна (з ПДВ), грн.	Початкова вартість партії майна з ПДВ), грн.
	Інженерне майно				
Міст автодорожній типу МАРМ, 1976, зав. № 66, акт № 75/12 від 10.01.06.	комплект	1	в/ч А0853 (м. Бар)	185 112,00	185 112,00
Віхи електрифіковані, до 1979, акт № 32/32 від 19.01.06.	шт.	15 000	в/ч А1519 (м. Дубно)	2,46	36 900,00
Дорожні знаки металеві різні до 1985, акт № 2/2 від 19.01.06.	шт.	200	в/ч А1519 (м. Дубно)	12,42	2 484,00
Жезл електрифікований регулювальника дорожнього руху ЕЖШ, 1977, акт № 5/5 від 19.01.06.	шт.	3 000	в/ч А1519 (м. Дубно)	3,06	9 180,00
Малогабаритний польовий світлофор АФР-2, до 1985, акт 33/33 від 19.01.06.	шт.	1 050	в/ч А1519 (м. Дубно)	159,00	166 950,00
Нагрудні і наспинні відбивачі „Оріон", 1975, акт № 30/30 від 19.01.06	шт.	14 600	в/ч А1519 (м. Дубно)	4,08	59 568,00
Свисток регулювальника дорожнього руху, до 1979, акт № 4/4 від 19.01.06.	шт.	6 500	в/ч А1519 (м. Дубно)	1,02	6 630,00
Аеродромні плити ПАГ-14, б/в	од.	1 000	в/ч А3192 (аеродром Чортків)	438,00	438 000,00

Загальне визначення майна до продажу - військове майно, яке є придатним для подальшого використання, але не може бути застосоване у повсякденній діяльності військ, та надлишкове майно Збройних Сил, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, включеного до затверджених переліків військового майна, яке пропонується до відчуження.

Кожна одиниця найменування майна, що виставлена на торгах, є окремим лотом.
За детальною інформацію щодо відомостей про майно (технічні характеристики, рік випуску тощо), час та місце ознайомлення з майном тощо звертатися до продавця - **Державного підприємства „Укроборонсервіс"** за телефоном (044) 490-77-57 або за адресою: 03067, м. Київ, бул. Івана Лепсе, 4, п/с 954; та за додатковою інформацію щодо вартості лотів, правил проведення та допуску учасників на торги до **Української аграрної біржі за телефонами (044) 289-50-48, 289-54-87** або до офіційного сайту біржі http://www.uame.com.ua.
Заявки на купівлю за встановленою формою приймаються з 9-00 до 17-00 години щосереди включно.
Розмір гарантованого внеску за участь в торгах складає 10 відсотків від початкової вартості майна і сплачується учасниками торгів на спеціалізований рахунок біржі: № 2600500019536 в ВАТ КБ "Хрещатик", м. Київ, МФО 300670, код за ЄДРПОУ 23389377.
Зміни до пропозицій на продаж оприлюднюються шляхом розміщення на WEB-сторінці УАБ за адресою: http://www.uame.com.ua та за телефонами **(044) 289-50-48, 289-54-87.**

---

30 червня 2006 року о 14.00 по вулиці Екскаваторна, 37 у місті Києві, Україна, відбудуться щорічні Загальні збори акціонерів закритого акціонерного товариства «ОТІС».

Порядок денний Зборів:

1. Обрання голови та призначення секретаря щорічних Загальних Зборів акціонерів.
2. Затвердження порядку денного.
3. Обрання нового складу Ради ЗАТ «ОТІС».
4. Затвердження фінансових результатів діяльності за 2005 рік.

Господарським судом Дніпропетровської області (49000, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-А) постановою від 31.03.2006 р. по справі № Б 40/43/06 було визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «ТОРГІВЕЛЬНИЙ ДІМ ДНІПРОСТАЛЬ» (49061, м. Дніпропетровськ, пр. Кірова, буд. 115-а; код ЄДРПОУ 33248080; п/р 26009050501274 в КБ «ПриватБанк», м. Дніпропетровськ, МФО 305299) та відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором у справі призначено арбітражного керуючого Осадчого Олександра Сергійовича, ліцензія АА № 783229 від 22.06.2004 р. 49005, м. Дніпропетровськ, вул. Чернишевського, буд. 15. Заяви кредиторів про грошові вимоги до боржника, а також документи, що їх підтверджують, просимо надсилати протягом 30 днів з дня опублікування.

Доповнення до фінансової звітності АКБ "ХФБ Україна" (01034, Київ, вул.Ярославів Вал, 14-А) за 2005 рік

Ліцензія НБУ № 185 від 21.03.2002р. Опублікованої 28 квітня 2006 року в №№ 78-79 (3828-3829)

Примітка 34."Рахунки довірчого управління" на 31 грудня 2005 року

Рядок	Найменування статті	На 01.01.2006	На 01.01.2005	Зміни (+;-)
1	Активні рахунки довірчого управління	1 627	8 669	(7 042)
2	Готівкові кошти за операціями довірчого управління	-	-	-
3	Поточні рахунки управителя з довірчого управління	-	-	-
4	Дебіторська заборгованість за операціями довірчого управління	-	-	-
5	Цінні папери в довірчому управлінні	-	-	-
6	Банківські метали в довірчому управлінні	-	-	-
7	Інші активи в довірчому управлінні	1 615	8 669	(7 054)
8	Витрати за операціями довірчого управління	-	-	-
9	Нараховані доходи за об'єктами довірчого управління	12	-	12
10	Пасивні рахунки довірчого управління	1 627	8 669	(7 042)
11	Фонди банківського управління	-	-	-
12	Рахунки установників	1 615	8 669	(7 054)
13	Кредиторська заборгованість за операціями довірчого управління	-	-	-
14	Доходи від операцій довірчого управління	12	-	-

Керівник **Врід Герд**
Головний бухгалтер **Васильєва Т.Ю.**

Фінансова звітність за 2005 рік в повному складі розміщенf на сайті банку **www.hvb.com.ua**

ПАРАД ПОРАД

П'ЯТНИЦЯ, 12 ТРАВНЯ 2006 ▪ № 85 (3835)

Завтра в Україні спостерігатиметься мінлива хмарність, переважно без опадів. Лише на Лівобережжі та в Криму короткочасні дощі, окремі грози. Вітер північно-західний з переходом на південно-західний, 5—10 м/с. Температура вночі 7—12 градусів, у східних областях 4—9 тепла; вдень 20—25, у східній половині 17—22 градуси, *передає УНІАН*.

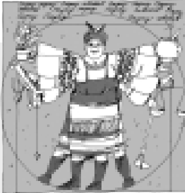

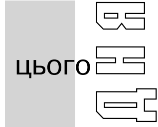

12 ТРАВНЯ

▪ 1930. Утворено організацію письменників Західної України «Гроно».
▪ 1942. Розпочалася Харківська битва.
▪ 1944. Крим повністю визволено від німецько-фашистської окупації.
▪ 1954. Українська РСР стала членом ЮНЕСКО.
▪ 1976. У Москві, на скликаній Андрієм Сахаровим прес-конференції, було оголошено про створення в СРСР правозахисної Групи сприяння виконанню Гельсінських угод (Московської Гельсінської групи).

Яблуні без шкідників

▪ У САДУ

У весняний період насадженням яблунь значної шкоди завдають різні види плодових довгоносиків (брунькоїд, квіткоїд, букарка, казарка), гусениці листокруток, молі, білана жилкуватого, золотогуза, личинки пильщиків, попелиці та інші. А влітку — плодожерка, личинки совок, попелиці, кліщі тощо. Із хвороб найнебезпечнішими є парша, борошниста роса, плодова гниль, різні плямистості листя.

Щоб захистити насадження від шкідників та хвороб, необхідно передусім дотримуватися правил агротехніки. Зокрема, не допускати згущення насаджень. Утримувати їх у чистому стані. Знищувати бур'яни. Згрібати і компостувати опале листя. Збирати і знищувати різні рослинні рештки. Вчасно підживлювати і за потреби поливати рослини.

Довгоносиків можна струшувати з дерев на підіслану плівку чи мішковину, збирати і знищувати. Роблять це вранці, поки жуки ще перебувають не в активному стані.

Уражені борошнистою росою суцвіття і пагони слід зрізати наприкінці цвітіння та влітку. Для вилову гусениць плодожерки у середині червня (на початку появи падалиці) штамби дерев обв'язують ловильними поясами. Через кожні 7—8 днів пояси оглядають і знищують гусениць, які в них заляльковуються. Регулярно потрібно збирати і знищувати падалицю.

Але не можна обійтися і без хімічного захисту. Саме тепер перед цвітінням необхідно провести обприскування дерев проти шкідників одним із таких інсектицидів: актара, арриво, конфідор або шерпа. Проти хвороб до інсектицидів потрібно додати один із фунгіцидів —купроксат, скор, стробі або хорус.

Наступне обприскування провести відразу після закінчення цвітіння. А потім залежно від погодних умов ще 3—4 рази протягом літа.

У червні—серпні найвідповідальнішим є захист дерев від плодожерки. Проти неї застосовують один з вищевказаних інсектицидів. Також високоефективним проти неї є препарат матч, але його потрібно застосовувати у чітко визначений термін — у період масової яйцекладки шкідника (пік льоту метеликів першого та другого покоління).

За негоди проти хвороб до інсектицидів додають фунгіциди. Слід пам'ятати, що препарати при обприскуваннях треба чергувати. Не можна один і той же інсектицид чи фунгіцид застосовувати кілька разів поспіль, а також більше двох-трьох разів протягом сезону.

При застосуванні хімічних засобів потрібно дотримуватися інструкції і техніки безпеки, щоб не завдати шкоди собі та довкіллю.

Федір КАЛЕНИЧ,
завідувач лабораторії захисту рослин Інституту садівництва Української академії аграрних наук.

▪ СМАЧНОГО!

Вітамінні салати

Салати доповнюють блюда вітамінами і нормалізують обмін речовин в організмі. Людям, що мають схильність до ожиріння, рекомендується вживати більше салатів.

Якщо у членів родини різні смаки, салат можна подавати без приправи, а окремо до нього — різні соуси. Тоді кожний зможе приготувати собі салат за смаком. Для заправи можна використовувати кислу сметану, збиті вершки, майонез, рослинну олію, лимонний чи інший кислий сік, оцет, маринад, томат-пюре, кефір. Комбінуючи ці приправи, можна урізноманітнювати салати (наприклад, до кислої сметани додати томат-пюре, до майонезу — збиті вершки, до рослинної олії — лимонний сік тощо).

Зелений

200 г листя салату, 1/2 склянки сметани, зелена цибуля, кріп, сіль, цукор.

Салат перебрати, видалити зів'ялі, зіпсовані листки. Здорове листя промити у великій кількості води, відкинути на сито, дати воді стекти. Підготовлене листя нарізати. До сметани додати дрібно нарізані кріп і зелену цибулю, а також сіль і цукор за смаком. За бажання можна додати кружальця редису, огірків, помідорів. Усе злегка перемішати.

Зі свіжої капусти і яблук

1/2 капустини, 2 яблука, 1 столова ложка цукру, 4 столові ложки сметани, сік лимона, сіль.

Капусту нашаткувати соломкою, посолити, побризкати соком лимона і злегка перетерти руками. Яблука очистити від шкірки, видалити серцевину, нарізати дрібними кубиками, потім змішати з капустою, заправити цукром, сметаною, перемішати. До салату можна додати терту сиру моркву.

Головне, не забувайте, що салати подають одразу після готування — під час збереження вони втрачають частину вітамінів.

▪ ВИРІЖТЕ І ЗБЕРЕЖІТЬ

Краса — в одному рядку

* Щоб було менше зморщок, змазуйте обличчя медом.

* Перед сном наносьте навколо очей касторове масло.

* Якщо випадає волосся — втирайте в шкіру голови настій лопуха.

* Залишками вичавленого лимона змазуйте руки та лікті.

* Якщо потемніли нігті, пийте за півгодини до вживання їжі по одній столовій ложці огіркового розсолу.

* Для поліпшення кольору обличчя робіть маски із суміші меду і солі, що мають омолоджувальну дію.

* Корисно змазувати брови і вії касторовим маслом.

* Для глибокого чищення шкіри обличчя використовуйте збитий яєчний жовток і лимонний сік. Нанесіть на обличчя шарами, а через 20—30 хвилин акуратно змийте ватним тампоном.

* Для пом'якшення рук втирайте в них суміш з рівних частин оцту і рослинної олії.

* При прищах добре допомагає маска з тертого яблука і невеликої кількості меду.

* Щоб уникнути розтяжок після пологів, змазуйте живіт маслом какао під час усієї вагітності.

▪ СЕКРЕТИ БАБИ СЕКЛЕТИ

Виженіть камені з нирок

Моя бабуся багато років промиває сечовивідні шляхи відваром вівса. Мало того, що це чудова профілактика, так і каменів у нирках позбулася.

У каструлю насипте літрову банку вівса і залийте п'ятьма літрами води. Після того як овес закипить, зменшіть вогонь і парте його протягом 30 хвилин. Після цього остудіть і процідіть отриманий відвар. За добу треба випити 1—2 літра (по одній склянці за раз). А якщо камені в нирках великі, відвар вівса пийте приблизно три місяці.

Зберігайте відвар у холодильнику.

Мар'яна БРОМКО.

Житомир.

▪ ВАШЕ ЗДОРОВ'Я

Як розлучитися із сигаретою

Не курити натщесерце і під час їди. Адже продукти сублімації тютюну, змішуючись зі слиною, вражають слизову шлунка. А потрапляючи в кишечник, одразу всмоктуються у кров.

Затягуватися не так часто і неглибоко. А між затяжками не залишати сигарету в роті.

Вести підрахунок викурених сигарет, прагнучи щодень зменшувати кількість.

▪ ГОСПОДАРКАМ НА ЗАМІТКУ

Улюблена сумочка

Із сумки потрібно час від часу все виймати і чистити підкладку.

Шкіряну сумку можна чистити так само, як і взуття з тонкої шкіри, але крем треба наносити дуже тонким шаром і начищати бархаткою так, щоб не залишилося і найменших слідів жиру.

Сильно забруднену сумку протирають тампоном, змоченим мильною піною, а потім уже чистять щіткою з кремом і полірують до блиску.

Замшеву сумку можна почистити спеціальною щіточкою. А дуже забруднені місця — сумішшю нашатирного спирту з водою (1:4). Після чищення її протирають тампоном, змоченим у чистій воді.

▪ ПЕРЕВІРЕНО НА СОБІ

З кишечником немає проблем!

Два рази на рік я самостійно чищу кишечник. По 1 столовій ложці 2 рази на день перед їжею (ранком — натще) п'ю вазелінову олію (продається в аптеці) і запиваю її теплою водою. Олія обволікає кишечник і розм'якшує калові камені, що вільно видаляються. Так я п'ю 10 днів поспіль (два рази на рік) і з кишечником — жодних проблем.

Антон МІШУРА.

Хмельницький.

Сторінку підготували Ірина ВАСИЛЬЧЕНКО та Оксана КАЛУГІНА.
Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Редактор номера Іван ІЛЛЯШ.

Редколегія:
Леонід **БРОВЧЕНКО,** Анатолій **ГОРЛОВ,** Сергій **ДЕМСЬКИЙ,** Віталій **ЖЕЖЕРА,** Іван **ІЛЛЯШ,** Світлана **ПИСАРЕНКО,** Віталій **СУДДЯ.**

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

▸ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
▸ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
▸ Рукописів не повертаємо.
▸ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
▸ При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Ⓡ Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання— КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775. для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2006 рік: для фізичних осіб — 3,50 грн. та 2,00 грн. для підприємств і організацій — 8,00 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 159037.

СПДФО Гайденко В. І. (Друкарня «Нормальные цены») 61068, м. Харків, вул. Тарасівська, 2а.
Зам. 076

ВАТ «Видавництво «Київська правда» 04136, м. Київ, вул. М. Гречка, 13.
Зам. 1820

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 454-84-92;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»